edgar wallace

colecția POLIȚIST

MISTERUL VRĂJITOAREI AFRICANE

editura VREMEA

EDGAR WALLACE

MISTERUL VRĂJITOAREI AFRICANE

TRADUCERE DE MIHAI GIUGARIU

EDITURA VREMEA S.C.
BUCUREȘTI
1992

COPERTA DE SILVIA COLFESCU

©
Toate drepturile asupra acestei versiuni rezervate editurii VREMEA.

CAPITOLUL I

MAGIA FRICII

Toate acestea s-au întîmplat în timpul absenței Excelențelor lor și, dacă nu ar fi fost această absență, nu s-ar fi putut petrece.

Excelența sa, Administratorul Teritoriilor Rezervate, ieșind la pensie, plecase însoțit de salve de tun și de imnul național cîntat de muzicanții aproape albi, și care toți, dar mai ales trompeții, aveau tendința să cînte fals. Noua Excelență suferea în acest timp chinurile picăturii chinezești în Devonshire, la Budleigh Salterton, de unde plecarea sa era mereu amînată.

Orice schimbare petrecută în Administrație nu modifica aproape cu nimic existența locuitorilor din regiunea Marelui Fluviu, iar căpitanul Hamilton, care făcea parte din unitatea regală Hussa, îndreptîndu-se furios spre cabana care-l adăpostea pe tînărul său subordonat, era foarte puțin interesat de evenimentul care se desfășura.

Nemulțumirea sa era legată însă de cu totul altceva și anume, de faptul că subalternul său, Tibbetts, săvîrșise greșeala de neiertat de a trimite corespondențe la ziare, aceasta fiind una dintre slăbiciunile sale. Hamilton era ud de transpirație și furios deoarece soarele ardea îngrozitor, iar fierbințeala pămîntului galben din cuptorul care se chema poligon de exerciții îl ardea chiar și prin tălpile pantofilor.

Clădirile cazărmii, care mărgineau pe una din laturi poligonul, erau învăluite într-o masă de abur dogorîtor, iar căpitanul zărea palmierii ca printr-o ceață. Păsările tăceau apăsate de căldură.

Deschizînd cu o lovitură de picior ușa cabanei în care se afla locotenentul, Hamilton intră strîmbîndu-se de scîrbă. Locotenentul Tibbetts, supranumit Schelet, întins pe pat, era îmbrăcat în ceva care-ți lua ochii: o pijama purpurie, cu dungi alternative de verde și galben.

Hamilton aruncă pe masă foaia de ziar pe care o ținea în mînă,

exact în clipa în care Schelet deschidea ochii.

—Bună ziua domnule, zise acesta, ușor amețit, tot mai plouă?

—Bună ziua, scrîșni Hamilton. Schelet, masa se servește peste o oră și am ceva să-ți spun.

Celălalt adormi la loc.

—Scoală-te și acoperă-ți picioarele astea hidoase.

Pleoapele locotenentului se mișcară puțin. Murmură, abia auzit, că nu înțelegea despre ce este vorba. Deși văzuse ziarul pe care căpitanul îl aruncase pe masă, recunoscînd și caracterele gotice ale literelor din titlu.

—Fapt este, Schelet, spuse Hamilton cu un aer ce se voia înspăimîntător, că nimeni nu-și dă seama mai bine decît dumneata ce greșeală gravă săvîrșește un ofițer scriind la indiferent ce ziar. Iar aici - și continuînd să vorbească bătu cu palma peste ziarul împăturit aflat pe masă - ceea ce este scris e o enormitate...

—E vorba de ziarele *Surrey Star* și *Middlesex Plain Dealer*, domnule, murmură Schelet cu ochii în continuare închiși, imagine însăși a răbdării și resemnării; de asemenea, *Sunbury Herald* și *Molesey Times*, domnule.

Trupul său lung era întins alene, mîinile împreunate sub cap. Vîrfurile imenselor picioare depășeau capătul patului. Avea aerul și vocea unui om care, deși rănit de moarte, își iartă aproapele.

—Puțin îmi pasă la *ce* ziar scrii...

—*În ce* ziare, stimate domnule ofițer. Să vorbim ca niște oameni cu carte, domnul meu. Nu trebuie să chinuim biata noastră limbă.

—Ridică-te imediat, personaj indisciplinat și ia poziție, șuieră căpitanul.

Locotenentul nu-și dădu măcar osteneala să deschidă ochii.

—Avem o discuție amicală sau nu, bătrîne? continuă el răbdător.

E vizita unui prieten sau un consiliu de război, bătrîne Ham?

Hamilton îl apucă de gulerul pijamalei, ridicîndu-l cu brutalitate în picioare.

—Vexațiuni fizice, spuse Schelet liniștit. Înnebunit de invidie, căpitanul lovește un strălucit tînăr ofițer, de mare viitor. Consiliul de război îl declară vinovat pe bătrînul distins ofițer, care se otrăvește.

—N-ai să ajungi niciodată ziarist, spuse Hamilton. (În momentul acesta Schelet aprobă cu gravitate din cap). *Primo*: nu știi ortografie!

—Bătrînul nostru drag Napoleon nu știa nici el, spuse Schelet

cu hotărîre. Nici acel scump venerabil Washington. Respectarea riguroasă a ortografiei este dovada unei inteligențe mediocre. Doar o știi foarte bine, iubitul meu bătrînel, Demosthene[1].

—Problema e cît se poate de serioasă; Hamilton îl împinse cu blîndețe pe tînărul ofițer spre pat, pe care acesta căzu fără proteste. Este interzis să scrii articole politice sugerînd că ar fi oportun ca Secretarul de Stat să vină aici să vadă *cu proprii săi ochi...* - Hamilton căuta din priviri paragraful incriminat, citind mai departe *... munca desfășurată de tineri ofițeri ignorați (în afară de indigeni, care îi privesc cu adorație) și cărora nu li se recunosc meritele...*

Schelet ridică din umeri. Tăcerea sa ascundea un respect ofensator.

—Îți interzic să mai trimiți scrisori personale, Schelet, fie că ar fi destinate unei stele de pe cer, unei comete, lunii, soarelui, sau oricărui alt membru al sistemului nostru solar.

—Să nu amestecăm religia în această discuție, bătrîne Ham, spuse Schelet cu o voce surdă.

Este foarte puțin probabil ca domnul Nickerson Haben să fi auzit vorbindu-se despre acești bravi reprezentanți ai opiniei publice care erau *Star Surrey* și *Middlesex Plain*. Nu obișnuia să acorde vreo atenție unui ziar cu un tiraj mai mic de un milion de exemplare.

Și totuși, publicarea scrisorilor trimise de Schelet a coincis cu un moment critic din viața lui Haben, ceea ce a putut să conducă, s-ar zice, la manifestările orgolioase în care se lansă *Star Surrey*, redactorul său șef neezitînd să scrie: *Ce gîndește astăzi Star, Guvernul face mîine.*

Pentru că, într-adevăr, Nickerson Haben porni imediat să inspecteze, "cu proprii săi ochi", Teritoriile. În vîrstă de vreo treizeci și cinci de ani, avea lumea la picioarele sale și nimeni nu se gîndea să-și pună întrebarea de ce. Un obraz palid, umeri înguști, o buclă desprinsă din părul său negru, stufos căzută pe frunte, în momentele de efuziune oratorică; ochii adînciți în orbite, buze subțiri, pomeți ascuțiți, mîini lungi, albe, cam acesta ar fi portretul rapid creionat. Nickerson a dat năvală în Camera Comunelor[2] cu discursuri amețitoare, tulburînd oamenii cuminți și

1) Demosthene, om politic și orator atenian (384 - 322 î.e.n.). Exilat, s-a sinucis după înăbușirea revoltei grecilor împotriva macedonenilor, izbucnită și la îndemnurile sale, în urma morții lui Alexandru cel Mare. (n.trad.)

2) Organul legislativ inferior în sistemul constituțional englez. (n.trad.)

cetățenii așezați. Forța convingătoare a cuvîntului său, criticile acerbe au agitat atmosfera demnă a Parlamentului. Astfel încît, miniștrii au început să se agite neliniștiți, sub povara sarcasmelor sale, șefii de grupări parlamentare, adunați pe coridoare, așteptau cu iritare să fie arătați cu degetul. Om de partid, se ferea cu multă grijă să rănească susceptibilitățile propriilor săi șefi. Dacă se întîmpla să formuleze totuși vreo critică, nu făcea altceva decît să repete, pe un ton împăciuitor, ceea ce ei înșiși lăsaseră să se înțeleagă în vreo ocazie publică.

Atunci cînd, la un moment dat, un oarecare cabinet ministerial a căzut, domnul Haben, părăsind un scaun sigur, a reintrat în lupta electorală și, învingîndu-l pe candidatul comitatului West Monrouth, și-a făcut o reintrare triumfală la Westminster[3].

În noul cabinet a fost mai întîi subsecretar de stat la Agricultură, iar apoi la Externe. Haben se căsătorise cu văduva lui Cornelius Beit, o americancă bogată, cu cincisprezece ani mai în vîrstă decît el, femeie inteligentă, cu simțul umorului, dotată cu o remarcabilă capacitate de cunoaștere a oamenilor. Convieţuirea lor nu s-a dovedit prea fericită. Ea și-a dat seama de caracterul lui, descoperind aroganța unui om care se făurise singur și care ajunsese puțin prea repede sus. Într-o zi i-a mărturisit unei prietene intime că Nickerson avea un fond de vulgaritate pe care îl suporta cu mare greutate. S-a ajuns chiar să se vorbească despre un eventual divorț...

Toate acestea s-au petrecut mai înainte de operația de apendicită pe care doamna Nickerson a suferit-o. Operația, făcută de un medic celebru la acea vreme, a fost o reușită, iar vindecarea părea definitivă. Nickerson, cît se poate de fericit de vindecarea soției sale, a venit în Cameră, pronunțînd cel mai frumos discurs din cariera sa asupra Belucistanului[4].

Trei zile mai tîrziu femeia era moartă. S-a întîmplat una dintre acele căderi, inexplicabile pentru profan și atît de temute de medic. Haben părea un om terminat. Cei care-l detestau, și nu erau puțini, s-au întrebat cum va putea supraviețui în viața publică, cunoscînd că principala sa sursă de venit secase. N-au avut însă nici măcar răgazul să se lanseze în diferite supoziții. La deschiderea testamentului s-a constatat ca era unicul moștenitor al întregii averi,

3) Sediul Parlamentului englez, construit în prima jumătate a secolului XIX. (n.trad.)
4) Regiune muntoasă din Pakistan, fostă colonie engleză. (n.trad.)

în afară de un legat în beneficiul cameristei.

Nickerson Haben s-a îmbarcat pe primul vas cu destinația Africa, combinînd afacerile cu plăcerea, și străduindu-se s-o descopere cît mai bine pe cea de a doua, ca să-și afle uitarea.

Locotenentul Tibbetts, din unitatea regală Hussa, era principalul informator al Cartierului General. De cîte ori acest băiețandru costeliv, cu monoclu, înălțat pe niște picioare lungi și subțiri, nu transmisese știri: unele bune, altele rele, mai întotdeauna, însă, exagerate!

Acum tocmai sosea, alergînd pe nisipul galben al plajei, cu sacul de poștă în mînă, casca dată pe ceafă, aducînd o veste surprinzătoare.

Urcă dintr-un salt cele cinci trepte ale scării, dînd buzna în marea sală de mese unde prînzea Hamilton, lăsînd să cadă sacul pe genunchii acestuia exact în momentul în care ceașca de cafea a căpitanului se afla în aer, într-un echilibru extrem de fragil.

—Schelet! potaie de maidan, mormăi furios Hamilton căutîndu-și batista ca să-și steargă cafeaua fierbinte care se mutase pe pantalonii săi de un alb imaculat.

—Vine, Ham! bîigui Schelet. Bătrînul domn a citit scrisoarea mea, după care a tras fermoarul la bătrînul său sac de voiaj aristocratic și a prins ultimul tren din Victoria Station.

Hamilton ridică rapid capul, temîndu-se că celălalt a făcut o insolație.

—Cine vine, nătîng neîndemînatic? întrebă cu un amestec de furie și curiozitate.

—Cum cine! Haben, bătrînul domn... subsecretarul, dragă bătrîne. Schelet părea cam incoerent. A citit scrisoarea mea în bătrînul *Star*, iar acum se află în birourile Administrației. Pentru mine, în sfîrșit, va veni răsplata. Dar nu voi accepta nimic dacă nu va fi la fel răsplătit și bătrînul meu Ham.

Hamilton îi arată cu o privire severă scaunul de alături.

—Stai jos și termină odată cu criza de nervi. Cine ți-a vîndut gluma asta proastă?

Cel care adusese pe țărm sacul de poștă era secundul vasului *Bassam*. Haben se și afla la sediul Administrației, fiind sosit cu același vapor. Hamilton uită dintr-o dată de pantalonul pătat.

—Pică prost, spuse el oarecum încurcat. Sanders se află pe undeva prin ținuturile de sus... Cam cum arată Haben ăsta?

Schelet se gîndi să-i facă vizitatorului, din motive personale, un

tablou cît mai îndatoritor. Un om care se deranja cu atîta promptitudine, ca urmare a apariției într-un jurnal a unei scrisori semnate de el, trebuia să aibă, în orice caz, și ceva bun în el. De altfel, aceeași întrebare o pusese și el, Schelet, secundului de pe vasul *Bassam*, iar acesta, cu franchețea specifică marinarului, răspunsese cu două cuvinte, dintre care unul părea de sorginte rabelaisiana[5], iar cel de-al doilea nu ar putea fi tipărit. Fiindcă domnul Haben nu strălucea în ochii celor din categorii inferioare lui. Servitorii îl detestau. Secretarii săi nu făceau decît să intre și să iasă de la el, iar un membru al Camerei Lorzilor, mare amator de cai, îl judecase într-o singură propoziție: Haben nu știe să-și "ducă" ovăzul.

—Nu e chiar așa de rău, răspunse Schelet, mințind.

A doua zi, foarte devreme, sergentul Ahmet Mahmet îi aduse un porumbel călător lui Hamilton, iar acesta îi scrise lui Sanders următorul mesaj pe hîrtie foarte subțire:

Haben, turist afaceri externe, în drum. Aflat sediu Administrație făcînd mare tărăboi. Cred mai bine întoarcere, pentru a te ocupa de el.

Hamilton fusese la bordul lui *Bassam* pentru a culege unele informații, iar acum obiceiurile lui Nickerson nu mai aveau nici un secret pentru el. Fixă hîrtia cu mesajul de piciorul porumbelului, lansîndu-l apoi în aerul fierbinte. " Păzește-te de vulturi, mic prieten al soldaților", îi ură Hamilton după vechile obiceiuri.

Destinul domnului Haben, secretar de stat, s-a împletit în mod ciudat cu cel al unei femei din Chimbiri, numită Agasaka.

Haben se îmbrăca la cel mai bun croitor din Savile Row, Agasaka nu avea nimic pe ea, în afară de fusta de ierburi uscate cu care-și încinsese talia bine proporționată.

O femeie înaltă, cu un corp zvelt, privire gravă, care nu iubea nici un bărbat, dedată cu totul vrăjitoriei, familiară cu spiritele și cu diavolii, spatele drept, sînul mic, adorată de copii, cu un braț atît de puternic și de îndemînatic încît putea arunca o suliță mai departe decît un bărbat tînăr - aceasta era Agasaka, femeia din Chimbiri, fiica răposatului N'kema-N'kimi, tăietorul de lemne.

Avea șaptesprezece ani, așadar destul de bătrînă pentru o indigenă. Bărbații se învîrtiseră în jurul ei, fiecare în felul lui.

5) François Rabelais, celebru scriitor francez (1494 - 1553), utilizînd în opera sa, deseori, un limbaj pitoresc și frust. (n.trad.)

Drăguță cu toți, nu arătase nici o preferință pentru vreunul dintre ei.

Trăia la fratele său M'suru, vînătorul. Femeile acestuia o urau fiindcă nu mințea niciodată, fiind în întregime devotată fratelui ei, dar și numeroșilor iubiți ai soțiilor lui. Femeilor le-ar fi plăcut să o bată, însă se temeau prea mult de puterea brațului ei. Acolo unde mîinile nu îndrăzneau prea mult, limbile dezlegate deveneau foarte îndrăznețe, totuși noroiul aruncat nu se lipea de ea.

Agasaka trăise mulți ani, împreună cu părintele ei, în inima pădurii, acolo unde se afla M'shimba-M'shamba, diavolul fioros și năvalnic care smulge arborii, în timp ce gura-i împroașcă foc arzător. Alte ființe puternice trăiau nu departe de locurile acelea, N'guro, cîinele fără cap și Chikalaka-M'bofunga, vîrcolacul, toți în afară de șopîrla de foc, aceea a cărei privire anunță moartea. N'kema o deprinsese cu misterele vieții, ale începuturilor ei, ale locului de unde ia ea naștere. Cunoștea forța și violența oamenilor. Dar N'kema i-a arătat și cum să fie și cea mai misterioasă dintre femei, învățînd-o magia transmisă din gură în gură de-a lungul tuturor timpurilor, veche încă în vremurile în care fusese pusă prima piatră a piramidelor.

Bărbaților le era cam teamă de ea, chiar și Oboro însuși, vraciul șef, o evita.

Cea mai stranie putere magică pe care o poseda era aceea de a face să apară în ochii bărbaților și a femeilor ceea ce doreau cel mai puțin să vadă.

Un tînăr șef, care pusese ochii pe ea, îi luă într-o zi urma în susul fluviului, printre ierburile înalte. La un moment dat apăru lîngă ea, pe cărarea pustie și, lăsîndu-și în desișul alăturat sulițele, o apucă de brațe atît de puternic încît, cu toată forța sa, ea nu reuși să se elibereze.

—Agasaka, îi spuse tînărul războinic, am în pădure o colibă în care nu s-a auzit niciodată glas de femeie.

Nu reuși să meargă mai departe pentru că, pe deasupra umărului satinat al fetei, văzu înaintînd, unul lîngă altul, pe cărarea strîmtă, trei leoparzi. Amușinînd, cu capetele în jos, privirile lor sclipeau de poftă.

Îi dete imediat drumul, alergînd spre sulițele sale.

Cînd se întoarse, femeia și leoparzii dispăruseră.

Aliki, vînătorul satului, nu avea nici teamă nici griji, pentru că arta magiei nu îi era străină. Adesea, în pădure, fusese în legătură

cu diavolii. Într-o noapte a avut o vedenie. În timp ce ai săi erau așezați în fața unui foc aprins în fața colibei lui, el văzu în foc o mare șopîrlă roșie, care clipea din pleoapele greoaie. Aliki căută cu sînge rece, din priviri, o victimă dintre cei aflați în jur. Calichi, șopîrla focului, este cel mai binevoitor dintre demoni, acceptînd un înlocuitor pentru bărbatul sau femeia cărora ochii săi, clipind, îi anunță moartea.

Așadar, Aliki trecu în revistă cele trei femei ale sale, pe tatăl, și pe unchiul ce venise să vîneze în împrejurimile satului lor. Nici unul dintre ei nu era destul de frumos pentru a putea fi sacrificat, cu excepția celei mai tinere dintre soțiile sale. Calichi este un diavol dificil. Numai ce este foarte frumos și bun îi place. Ulița principală care străbate satul Isisi din Chimbiri se întinde de la pădure pînă la rîu, un drum larg mărginit de colibe, cu focuri asemănătoare celui în care Aliki zărise șopîrla și cu femei și cu bărbați înghesuiți în jur. Cerul, deasupra arborilor de cauciuc, era încrustat de stele strălucitoare, sclipind oarecum în felul ochilor lui Calichi, dar încă și mai rapid.

Aliki privi stelele, apoi își frecă podul palmelor în țărînă pentru a conjura soarta și, chiar în acel moment, văzu apărînd pe cea de a doua soție a vecinului său, o tînără zveltă de optsprezece ani, nimfă sculptată în abanos, dreaptă și suplă, cu bustul gol pînă la centura de ierburi uscate ce-i încingea mijlocul subțire. Aliki înțelese că-și găsise un înlocuitor convenabil și pronunță încet numele femeii privind fix în ochii șopîrlei. Animalul dispăru încetul cu încetul. Aliki își dădu seama că Zeul aprobase alegerea sa. Mai tîrziu, în aceeași noapte, cînd Loka, femeia lui M'suru, vînătorul, se duse să scoată apă din rîu pentru prima nevastă a acestuia , Aliki o opri.

—Nimeni nu este atît de frumoasă ca tine, Loka, îi spuse el, pentru că ai picioarele asemeni unui leu și gît de tînără antilopă.

Aliki evocă în continuare toate atributele perfecțiunii ei fizice și Loka îl ascultă rîzînd. În ziua aceea se certase cu prima soție a bărbatului ei și M'suru o bătuse. Acum era avidă de laude și gata de aventură.

—Nu vrei o soție, Aliki? îl întrebă încîntată. Aș putea să ți-o dau pe Agasaka, sora soțului meu, care este foarte frumoasă și care, pînă acum, nu s-a apropiat de umărul nici unui bărbat. Spusese acestea pe un ton malițios, pentru că de fapt o ura pe Agasaka. Se știe că acesta este obiceiul femeilor, de a le lăuda pe cele pe care nu le pot suferi.

—În ce-o privește pe Agasaka sau nevestele... spuse Aliki, cu un gest de dispreț, nu există femeie care să se asemene cu tine, nici chiar în coliba bătrînului rege de cealaltă parte a muntelui, la capătul pămîntului.

—Îmi dau seama că ești nebun, așa cum mi-a spus-o mereu M'suru. Și că vezi lucruri ciudate, pe care nimeni altcineva nu le poate zări, spuse femeia cu vocea ei joasă și melodioasă. Nu numai M'suru, dar și toți ceilalți spun că ești bolnav de "mongo".

Ceea ce era adevărat. Aliki suferea de dureri de cap sfîșietoare.

—M'suru e un bătrîn imbecil, răspunse el. Am un talisman care mă face să văd minunile. Hai cu mine în pădure, Loka, o să-ți vorbesc despre magie, o să-ți arăt lucruri pe care nu le-ai văzut niciodată și o să te iubesc așa cum un bătrîn nu ar putea să o facă niciodată.

Femeia puse jos ulciorul pe care-l purta și îl urmă în pădure. Acolo el o ucise imediat. După care aprinse focul, în care i se arătă șopîrla, ce părea mulțumită. Aliki se spălă în rîu, apoi se întoarse în coliba sa.

A doua zi, cînd se deșteptă din somn, îi păru rău că o omorîse pe Loka, pentru că dintre toate femeile pe care le cunoștea aceasta fusese cea mai frumoasă. Satul era pe jumătate gol, ulciorul lăsat de Loka fusese găsit, iar acum băteau pădurea ca s-o afle și pe ea. A fost găsită. Nimeni nu o văzuse însă îndreptîndu-se spre pădure. Unii credeau că fusese luată de pescarii din Ochori, alții bănuiau un diavol cunoscut pentru farsele lui amoroase. Trupul a fost adus în sat și toate nevestele își confecționară șorțuri din frunze lungi, verzi și dansară, bătînd din picioare, *Dansul Morții*, acompaniindu-se de melodii stranii.

Șezînd pe vine în fața focului său, Aliki privea procesiunea cu nepăsare. Îi părea rău că o omorîse pe femeia aceasta, care acum era purtată pe umeri. Privirea îi alunecă în jos, spre foc, iar supărarea îi spori și mai mult, pentru că șopîrla cu ochi arzători îi făcea din nou semne tot mai insistente cu pleoapele clipind într-una.

Ceea ce însemna că nu săvîrșise ritualul așteptat.

Ridicînd privirea zări o femeie înaltă, suplă, care se sprijinea de ușa unei colibe.

O convingere teribilă se instală în sufletul lui Aliki. De îndată ce-și întoarse privirea de la femeie, adîncind-o în flăcările focului, șopîrla dispăru. Nu mai era timp de pierdut. Se ridică, apropiindu-se de femeie.

—Te văd, Agasaka, îi spuse. Deasupra casei fratelui tău s-a abătut o mare rușine. Oamenii spun că Loka a avut un iubit care a ucis-o.

Ea își întoarse privirea spre el. Ochii ei bruni, imenși, erau scăldați într-o lumină minunată ce părea să vibreze atunci cînd îl măsură.

—Loka a murit pentru că era o proastă, îi răspunse. Dar acela care a ucis-o este și mai prost. Durerea ei s-a dus, a lui abia va veni. În curînd Sandi, pasărea cenușie, va sosi, scoțîndu-i ochii bărbatului care a ucis-o.

Aliki o ura, dar, șiret, aprobă dînd din cap.

—Eu sînt înțelept, Agasaka, îi spuse. Văd lucruri pe care nici un alt om nu poate să le zărească. Și, înainte ca Sandi să ajungă aici cu ajutoarele lui, am să-ți arăt o vrajă care-l va aduce pe cel care a săvîrșit răul la poarta colibei fratelui tău, cînd luna va fi sus iar unda rîului va scădea.

Ochii gravi ai femeii îl fixau. Cîntecul nevestelor nu mai era decît un zumzet îndepărtat, venind din celălalt capăt al satului. Un cîine urla din fundul unei colibe, iar acum toți se îndreptau spre rîu, să pună corpul într-o pirogă, pentru a fi dus pînă la insulița unde morții dorm somnul de veci în gropile puțin adînci.

—Să mergem, spuse Agasaka.

Traversară împreună un cîmp de porumb, îndreptîndu-se spre pădurea de dincolo de sat, apoi pe cărări strîmte și șerpuitoare atinseră marginea pădurii. Lanurile de porumb rămăseseră în urmă, locul era prea pustiu pentru pasărea țesător, dar încă prea aproape de sat pentru micile maimuțe cu barbă albicioasă. Bărbatul merse mai departe. Ajunseră la un luminiș presărat cu flori galbene. Arborii din jur erau foarte înalți. Dacă zece oameni s-ar fi cățărat unul în spatele celuilalt, sprijinindu-se de trunchiurile lucioase, deabia dacă cel mai de sus ar fi putut atinge prima creangă a arborelui.

Bărbatul se opri, întorcîndu-se spre ea. Vîrfurile arborilor începură chiar în acel moment să se agite. Se porni un vînt rece iar tunetul izbucni.

—Să ne așezăm, spuse. Mai întîi am să-ți povestesc despre femeile care m-au dorit și de ce nu am vrut să răspund chemării lor. Dragostea pentru tine mă oprea. După aceea ne vom iubi.

—Asta nu e magie, Aliki, răspunse tînăra femeie.

Stătea foarte aproape de el. Aliki ridică sulița.

—Acum vei muri, la fel cum a murit Loka, în urma poruncii

pe care am primit-o de la șopîrla de foc. Vorbind, se dădu un pas înapoi, ridicînd brațul cu sulița, pregătit să lovească.

—Eu sînt Loka, spuse tînăra fată. El o privi, rămînînd încremenit. Era într-adevăr Loka, cu ochii săi vicleni, degetele lungi, cu coapsele prelungi și lucioase, purtînd o floare roșie la ureche.

—Oh!..., spuse bărbatul învins, lăsînd să-i alunece din mînă sulița.

Agasaka se aplecă și o ridică. Devenise din nou ea însăși. Fără floare roșie, degetele îi erau mai scurte, iar pe chip, acolo unde mai înainte se desena surîsul viclean, apăruse gravitatea morții.

—Acum ai văzut magia mea. Mergi înainte, Aliki, ucigașule, eu nu sînt făcută pentru dragoste, ci pentru a fi unealta unei puteri misterioase.

Amețit cu totul, bărbatul porni pe drumul pe care veniseră. Agasaka îl urma și astfel, mergînd în spatele lui, încercă ușor cu degetul lama ascuțită a suliței. Cu toate că deabia o atinsese, pe vîrful degetului ei apăru o linie subțire, roșie. Pădurea se întunecase, vîntul urla fără încetare. La marginea codrului, aproape de mlaștini, ea învîrti sulița deasupra umărului stîng, asemeni unui cavaler care ar fi mînuit sabia. Aliki se întoarse pe jumătate.

Prima nevastă a lui M'suru se afla pe țărmul rîului, adunînd rădăcinile de manioc pe care le lăsase acolo la muiat, cînd văzu căzînd la picioarele ei capul lui Aliki, exact cînd primul fulger sfîșie întunericul nopții.

. . . . . .

De patru ore o canonieră albă, strălucind în soare, înainta de-a lungul falezei denumită *Peștele* din cauza formei sale. Apele negre ale fluviului se ridicau în jurul provei formînd o masă sticloasă cu margine roșietică, din cauză că vasul *Zaire* urca împotriva curentului cu o viteză de șase noduri[6].

Apele de la Isisi pînă la Mokalibi erau în plină creștere; pe bancurile de nisip crocodilii dormeau cu gurile căscate.

Comisarul guvernamental Sanders, siluetă subțire și elegantă, de o albeață imaculată, stătea în picioare lîngă omul care ținea roata cîrmei, avînd alături casca colonială din plută. În noaptea trecută îl înțepase un tăune mare și umflătura îl durea la cea mai mică atingere. Între dinții albi și regulați ținea o țigară lungă din tutun

6) Unitate de măsură a vitezei, utilizată în marină, reprezentînd 0,514 m/s, (o milă marină pe oră). (n.trad.)

negru. Tocmai terminase masa. Ordonanța îi aducea cafetiera de argint și farfuria cu fructe.

Cerul se arăta de un albastru intens, dar barometrul scădea alarmant și de aceea urmărea să se pună la adăpost lîngă țărmul fluviului, sub arborii înalți, într-un mic golf aflat la sud de Chimbiri.

—Lo'ba ka'loka, adîncime un braț[7], prin mila Domnului!

Musul cu ochii somnoroși, aflat la prova, ridica sonda umedă, anunțînd adîncimea apei. Sanders apucă mînerul transmițătorului, trase de el și Yoka, mecanicul, urlă din rărunchi în chip de răspuns.

—O jumătate de braț!

Buum!...

Vaporul încetini, roata zbaturilor se învîrti în sens invers, apoi vîrful se izbi direct de patul de nisip, împins într-o parte de curentul apei. Pupa vină și ea atingînd bancul. După care roata zbaturilor porni în sensul de mers și *Zaire* se îndreptă spre malul drept al rîului, înconjurînd bancul de nisip pînă cînd reveni pe firul apei.

—Dumnezeule, spuse cîrmaciul, bancul ăsta de nisip a ieșit din iad, de cînd m-am născut eu niciodată nu s-a aflat aici.

—Gîndește-te numai la fluviu, băiete, spuse Sanders, puțin dispus să flecărească. Se zăreau rostogolindu-se norii deasupra vîrfurilor arborilor, nori galbeni care fierbeau, căpătînd felurite nuanțe sub puterea vîntului.

Suprafața apei era acoperită de valuri mici, albicioase, care se spărgeau lăsînd în urmă stropi perlați. Sanders își trecu țigara dintr-un colț într-altul al gurii, o scoase, se uită la ea cu regret, după care o aruncă în apă. În spatele lui servitorul ținea o manta impermeabilă gata să fie îmbrăcată. I-o dădu, îi întinse casca și deasupra puse o glugă pe care i-o legă sub bărbie. Căldura era insuportabilă. Temperatura de cuptor anunța o furtună violentă. Sanders era ud de transpirație, hainele i se lipeau de piele.

Un fulger izbucni în cer, spărgîndu-se în mai multe brațe. Zgomotul tunetului deveni asurzitor și i se părea că o imensă greutate îl apasă pe cap. Fulgerele coborau din cer în zig-zag-uri orbitoare. Între timp norii galbeni deveniseră negri, tenebrele nopții se răspîndeau asupra lumii, întunericul devenea și mai perceptibil datorită unei luminozități stranii, îndepărtate, pe care un orizont îndepărtat o lăsa cîteodată să se filtreze printre norii sfîșiați de trăsnete.

—Babord, strigă scurt Sanders. Tribord și iar babord.

7) Unitate de măsură engleză, - cca.183m - indicînd adîncimea apei. (n.trad.)

Ajunseră la locul de adăpost, în micul golf al fluviului, în momentul în care primele picături de ploaie începură să cadă. Sanders trimise o duzină de oameni pe mal pentru a amara vaporul de arborii groși de cauciuc de la marginea apei.

Puntea vasului fu inundată într-o secundă, iar pantofii albi ai Comisarului se colorară în gri deschis și trecură repede într-un cenușiu de ardezie. Trimise după Yoka, mecanicul, omul său de încredere.

—Mai leagă o parîmă și rămîi cu motorul sub presiune.

—Stăpîne, întrebă Yoka, trebuie să dau drumul la Hupa-hupa[8]? Văd că hoții ăștia de akasavi se tem să vină pe ploaie ca să vă întîmpine.

Sanders scutură din cap.

—Au să vină la timpul potrivit. Satul este la distanță de o milă și n-ar putea oricum să audă Hupa-hupa.

Intră în cabină ca să-și recapete suflul. Un vînt extrem de violent îl lovise în față timp de zece minute și zece minute sînt lungi cînd deabia mai poți respira.

Cabina avea două ferestre. Cea din stînga, aflată deasupra divanului pe care se lăsă să cadă, îi îngăduia să vadă cărarea pe unde, mai devreme sau mai tîrziu, va trece un indigen; ce-l va preveni, fără îndoială, pe șef.

Fulgerele nu încetau deloc. Ploaia cădea cu asemenea violență încît părea că au aruncat ancora sub o cascadă. Lumina începu să se schimbe încet și norii negri deveniră de un cenușiu opac.

Sanders deschise ușa cabinei, pentru că rafalele de vînt slăbiseră în intensitate. Luă o țigară și o aprinse, așteptînd fără grabă. Vasul trebuia tras la edec pînă la plaja din dreptul satului. Comisarul spera că proviziile de lemn pentru el fuseseră pregătite. Oamenii din Chimbiri erau leneși, ultima oară cînd venise acolo îi aduseseră numai cîteva trunchiuri de copaci verzi. Lui Yoka și echipajului le plăcea urletul diabolic al sirenei, dar Sanders știa exact cît abur consuma. Privi cărarea și deodată văzu opt oameni, mergînd doi cîte doi, ducînd pe umerii lor un trup.

Un fulger brăzdă cerul în momentul în care Sanders sărea pe țărm. Lumina, izbucnind din toate părțile în mijlocul norilor întunecați, era suficientă pentru a se putea vedea cu claritate ce purtau oamenii pe umeri. Comisarul se opri drept în fața celor opt,

8) Sirenă. Cea mai mare parte din noțiunile noi receptate de indigeni au fost traduse prin onomatopee. (n.a.)

care-l priviră cu chipuri ursuze. În spatele lor, la o anumită distanță se mai aflau alți cîțiva care, nepăsători la furtună, îi urmaseră.

—O, bărbaților! spuse Sanders cu blîndețe, iar cînd vorbea așa își arăta șirul strălucitor de dinți, cine sînteți voi, care ați pus pe fața acestei femei semnul spiritelor sfinte?

Femeia pe care o purtau pe umerii lor cei opt bărbați avea, într-adevăr, fața vopsită cu var. Niciunul dintre ei nu răspunse. Sanders îi observă cum își mișcă degetele de la picioare. Unul singur rămăsese complet nemișcat și Comisarul i se adresă.

—M'suru, fiul lui N'kema, cine este femeia aceasta?

M'suru își limpezi vocea.

—Domnia Voastră, femeia aceasta este fiica propriei mele mame. Ea l-a ucis pe Aliki, iar mai înainte a ucis-o pe propria mea nevastă, Loka.

—Cine a văzut?

—Stăpîne, prima mea nevastă, care de cînd i-a fost înecat iubitul îmi este credincioasă; ea este cea care a văzut căzînd capul lui Aliki. Tot ea a auzit-o pe Agasaka spunînd: du-te acolo unde am trimis-o și pe Loka, știi unde, tu care m-ai văzut ucigînd-o!

Sanders nu se arătă convins.

—Dezlegați-o pe femeie, ca să poată sta în picioare în fața mea.

Desfăcură frînghiile cu care era legată, după care, la ordinul lui, îi șterseră varul de pe față.

—Vorbește!

Agasaka vorbi cît se poate de simplu, povestirea ei părea adevărul însuși. Totuși...

—Aduceți-o la mine pe femeia care a auzit-o spunînd cuvintele acelea.

Nevasta lui M'suru se afla la coada cortegiului. Se prezentă în fața Comisarului, plină de importanță, neliniștită totuși pentru că privirea de gheață a lui Sanders o tulbura. Dar, de îndată ce-și regăsi vocea, deveni foarte limbută.

Sanders, al cărui impermeabil șiroia încă, o asculta, cu capul ușor înclinat. Agasaka, subțire, dreaptă, stătea în fața lui cu aerul grav, fără să se rușineze pentru faptul că, pierzîndu-și centura de ierburi uscate din jurul mijlocului, se găsea în ținuta în care venise pe lume. Prima nevastă își termină povestirea:

—Sandi, acesta este adevărul; dacă am spus vreo minciună *ființele lungi* să mă ducă în fundul rîului, hrană șerpilor.

Sanders o observa. Îi văzu pielea brună devenind spălăcită și

cenușie iar gura deschizîndu-i-se într-o strîmbătură de groază.

Ceea ce nu văzu el fu *ființa lungă*, crocodilul galben care urca prin iarbă spre martora mincinoasă, cu ochișorii lui strălucitori, gura umedă larg deschisă, dînd la iveală vîrfurile ascuțite ale dinților.

Singura care l-a văzut a fost prima nevastă a lui M'suru. Căzu strigînd de spaimă și, încolăcindu-se de picioarele bărbatului ei, îl apucă strîns de genunchi.

Sanders nu spuse nimic. În continuare auzi însă o altă relatare, în cele mai mici detalii, care contrazicea net prima versiune. Cea care vorbea era fata.

—Vino cu mine, Agasaka, pe vaporul meu, îi spuse, știind că dacă ea rămîne mai departe cu ai ei, s-ar fi putut produce incidente foarte grave. Uneori, din motive și mai neînsemnate decît acesta, s-au născut războaie.

O luă cu el pe *Zaire*. Ea îl urmă supusă, cu toate că nu s-ar fi putut spune despre ea că este o ființă docilă.

În noaptea aceea la cartierul general sosi un porumbel voiajor, sfîrșit de oboseală. Citind mesajul care-i fusese adus, Sanders nu se arătă nici mulțumit, nici nemulțumit. Personajele oficiale de rang înalt îl plictiseau în general, cu toate că întîlnise și oameni care se arătaseră înțelegători și plăcuți. Ceea ce mai ales îl preocupa acum erau povestirile care-i ajunseseră la urechi, din surse de încredere, despre puterile misterioase ale tinerei Agasaka. Văzuse, în decursul timpului, multe ciudățenii aici, în ținutul fluviului. Diverse forme de magie și vrăjitorie îl nedumereau, lăsîndu-l neliniștit. Cel mai adesea era vorba pur și simplu de hipnotism. Erau însă și lucruri care depășeau înțelegerea lui. Ele veneau din vechiul Egipt și încă și mai de departe.

Zaire apucă, a doua zi, pe calea de întoarcere. Sanders îl chemă pe Abiboo, ordonanța sa.

—Adu-o pe femeia din Chimbiri, îi spuse. Agasaka a fost adusă din cabina cu provizii de drum, acolo unde fusese adăpostită peste noapte ca oaspete și ca prizonier.

—Mi s-a povestit asta și asta despre tine, Agasaka, îi spuse, indicînd și sursele de unde avea informațiile.

—Domnia Voastră, spuse Agasaka după ce el termină de vorbit, lucrurile astea le-am învățat de la tatăl meu care, la rîndul său le știa de la tatăl lui. Fiindcă, Domnia Voastră, era fiul lui M'kufusu, iar acesta fiul lui Bonfongu-M'lini, care era fiul lui N'smabi...

Și tot așa, enumeră treizeci de generații, înainte ca el să o fi putut opri. Generații reprezentînd cam patru sute de ani. Sanders rămase perplex. Odată întîlnise un bătrîn din N'gombi care îi dăduse detalii intime asupra unui individ care trăise în timpul lui Saladin.

—Arată-mi ceva din magia ta, femeie, îi spuse.

Dar, spre marea lui surpriză, ea refuză, scuturînd din cap.

—Domnia Voastră, nu pot să practic această magie decît cînd îmi este frică.

Sanders puse mîna pe browning, scoțîndu-l pe jumătate din teaca sa.

Stătea sub o pînză întinsă deasupra punții. Timonierul era la cîrmă, musul la provă cu sonda. Evită să privească pe Agasaka, fixîndu-și privirea în ceafa timonierului.

Deabia atinse crosa armei că și văzu la picioarele sale lucrul de care se temea cel mai mult în lume; o viperă pătată, șuierînd, cu capul dat pe spate, gata de atac.

Trase două focuri. Timonierul, urlînd, sări într-o parte, ca să se pună la adăpost, lăsînd în derivă vasul, care se angajă în curentul rapid.

După care nu mai zări nimic, în afară de două găuri mici, atît de apropiate una de alta încît aproape se confundau. Sanders fugi la cîrmă și redresă vasul pe direcție. După ce timonierul își reluă postul în primire iar musul ieși din spatele grămezii de lemne îndărătul căreia se ascunsese tremurînd, Sanders reveni la scaunul său, îndepărtîndu-l cu un gest pe Abiboo, ce alergase, cu o pușcă în mînă, să-i sară în ajutor stăpînului său.

—Femeie, îi spuse liniștit Sanders, poți să te întorci la coliba ta.

Agasaka plecă fără să dea semn de satisfacție, ceea ce nu s-ar fi întîmplat cu o femeie de o calitate mai puțin bună. Și pentru că el nici măcar nu o privise, nu s-ar fi putut spune că ea l-ar fi hipnotizat. Sanders se aplecă, examinînd găurile lăsate de gloanțe, prea tulburat pentru a se simți și ridicol.

Mai tîrziu trimise după ea și cînd Agasaka, în după-amiaza aceleiași zile, reveni, el îi oferi o ciocolată, începînd apoi să-i vorbească despre tatăl ei.

Fata stătea pe punte la picioarele lui și, cînd i s-a părut că i-a cîștigat încrederea, și-a lăsat mîna ușor pe părul ei, așa cum mai făcuse și altă dată cu fete tinere.

Vipera se arătă din nou, încolăcită, gata să muște. Sanders o

aținti cu privirea, fără să-și tragă mîna de pe capul fetei. Atunci, dincolo de corpul ei strălucitor, zări scîndurile punții; vipera dispăruse.

—Nu mai ți-e frică? întrebă el cu blîndețe.

—Domnia Voastră... puțin... dar acum deloc, sînt sigură că n-ai face rău nici unei femei.

Zaire și ciudata sa pasageră acostă în cea de-a treia zi la cheiul Rezidenței, cu două ore înainte de asfințit. Căpitanul Hamilton aștepta, înjurînd furios, pentru că fusese nevoit să primească, fără să se fi așteptat, un oaspete ale cărui maniere lăsau foarte mult de dorit.

—Este o ființă insuportabilă, spuse Hamilton. Nimic nu e destul de bun pentru el. A făcut un tărăboi nemaipomenit cînd a constatat că nu sînteți aici să-l primiți. Schelet l-a mai îndulcit un pic. Măgarul ăsta stupid a scos o gardă de onoare pe plajă la sosirea lui. N-am știut-o decît cu foarte puțin timp înainte de a fi debarcat. Era prea tîrziu pentru a retrage oamenii. Ei bine, era exact ceea ce trebuia făcut. Nickerson, domnul, se aștepta încă și la mai mult. Drapele, oficialități, etc...., un covor roșu, muzică...

Aceste comentarii au fost făcute între chei și grădina Rezidenței. O formă albă, lipsită de vlagă, întinsă pe un fotoliu adînc, întoarse capul spre noul venit, fără a-și da măcar osteneala să se ridice, necum să-i iasă în întîmpinare, părăsind răcoarea verandei pentru spațiul deschis care se prăjea sub focul de cuptor al soarelui.

Sanders zări o figură palidă, deasupra unei veste de un alb imaculat, doi ochi înfundați și bănuitori, o meșă lungă nepieptănată, lipită pe o frunte înaltă, în sfîrșit, o gură cu buze subțiri și albicioase.

—Dumneata ești Sanders?

Domnul Haben măsură din priviri silueta elegantă aflată în fața lui.

—Eu sînt Comisarul, domnule.

—De ce n-ai venit să mă întîmpini? Știai că vin.

Sanders fu mai mult șocat decît jignit de acest ton. Un cuvînt grosolan în gura unei femei ar fi produs asupra lui același efect. Secretarii și subsecretarii de stat erau niște ființe divine, care utilizau o frazeologie proprie lor, ascunzîndu-și nemulțumirile în țesătura fină de argint a unui limbaj ales, ce îndulcea asprimea observațiilor.

—M-ai auzit, domnule?

—V-am auzit. Eram într-o inspecție în regiunea Chimbiri. Nu mi-a ajuns vestea sosirii dumneavoastră.

Sanders vorbea foarte reținut, fixîndu-l pe Nickerson.

Domnul Haben era pe punctul de a-l contrazice, dar se stăpîni. Dacă, așa cum spusese răposata doamnă Haben, în el exista și un fond de mare vulgaritate, nu e mai puțin adevărat că exista și un fond de mare prudență. Comisarul avea încă la centură revolverul, cu mînerul lustruit de atîta folosință.

—Hîîm... mormăi domnul subsecretar de stat Haben și se readînci în fotoliu.

Era o persoană suficient de inteligentă, Sanders își dădu seama. Cunoștea istoria Teritoriilor, era avid de informații. Considera regiunea prost administrată. Sistemul, defectuos. Impozitele se situau sub ceea ce s-ar fi putut obține. Comisarii erau oameni leneși, singurul lucru la care se gîndeau fiind acela de a-și rezerva cît mai mult timp pentru vînătoare. Sanders nu făcu nici o observație la aceste comentarii.

—Un personaj cu totul odios! spuse Hamilton.

Dar cel mai atins în amorul său propriu a fost Schelet.

Rămas singur cu subsecretarul de stat timp de o oră înainte de masa de seară, Schelet condusese cu îndemînare conversația spre *Surrey Star* și *Middlesex Plain Dealer*.

—Presupun, domnule, că citînd drăguța mea bătrînă scrisoare v-ați gîndit că sînt cam îndrăzneț.

—Scrisoarea dumitale? Domnul Haben își întoarse capul către Schelet.

Acesta îi explică, neștiind ce-l aștepta. Vorbi pe îndelete, spunîndu-i pentru ce scrisese, ideea de la care pornise, incidentul care declanșase această idee...

—Tinere, doar nu-ți închipui cu adevărat că Guvernul Majestății Sale s-ar osteni să trimită un ministru de stat în Africa doar pentru că un subaltern cu cap găunos scrie scrisori la un obscur ziar de provincie?!

Schelet clipi repede din ochi.

—Am venit... dar în definitiv de ce ar trebui să ți-o spun? întrebă plictisit Nickerson Haben. În orice caz poți să fii sigur că scrisoarea dumitale nu are nici o legătură cu venirea mea aici. Am mai spus-o, voi ofițerii de aici aveți prea mult timp de pierdut. Aceasta este o problemă care trebuie studiată.

Dar asta nu a fost totul. Mai ales în timpul mesei, subsecretarul

a atins culmea măgăriei. Felurile servite erau de proastă calitate. El avea oroare de cotlete cu garnitură de nucă de cocos, patatele[9] îi făceau greață, puiul era uscat, cafeaua infamă. Din fericire își adusese propriile țigări.

Schelet a petrecut această oră penibilă întrebîndu-se ce i s-ar putea întîmpla dacă, aplecîndu-se peste masă, l-ar pocni pe subsecretarul de stat cu o solniță în cap.

Sanders rămase împasibil. Nici un mușchi de pe față nu-i tresări atunci cînd domnul Nickerson Haben se lansă în cele mai neplăcute presupuneri. Pentru că o făcea cu o crasă ignoranță și pe baza acelui fond de vulgaritate care îi era atît de propriu.

—O indigenă rămîne o indigenă, răspunse Sanders netulburat la o reflecție ambiguă a subsecretarului. Nu am avut, din fericire, decît domni în subordinea mea și această complicație nu s-a ivit niciodată.

Domnul Haben surîse sceptic. Cînd surîdea, ieșea la iveală toată acreala caracterului său.

—Foarte bine, spuse el sec, totuși sînt informat că astfel de lucruri se mai întîmplă.

Hamilton era palid de furie. Schelet privea fix înaintea lui, năucit, ca un băiețel care nu pricepe prea mare lucru. Domnul Haben mai puse o întrebare. Sanders, spre uimirea celorlalți, răspunse printr-un semn afirmativ.

—Da, am adus-o pe această tînără fată din Chimbiri, spuse el. Acum se află la unitatea de pază împreună cu nevasta sergentului Abiboo. Nu știu încă ce am să fac cu ea.

—Îmi închipui că este reținută ca prizonieră.

—Nu. Sanders ezită. Lui Haben i se păru că nu se simte la îndemînă. Femeia practică o magie care mă pune destul de mult în încurcătură.

Domnul Haben începu să rîdă.

—Ce glumă! constată el disprețuitor. Arătați-mi-o și mie pe magiciană.

Schelet fu trimis să o caute. În timp ce traversa poligonul de exerciții nu conteni să înjure hotărît și cu voce tare.

—Iată deci ce vă reproșăm, spuse domnul Haben, așteptînd venirea femeii. De atîta vreme de cînd stați aici ați început să vă "negrizați" (Sanders tresări, căci cuvîntul *negru* nu este folosit în Africa). Asimilați superstițiile indigenilor... Magie, auzi...

---

9) Legumă cultivată în zonele calde, întrucîtva asemănătoare cartofului. (n.trad.)

Dumnezeule mare!...

Dădu din cap cu un aer descurajat.

—Biata mea nevastă credea și ea în astfel de năzbîtii. Se născuse într-un sat din America de Sud și doica ei, o negresă, se zicea că putea face niște lucruri de necrezut, folosindu-se de oasele de pui.

Sanders nu l-ar fi crezut căsătorit.

—Apendicită, operație, cretinul ăla de doctor... Domnul Haben lăsă să-i scape, disprețuitor cîteva detalii personale. Așa cum v-am mai spus adineaori, voi ăștia... Hîîm...

Agasaka se afla în pragul încăperii, îmbrăcata ca o misionară, cum se zice. Corpul ei era mulat într-un veșmînt de bumbac alb, care o înfășura pînă la nivelul sînilor.

—Despre ea vorbeam? Apropie-te! Îi făcu semn și tînăra înaintă spre Haben. Să vedem puțin această magie... Spune-i ceva...

Sanders aprobă din cap.

—Omul acesta dorește să cunoască magia ta. Este un mare șef în țara mea.

Fata nu răspunse.

—Nu e rea, spuse Nickerson, mai mult pentru sine, și făcu un gest care-i uimi pe toți. Se ridică, o apucă de bărbie pe Agasaka și, ridicîndu-i capul, o trase spre el. În ochii lui exista ceva violent, pe care femeia îl înțelese. Fondul său de vulgaritate ieșea la iveală cu o îngrozitoare cruzime.

—Nu ești rea pentru o negresă...

Mîna îi căzu deodată. Ceilalți îi văzură fața schimonosindu-se hidos. O femeie frumoasă, cu cearcăne adînci sub ochi, se afla în fața lui. Îi vedea trăsăturile adesea și se străduia neîncetat să le uite. Acum erau de o paloare mortală. Femeia era îmbrăcată cu o rochie de seară din mătase, strînsă pe corp.

El o auzi vorbindu-i.

—Nick, nu vrei să aștepți să se întoarcă infirmiera? Nu cred că am voie să beau apă de la gheață, doctorul a spus...

—Să-l ia naiba pe doctor, spuse Nickerson Haben, scrîșnind cuvintele între dinți, iar cei trei bărbați de lîngă el zăriră mîna femeii din fața lor ridicîndu-se, ca și cum ar fi ținut un pahar. Îl auziră strigînd:

—M-am săturat de tine, înțelegi! M-am săturat! Ai de gînd să faci un alt testament, hai spune odată!

Ochii lui Nickerson rămăseseră ațintiți într-un punct fix. Apoi se întoarse încet, cu fața descompusă, spre Sanders:

—Nevasta mea - și țintind cu degetul undeva în fața lui, murmură clar aceste cuvinte. Am ucis-o! Eu am ucis-o!

După care își dădu seama că el era Nickerson Haben, subsecretar de Stat, și că trei personaje oficiale lipsite de importanță, împreună cu o femeie neagră, îl priveau cu gravitate, descoperire, din păcate pentru el, făcută o secundă prea tîrziu.

—Retrăgeți-vă în camera dumneavoastră, domnule, spuse Sanders, și își petrecu aproape toată noaptea pentru a redacta o scrisoare destinată Secretarului Afacerilor Externe.

CAPITOLUL II

MĂTURA NOUĂ

Bătrînul rege care locuiește de cealaltă parte a muntelui își trimisese soldații să facă o razie în țara Ochori, de unde aceștia s-au întors cu zece femei și patruzeci de capre. Soldații au făcut o nouă razie opt zile mai tîrziu și încă una săptămîna următoare.

Domnul Comisar Sanders îi ceru explicații bătrînului rege și porni spre Ochori pentru a-l întîlni pe trimisul acestuia.

Într-o zi oarecare, Buliki, împuternicitul și primul ministru al marelui rege K'salugu-M'nobo coborî din munte. Sosi cu un aer foarte important, escortat de șaizeci și patru de purtători de sulițe, fiecare îmbrăcat cu pielea de leopard a armatei regale, adică o piele cu trei cozi de maimuță, simbol al rapidității, ferocității și agilității oamenilor săi.

Sanders, a cărui escortă era mai puțin impozantă, aștepta, în cetatea Ochori, sosirea acestei misiuni. Ea avea două zile de întîrziere și venea acum, nu dis-de-dimineață, cum fusese convenit, ci în plină căldură. Așezat, cu picioarele încrucișate sub scaunul pliant, Sanders își plimba țigara dintr-un colț în altul al gurii, trasînd desene pe nisip cu bastonul lui din lemn de abanos.

În spatele lui se afla Bosambo, înalt și drept, cu mase de mușchi tresăltînd la fiecare mișcare sub pielea brună a spatelui său gol, căpetenie și rege al țării Ochori, din nord pînă la sud.

Dincolo de adăpostul care fusese ridicat pentru a servi drept loc de tratative, străjuia un detașament din regimentul Hussa,

oameni cu fețe arămii, mînuind puștile cu o ușurință ce inspira un mare respect mulțimii adunate pentru a asista la această memorabilă întrevedere.

Sanders nu spunea nimic, știind că nu era momentul confidențelor, convins că, foarte probabil, Bosambo știa tot atît de multe ca și el despre delictele săvîrșite de marele rege. La nordul lanțului de munți se găsea, într-adevăr, un teritoriu independent, care nu recunoștea altă putere decît cea a regelui însuși.

Că această stare de lucruri s-ar fi prelungit sau nu, iată ceva care nu depindea doar de întrevedere; Sanders știa foarte bine că ar fi fost nevoie de cel puțin patru batalioane pentru a forța trecătorile munților, iar guvernul britanic era împotriva oricărui război în acel moment.

Garda regală pe care suveranul de dincolo de munte i-o dăduse ministrului său ajunse în marea piață, aliniindu-se în fața lui Sanders. Soldații Hussa îi priviră cu tot interesul ce-l pot inspira unor combatanți posibilii lor adversari. Buliki era înalt, gras și lat în umeri. Înaintă cu un aer fanfaron pînă la coliba destinată tratativelor, fără să pară cîtuși de puțin impresionat de importanța celui pe care avea să-l întîlnească.

—Te văd, omule alb, spuse noul sosit în limba bomongo, care se vorbește pe o distanță de șase sute de mile în nordul și vestul Teritoriilor.

—Te văd omule negru, răspunse Sanders. Ce vești aduci de la stăpînul tău?

—Stăpîne, reluă celălalt cu insolență, regele meu nu are să-ți spună altceva decît că, atîta vreme cît va domni el peste această țară, nu cunoaște alt suveran decît bunul lui plac și altă lege decît cea pe care el o face.

—Oh! spuse Sanders cu un aer batjocoritor. Trebuie că are un talisman foarte puternic ca să-mi vorbească atît de curajos și chiar tu, Buliki, cred că ai în piept o inimă de leu, pentru că aici eu sînt regele iar pe cei care vorbesc cu mine pe un ton de stăpîn îi spînzur imediat, fără să mai aștept nimic.

Vocea Comisarului era glacială, ochii lui albaștri ținteau un pom înalt, aflat la o anumită distanță în fața lui.

Buliki, care ignora statutul de inviolabilitate al unui ambasador, păli preschimbîndu-și culoarea într-o nuanță cenușie și începu să-și mute greutatea corpului de pe un picior pe altul.

—Domnia Voastră, se rugă el, schimbînd deodată tonul, sînt un om obosit pentru că a trebuit să traversez muntele

Rece-Praf-Alb-care-se-Topeşte, ca să ajung astăzi aici. Fii deci îndurător cu mine, o biată capetenie care nu cunoaşte obiceiurile oamenilor albi.

—Întoarce-te la stăpînul tău, Buliki, şi spune-i următoarele: Sandi, care stăpîneşte peste marele rîu pentru stăpînul său, a hotărît ca soldaţii voştri să nu vină să mai ia femeile şi caprele din Ochori. Fiindcă eu sînt un om hotărît să ucid, fără nici o cruţare, nici chiar faţă de regi sau şefi. Unde este M'balagini care a ridicat suliţele împotriva mea? E mort, iar ploile i-au putrezit coliba. În van ai să cauţi adăpost în mijlocul pădurii. Micii regi sînt păşunea mea. Puternici în casa nevestelor lor, mici de tot cînd, legaţi cu lanţuri, îi iau pe marele meu vas. Întoarce-te la bătrînul rege şi spune-i: oricine se va aventura de acum înainte de partea aceasta a *Munţilui Spiritelor*, fie el căpetenie sau soldat, va deveni sclavul poporului meu şi va mulţumi în genunchi dacă i se va cruţa viaţa. Întrevederea a luat sfîrşit.

"Ambasada" odată plecată...

—Negru împuţit - spuse Bosambo, care era negru ca şi crema de ghete, dar beneficiase de avantajul unei educaţii la misionari - măgar prost...

După care, vorbind în propria sa limbă, pentru că Sanders nu încuraja folosirea aici a limbii engleze, adăugă:

—Domnia Voastră, bătrînul rege este foarte şiret şi la umbra colibei lui se află un om alb care cunoaşte gîndurile oamenilor albi.

—Drace... spuse Sanders surprins. Noutatea îl miră, nu şi-ar fi închipuit că Joe luase calea aceasta.

Sus în munte, la bătrînul rege, Buliki, prosternat la picioarele acestuia, dădea socoteală cu privire la misiunea sa. Regele, cu faţa smochinită, îl asculta mîngîindu-şi barba rară şi creaţă.

Joe Traficantul (alt nume nu avea) îl asculta de asemenea, cerînd să i se traducă o parte a mesajului.

—Spune-i bătrînului rege, îi ceru interpretului, că toate acestea sînt şmecherii. Sanders nu are mai mult de cincizeci de soldaţi. Dacă se va plînge la Cartierul General că a fost ameninţat, Sanders va fi serios scuturat. Nu-i este îngăduit să ajungă într-o asemenea situaţie.

Joe, cît timp nu era decît pe jumătate beat, se arăta o autoritate în ceea ce priveşte legile nescrise ale brusei[10]. Traversase Africa

10) Regiune specifică zonelor tropicale, cu anotimp cumplit secetos, caracterizată printr-o vegetaţie săracă de arbuşti. (n.trad.)

de la Zambezi pînă la Lado și învățase multe. Nu exista închisoare, de la Charter la Dakka, prin care să nu fi trecut. Făcuse trafic de arme și de alcool, schimbîndu-le cu fildeș, eșuînd acum în singurul loc în care brațul justiției nu-l putea atinge.

Sanders făcea parte dintr-o lume pe care el o ura foarte mult, sentiment nu cu totul nemotivat, mai ales în acest caz, cunoscînd că Sanders punea să fie biciuiți vînzătorii de alcool și mergea pînă acolo că-i spînzura pe domnii albi ce-i aprovizionau cu arme pe indigenii primitivi și sîngeroși.

—Ascultă... Joe se înfierbîntase de ideea care-i venise. Spune-i regelui să-l invite pe Sanders la o întrevedere importantă undeva, aici în munte... o să aranjăm să vină pe drumul acesta...

Planul fu prezentat pe loc. Ochii lipsiți de viață ai bătrînului rege se luminară și el începu să-și frece mîinile. De mult își jurase să întindă pe toba sa de război pielea omului care îi punea piedici în permanență.

—Aceste cuvinte sînt frumoase, spuse un consilier căruia nu-i plăcea oaspetele alb al regelui, dar se știe foarte bine că Sanders poate să treacă, fără a fi atins, prin cele mai înspăimîntătoare pericole, datorită lui M'shimba-M'shamba, spiritul necruțător. Se spune, chiar, că mari trupe de demoni merg alături de el, urlînd așa de fioros încît pînă și leoparzii mor de spaimă.

Bătrînul rege, impresionat, își linse patru degete de la mîna dreaptă, pentru a alunga duhurile rele.

—Aiurelli, spuse Joe cu multă siguranță. Bancuri, chestia asta cu spiritele. Ai să pui mîna pe el, n-ai teamă, și nici unul dintre nenorociții ăștia nu va mai veni să-și bage botul de partea aceasta a muntelui.

Regele ascultă, întinzîndu-și gîtul uscat către interpret.

—Omule, așa o să facem, spuse el. Și lui Buliki îi dădu ordin să se ridice.

. . . . . .

Tot așa cum în Egiptul Antic anii primeau numele regilor, la fel exista o cronografie a fluviului, care avea un semnificativ raport cu un oarecare locotenent Tibbetts făcînd parte din unitatea regală Hussa. La Marele Cartier General, șefii de birou vorbesc încă de anul doi "Schelet", care a fost foarte deosebit.

Annus mirabilis, cum i s-a mai spus, pentru motive care nu aveau cu nimic de-a face cu Schelet, nume cu care-l botezase Hamilton pe slăbănogul său subordonat. După cum nu aveau de-a face nici cu minunile ce s-au petrecut, în acea vreme, pe pămînt și pe ape.

Fiindcă, într-adevăr, nu există nici o certitudine că Schelet ar fi avut vreo influență notabilă asupra solului, care, în acel an, a dat o uimitoare recoltă.

Și, de asemenea, nu el a fost cel care a făcut să se reverse fluviul. Inundația a măturat treizeci și cinci de sate pescărești, aducînd crocodilii în pădure, unde s-au înfruntat strașnic cu leoparzii și cu bivolii.

În sfîrșit, el nu e cîtuși de puțin răspunzător de venirea și personalitatea celui desemnat ireverențios sub porecla de "domnii mei"; numai porecla poate fi pusă în contul lui.

Măturile noi nu curăță întotdeauna bine, dar, în general, ridică suficient de mult praf ca să-i înece pe unii, iar pe alții să-i facă să plîngă. Macalister Campbell Cairns era cea mai nouă mătură pe care o barcă zgîlțită de valuri o debarcase pentru a agita posturile îndepărtate ale teritoriului, minate de febra malariei, și pentru a stîrni dorința de a asasina, gata să se exteriorizeze chiar la omul cel mai supus legii.

Acest om era o *Excelență*; se vedeau strălucind pe reverul hainei sale panglici de decorații de culori diferite. Peste pancreas etala, așa cum avea dreptul, o stea de strasuri strălucitoare. Ar fi putut adăuga la numele său o colecție de litere, indicînd prescurtarea diverselor calități dobîndite, un șir tot atît de lung ca și propriul său nume. Din barca ce l-a adus la țărm căzu în brațele unui sergent, din trăsurica vopsită țipător căzu în mijlocul grupului format din doi secretari, un ofițer superior de stat major și intendentul casei, iar apoi sfîrși prin a cădea în fotoliul bine capitonat ce-i revenea de drept în virtutea funcției lui. Mătura cea nouă începu aproape imediat să bîntuie în colțurile prăfuite. De la sediul Administrației a fost emis un ordin de zi, în chip de act de bun venit, parafat cu indescifrabila sa semnătură. Venise (spunea el) pentru a face să izbucnească lumina în ungherele cele mai întunecate, pentru a împărți dreptatea, fără părtinire, la albi și la negri, pentru a aduce *Inspirația* și *Speranța* celor declasați, pentru a organiza *Centralizarea* și a înfrîna tendința oricărui funcționar de a înfrînge legea (nu totul fusese spus chiar în felul acesta, dar cam așa ceva vroia să spună). În sfîrșit, și nu era lucrul cel mai puțin important, avea intenția să viziteze toate avanposturile acestei civilizații de care el se simțea responsabil. Iar dacă cineva va avea de formulat vreo plîngere, să binevoiască să-l aștepte pe Excelența sa, care își va face negreșit apariția.

—Dumnezeule mare! suspinară treizeci și trei de comisari,

inspectori, comandanți de trupă etc. cînd primiră adresa. Alăturată acestui ordin de zi se afla o notă *foarte secretă și confidențială*, pentru cei mai importanți dintre subordonați.

A fost adus la cunoștința Administratorului faptul că unele condamnări la moarte sînt frecvent pronunțate și executate de către funcționarii inferiori, mai ales în Teritoriile Rezervate. O asemenea practică trebuie să înceteze. Orice anchetă în caz de omor, trădare, instigare la rebeliune va trebui transmisă Administrației, însoțită de un raport cu privire la probe, în trei exemplare, depozițiile în două, precum și un raport cu privire la verdictul pronunțat de Curte[11]

La o lună după emiterea acestui ordin de zi, locotenentul Tibbetts, alias Schelet, urmări un om care-l asasinase pe H'kema, tăietorul de lemne, luîndu-i apoi femeia, și îl prinse nu departe de frontiera bătrînului rege. După o oră ucigașul era spînzurat.

. . . . . .

Schelet ajunsese la un stadiu de dezvoltare în care dorința sa cea mai fierbinte era aceea de a face muzică. Avea, într-un colț al cabanei, un armoniu portativ, iar sub pat o violă. Era în stare să deosebească, aproape la prima vedere, un *si* bemol de un *fa* diez pe o partitură. Mai avea și o mică bibliotecă cu lucrări privind teoria muzicii, fiecare volum legat în albastru viu, cu o monogramă aurie pe copertă. Un timpan cu accesoriile respective ocupa locul unei mese, rezervată în mod obișnuit studiului cărților *Tactica* de Cleary și *Manualul legii militare*.

Schelet își inaugură cariera muzicală prin cumpărarea unui clarinet, obiect lung din lemn și metal strălucitor. Îl cumpără, așa cum achiziționa diverse lucruri inutile, fiindcă citise în revista sa favorită un anunț astfel conceput:

Învățați să cîntați la clarinet. Cineva, pînă nu de mult anonim salariat, este acum șef de orchestră la Tawoomba. După ce a învățat să cînte la clarinet a ajuns om bogat, devenind proprietarul casei în care locuia și deținătorul unui cont de 10.000.000 dolari la Banca Farmer.

Portretul acestui "anonim" era alăturat anunțului, dovadă a bunei credințe manifestată de ofertant. Schelet era convins că 10.000.000 însemnau zece milioane și, drept urmare, expedie imediat 25 de dolari. Nu era în stare să reziste unor asemenea

11) În general, ancheta precede judecata. Poate că este vorba de o situație cu totul particulară, proprie jurisdicției exercitate de autoritățile metropolei în colonia în care este plasată povestirea, sau poate că autorul s-a lăsat doar purtat de plăcerea invenției.(n.trad.)

anunțuri autorizate prin care ți se ordonă să completezi un buletin de comandă și să trimiți fără întîrziere banii.

—Am un suflet sensibil, se scuză el atunci cînd primi clarinetul. Pentru mine este ca și cum aș fi stăpînit de viciul beției, dragul meu bătrîn căpitan. Deîndată ce văd unul din blestematele astea de buletine, simt nevoia imperioasă să îl și semnez. Bătrînul Schelet, dragă domnule și frate de arme, poate fi dus cu ușurință, dar nu constrîns. Dus, da, constrîns, ba. Este o chestiune de familie.

—Sărac cu duhul, ai vrea să spui? sugeră Hamilton.

—Oh, nu. Răule! Răule ce ești! Schelet își luă un aer de reproș, poznaș.

—Problema este următoarea, Schelet - căpitanul Hamilton se roti pe scaunul său, privirea rece, necruțătoare, atitudine evident ostilă - în mod categoric nu-ți voi permite să cînți la acest infernal instrument la mai puțin de cinci mile de clădirea Rezidenței.

—Ham, bătrîne domn, dreptate, Ham, bătrînul meu superior, așa cum spune dragul și bătrînul Shakespeare, binecuvîntat fie cel care dă și cel, sau cea, care primește.

Hamilton își reproșa deseori slăbiciunea pentru subalternul său. Ar fi trebuit demult să-l trimită la arest sau să-l țină închis, în sfîrșit, să facă ceva ca să-l potolească.

Dragostea lui Schelet pentru muzică sporea pe măsură ce cînta. Cîntatul la armoniu nu deranjă pe nimeni, pînă în ziua în care, însă, scoțîndu-l afară, și era o noapte plăcută, începu să cînte în fața a o sută douăzeci de soldați, făcînd parte, firește din unitatea regală Hussa, la care s-au adăugat nenumăratele lor neveste și la fel de numeroasele lor progenituri. Clopotele (stadiul următor al bolii) au constituit un adevărat blestem. Hamilton a luat-o de două ori la fugă spre clădirea Rezidenței crezînd că a întîrziat la micul dejun, pentru a constata că de fapt Schelet studia lucrarea *Sunați, clopote furioase*. Odată, garnizoana întreagă alergă bezmetică, la miezul nopții, să prindă cimpanzeul domesticit de Ahmet. Blîndul animal reușise să se smulgă din lanț și pornise în explorare. Au trebuit trei zile pentru a-l convinge să se coboare dintr-un copac foarte înalt, în care se retrăsese, ținînd clopotul *do diez* în laba stîngă și cel de *sol major* în cea dreaptă, legănîndu-le alternativ, zi și noapte, cu o disperare care topea inimile celor ce-l vedeau.

Trompeta cu clape, pe care Schelet a primit-o, de probă, din Sierra Leone, a fost trimisă înapoi din ordinul lui Sanders. Motivul a fost că demoraliză trupele Coroanei, căci primele măsuri din *O viață de marinar* semănau în chip izbitor cu semnalul de trompetă

care se dădea pentru *Alarmă-Adunarea*, astfel că trupele se aflau într-o stare de permanentă alertă, oamenii alergînd neîncetat în careu, să ia poziție cu armamentul și efectele.

—Am vorbit cu Comisarul, spuse Hamilton, și am convenit că pe viitor te vei mărgini, cît privește studiile tale muzicale, la posibilitățile oferite de o orgă de mici dimensiuni, dotată cu surdină.

—Lucru comun, dragul meu bătrîn superior, murmură Schelet pe un ton de reproș.

—Sau pe o chitară, ori un acordeon - și văzînd privirea lui Tibbetts luminîndu-se dintr-o dată - un foarte mic acordeon, de preferință cu surdină de cauciuc.

—Cel care nu se bucură în bătrînul său suflet de muzică, spuse Schelet cu multă demnitate, e bun de aruncat în fîntîna nelegiuirilor.

—Aș fi nemîngîiat să te văd acolo, zise Hamilton, dar îmi dau seama că, din fericire, ești conștient de talentele cu care te-a înzestrat natura.

Atmosfera era deci încărcată. O oarecare destindere s-a produs în momentul în care de la sediul Administrației a fost primit un ordin prin care era convocat ofițerul ce dăduse dispoziție să fie executat supusul bătrînului rege.

—Eram sigur că ceva o să iasă de aici, remarcă gînditor Schelet. Te rog să remarci, bătrîne arivist...

—Schelet! îl întrerupse decis superiorul său.

—Vreau să spun că nu voi accepta nici o decorație, dragul meu domn. Pur și simplu îi voi comunica bătrînei Excelențe: domnule, apreciez onoarea cu care guvernul majestății sale vrea să mă gratuleze și o merit. Într-adevăr am făcut o treabă bună, totuși, atîta vreme cît acest bătrîn drăguț Hamilton nu poate adăuga o inițială după numele său...

—Îți interzic să aduci în discuție numele meu, îl opri Hamilton cu răceală. Iar dacă îți imaginezi că ești convocat la sediu pentru a primi buchete de flori, pot să te anunț de pe acum că singurele flori pe care le-ai putea vedea sînt cele ce vor fi oferite succesorului tău la post. Sînt convins că va fi vorba de lucruri și mai rele. N-ai citit nota:

Foarte secret și confidențial?

Prelunga figură a locotenentului Tibbetts se lungi și mai tare. Își potrivi cu grijă monoclul, fixîndu-l cu severitate pe căpitan.

—Dacă va fi vorba de o execuție, bătrînul meu superior, de ce a mea? Cine are postul de comandă la Ochori? Dumneata, bătrîne

Ham. Nu încerca să scapi de răspundere. Uriah hittitul[12] a făcut exact același lucru și știi bine ce reputație oribilă are. Cît privește ordinul, cred că este vorba de o glumă.

Solemnă și enervantă treabă o vizită la Administrator. Dacă este vorba, mai ales, de unul nou, se răspunde la convocare cu genunchii tremurînd.

Or, nu numai că Macalister Campbell Cairns era nou, dar nu avea nici un fel de experiență. I se dăduseră diferite porecle, un semn nu prea bun. Cel cunoscut doar prin numele său patronimic este, de obicei, un tip apreciat. Dacă are două nume, înseamnă că e bine cunoscut. Dacă însă beneficiază de o jumătate de duzină de apelative, este sigur că nu va fi deloc popular.

Nu trecuseră mai mult de cinci minute de cînd își luase în primire funcția, că și îmbogățise lumea cu sistemul său de control responsabil, care putea fi rezumat după cum urmează:

Toate unitățile administrative vor fi împărțite în atîtea districte cîți ofițeri europeni există. Toți ofițerii vor controla un district, fiind responsabili de prosperitatea și buna sa organizare.

Faptul că ofițerul respectiv ar fi avut locuința la o distanță de trei sute de mile de unitatea teritorială pe care trebuia să o administreze nu avea nici o importanță. Putea fi un ofițer subaltern, care se ocupa de tinerii recruți indigeni veniți din junglă sau din păduri și cărora le făcea instrucția militară, făcîndu-i să afle pentru prima oară că o pușcă nu era neapărat o sperietoare de moarte, ci un instrument de precizie, îndeplinind anumite funcții cu o exactitate matematică; că, de fapt, glonțul și nu zgomotul era cauza reală a tuturor fatalităților consecutive descărcării armei.

Cartierul General al Administrației era numele pompos al unui orășel remarcabil, care se mîndrea cu faptul că era administrat de o municipalitate, avea un grup electrogen, o instalație hidraulică și un rezervor de apă. De asemenea, că poseda un oarecare număr de căsuțe, zugrăvite cu var, cu acoperișuri plate, aflate în mijlocul unor grădini de plante exotice. Un fel de omnibuze trase de cai traversau lungile bulevarde, iar spre interiorul junglei porneau, la intervale regulate, trenuri. Fortificațiile cuprindeau mai multe forturi din beton armat, care semănau cu niște cutii mari de farmacie, dar erau prevăzute cu tunuri cu bătaie rapidă de cel mai recent model.

Ansamblul populației consta din indigeni care purtau fuste sau

12) Personaj biblic. (n.trad.)

pantaloni. În oraș erau trei biserici, răspunzînd nevoilor spirituale a trei categorii de credincioși, dependenți, fiecare, de unul dintre aceste lăcașuri. O clădire îngustă și sumbră, o alta lungă și luminoasă, în fine, biserica oficială, cea care presupune prezența , în fiecare duminică dimineața, a credincioșilor la slujbă, restul zilei fiindu-le rezervat pentru tenis sau oricare alt joc onorabil.

Toți comisarii detestă Cartierul General, unde indigenii vorbesc englezește și sînt strigați cu apelativul "Dom'le, Dom'le", poartă redingotă, cilindru pe cap și sînt încălțați cu pantofi strîmți, care duminica sînt lustruiți. Pentru ofițerii din "Teritoriu" invitația de a se prezenta în acest blestemat loc este primită cu același entuziasm pe care l-ar încerca o mamă de familie convocată la Casa Albă[13] în plină carantină de rujeolă.

Schelet, al cărui suflet candid ignora frica, porni spre Cartierul General avînd în cap o hotărîre de ultim moment, care i se părea extraordinară: să renunțe la toate instrumentele în favoarea saxofonului. Din cînd în cînd îi trecea prin minte figura Administratorului în stare de furie.

Macalister credea cu convingere în mitraliere, în corespondența făcută în triplu exemplar și în creditul ce se cuvine a fi acordat "omului potrivit pe postul potrivit". Această din urmă convingere o dobîndise în momentul în care a descoperit că el însuși era acel om. Detesta toate vinurile și bucatele străine, îi plăcea la nebunie carnea de berbec scoțian și whisky-ul, nu avea nici un pic de încredere în tînăra generație. Pe timpul copilăriei sale totul fusese altfel. Cei care intrau în diplomație erau oameni de familie bună, femeile erau modeste iar copiii nu vorbeau decît atunci cînd erau întrebați.

Mare de statură, lat în umeri, cu un spate de bivol, fața sa stacojie trecuse prin toate culorile posibile. S-ar fi putut spune că inițial fusese modelată în ceară roșie, iar apoi uitată la soare.

—Excelența Sa vă va primi imediat, spuse al treilea secretar privindu-și ceasul. Ați întîrziat zece minute. Scutură mustrător din cap.

—Vaporul a avut o zi de întîrziere, spuse Schelet.

Cel de al treilea secretar scutură din nou capul; își scoase casca și începu să se uite în ea, cu ochii pe jumătate închiși, mișcînd din buze. Parcă se ruga. Apoi:

—Pe aici, domnule Tibbetts, zise el pornind repede de-a lungul

13) Reședința președintelui Statelor Unite. (n.trad.)

unui coridor.

Schelet, care încerca oroarea și disprețul militarului pentru serviciul civil, îl urmă într-un ritm voit mai lent, marcîndu-și astfel spiritul de independență.

Sir Macalister măsura în lung și lat marele său birou, cu mîinile la spate, cu întreaga greutate a mărețului imperiu apăsîndu-i grumazul. Aruncă o privire în fugă noului venit, fără să se oprească din mers.

—Domnul Tibbetts, Excelența Voastră, spuse secretarul III pe tonul unui om care a reușit o captură după o vînătoare agitată.

—Hîh..., lăsă să-i scape Excelența sa.

Secretarul se retrase, cu mult regret, pentru că i-ar fi plăcut să audă tot ceea ce avea să spună Administratorul.

—Deci, dumneata ești domnul Tibbetts?

—Da, domnule.

—Excelența Voastră, scîrțîi Macalister. Rudă cumva cu defunctul sir John Tibbetts?

—Da, domnule. Era tatăl meu.

—Oh!

Aici Administratorul marcă punct pierdut. Sir John fusese personajul oficial cel mai remarcabil din regiune.

—Ei bine! domnule, puteți să-mi spuneți pentru ce, binevoiți, vă rog, să-mi spuneți *pentru ce*, în timp ce ați efectuat operații de poliție în districtul Chimbiri, ați executat fără judecată pe un oarecare Talaki? O să vă justificați că v-ați aflat într-o situație periculoasă. O să-mi explicați că erați la cinci sute de mile de cel mai apropiat magistrat. O să-mi mai spuneți că există precedente. Sau că blestematul a încercat să evadeze fiindcă nu aveți oameni suficienți... Se opri brusc, fixîndu-l cu ochi arzători.

—Nu, domnule, răspunse politicos Schelet, mărturisesc că nici una dintre aceste ingenioase idei nu-mi trecuse prin minte.

—Nu, domnule. Oh! chiar așa domnule. Or, domnule, vă rog să încercați să mă înțelegeți, domnule... Începînd de astăzi, și doresc să o repetați Comisarului, domnule, de acum înainte nici un om nu va mai muri pe teritoriul său înainte ca un ordin de execuție să fi fost semnat și parafat de mine, domnule Administrator, domnule, sau de către delegatul meu, domnule. E limpede? Spuneți-i toate acestea domnului Sanders, domnule.

Schelet nu păru deloc emoționat de discurs.

—Da, domnule, zise el, și poate că atunci cînd domnul Sanders va demisiona,Excelența Voastră se va gîndi și la înlocuitorul său?

—Demisiona? Sir Macalister deveni purpuriu. Sanders era aproape o tradiție la Afacerile Externe. Ultima dată cînd își oferise demisia, un Administrator, dintre cei mai importanți, fusese rechemat. La întoarcerea în metropolă i s-a spus că era infinit mai ușor să fie găsit un Administrator decît un Comisar al Teritoriilor Fluviului.

—Credeți că va demisiona, domnule Tibbetts? adăugă pe un ton aproape calm.

—Cu siguranță, domnule. Nu este de uzanță să se transmită un astfel de mesaj printr-un subordonat. După care Schelet scutură din cap în chip de reproș, adăugînd: mă tem că și eu voi fi, de asemenea, obligat să demisionez.

Efectul acestei amenințări nu a fost chiar vizibil. Schelet povesti mai tîrziu că tipul s-a clătinat pe picioare. În orice caz, a reînceput să măsoare camera în lung și în lat.

—O să-i vorbesc eu însumi. Este foarte nepotrivit, dar am s-o fac. Pentru ce l-ați spînzurat pe acel individ, domnule?

—Fiindcă, domnule, omorîse un alt individ, luîndu-i apoi nevasta.

Și începu să-i relateze ce s-a întîmplat. Sir Macalister, care nu prea era obișnuit cu adevărurile crude ale vieții, se înfioră, întrerupîndu-l la mijlocul relatării.

—Groaznic, cel mai bine ar fi să luăm masa împreună și să stăm de vorbă despre toate acestea, Tibbetts, la ora șapte și jumătate. Nu mă lăsa să aștept, că te dau afară. Apropo, acum că mă gîndesc, mi se pare că lucrurile nu merg prea bine în țara bătrînului rege. Chestiune delicată, cere mult tact. Spune-i lui Sanders că sosesc cu primul vapor, să-mi aranjeze o întîlnire cu bătrînul... Nu, stai, nu vreau să se amestece Sanders. Am să rezolv eu însumi problema asta de frontieră... la șapte jumătate precis, dacă întîrzii un singur minut, află că o să fii alungat cu picioare în fund, ai cuvîntul meu!...

Afară, pe coridor, Schelet întîlni un prieten de la Sandhurst[14], un tînăr îmbrăcat în ținută albă, purtînd însemnele de aghiotant. După primele urlete de bucurie, celălalt schiță portretul Administratorului.

—Nu e chiar cel mai afurisit dintre diavoli, dar mănîncă prea mult și mai ales bea peste măsură, zise aghiotantul, fără nici un

14) Celebră școală militară engleză, înființată în 1802; transferată în 1947 la Cambridge. (n.ed.)

pic de respect. Cînd ai să-l auzi vorbind ca un lucrător de fabrică de la Dundee, o să-ți dai seama cu cine ai de-a face. A fost și nefericit în dragoste, adăugă el cu amărăciune. Dacă n-ai nimic împotrivă, e de preferat ca, în seara aceasta, să nu abordezi subiectul *femeie*; mai ales să nu vorbești despre femeile scoțiene.

Schelet promise. Sosi devreme și găsi un sir Macalister bine dispus, pătruns de binevoitoarea predispoziție creată de un cocktail. Schelet se simți chiar în stare să-i mărturisească ultima sa achiziție, saxofonul. Administratorul disprețuia saxofoniștii. Către sfîrșitul mesei își mărturisi slăbiciunile.

—Tinere, trebuie să fii nebun ca să nu preferi dulcile tînguiri ale cimpoiului, bietelor sunete ale saxofonului. Stewart, micuțule, adu-mi, te rog, fluierele din cufăr.

Cînd vorbea pe tonul acesta, sir Macalister era fericit, severul Administrator devenind un scoțian cît se poate de uman.

Schelet rămase două ore pe marginea scaunului său, foarte impresionat. Prin monoclul bine fixat privea fascinat un om corpolent, în ținută de seară, cu reverele hainei scînteind de decorații, care măsura sufrageria, purtînd sub braț un cimpoi, cu tuburile garnisite de panglici.

Îi cîntă *Florile Pădurii* și *Moartea Prințului*. Tuburile cimpoiului plîngeau, împroșcînd o muzică duioasă. La urmă, îi așeză cu propriile sale mîini de Administrator cimpoiul sub braț oaspetelui său, împărtășindu-i secretul sunetelor stranii.

—E bine! O să-ți dau un instrument vechi, pe care-l adusesem pentru Stewart, micuțul nu e prea dotat.

Iar mai tîrziu, către miezul nopții:

—Stai jos, Tibbetts. O să iei vaporul mîine dimineață ca să te întorci în Teritoriu, ești tînăr. Cînd eram de vîrsta ta, da, îmi amintesc de o fată... Maggie Brown, așa se numea. Fiica unui mărunt fermier, nu era de rangul meu, Tibbetts, mă înțelegi...

Stewart Clay îl conduse pe vizitator la hotel.

—Nu e un tip chiar așa de nesuferit. Dar aș prefera ca Maggie Brown să fi murit mai înainte ca el să o fi zărit pentru prima dată. Eu o consum de două ori pe săptămînă, în stare pură, fără nici un amestec[15].

—Bătrîne Stewart, întrebă Schelet insistent, de fapt care este tubul ce se atîrnă de gît, cel care face iiiiii.... sau cel care face

15) Un fel de joc de cuvinte. Maggie Brown este o marcă de wisky, pe etichetă fiind reprodus capul unei fete (n.trad.)

ooooo?

Schelet reveni transfigurat la Cartierul General, dar mecanicul de pe *Bassam* a fost fericit cînd l-a văzut părăsind vasul.

—Am crezut că s-a întîmplat ceva la mașini, Mac, îi spuse el căpitanului. Am băgat ulei cu nemiluita în nenorocitele alea de pistoane crezînd că ele scîrțîie, cînd de fapt era ofițerul ăsta cu bojoci de hering, care sufla tot timpul în porcăria lui de mașinărie.

.....

În fond, nu-i păsa; prezența unui Administrator în districtul lui Sanders mai curînd îl plictisea pe acesta decît îl impresiona.

Coborî pe chei să-l salute pe Excelența Sa la plecare și, cum avusese prevederea să facă mai confortabile instalațiile de pe vaporul *Zaire*, îmbogățind și sărăcăcioasa pivniță a impunătorului vas, sir Macalister era aproape afectuos.

—Îmi pare rău că ți-am dat atîta bătaie de cap, domnule Sanders, spuse el cu bunăvoință. Dar îmi propun să fac un turneu anual de inspecție, administratorii dinaintea mea s-au arătat cam slabi.

—Dacă aș fi în locul dumneavoastră, domnule, nu aș avea încredere în bătrînul rege, spuse Sanders. Eu personal nu i-aș fi cerut o întrevedere, simplul fapt că el a dorit-o atît de curînd după conversația pe care am avut-o cu ministrul său mi se pare destul de suspect. Cred că ați sesizat că întrevederea a fost solicitată de rege, iar nu de mine! În fapt, a anticipat propunerea dumneavoastră cu douăzeci și patru de ore.

—Cu atît mai bine, domnule Sanders, replică încîntat Excelența Sa. O să-l găsesc într-o dispoziție mult mai conciliantă.

Roata cu zbaturi a vaporului se puse în mișcare. Schelet, într-o ținută de un alb imaculat, înalt și drept, pe punte, salută într-o poziție magnifică. *Zaire* dădu îndărăt încet pînă la mijlocul rîului și, zbaturile sale acționînd din ce în ce mai puternic, dispăru îndată, ascuns de cotul pe care-l făcea rîul.

—Sper că o să se înece, îi spuse cu acreală Hamilton lui Sanders în timp ce urcau spre Rezidență. Dar chiar înecul este prea blînd pentru un tip care l-a învățat pe Schelet să cînte la cimpoi.

Pentru prima dată în viața sa Schelet lăsă în mîinile îndemînatice ale lui Yoka, mecanicul șef, grija de a pilota vasul.

—Sînt aici dacă este nevoie de mine, domnule și Excelența Voastră, explică el cu gravitate. Simplul fapt că mă aflu pe această bătrînă drăguță de punte dă încredere oamenilor.

Sir Macalister, cu casca lăsată puțin pe ceafă, măsura puntea, deasupra căreia fusese întinsă o pînză de cort.

—Să-mi arăți toate locurile interesante pe lîngă care vom trece, Tibbetts, au fost singurele sale instrucțiuni și tot restul zilei Schelet dădu din gură.

—...Lîngă această bătrînă insulă, chiar acolo, am căzut în apă, fiind cît p-aci să fiu înghițit de un bătrîn crocodil rău... dacă veniți aici lîngă mine o să puteți vedea... nu, nu puteți... ba da, acum puteți. Priviți-l, satul acela printre arbori. Acolo am fost înțepat de un bătrîn oribil țînțar, iar drăgușul meu de braț s-a umflat, cît drăgușul dumneavoastră cap bătrîn... ce mai, de speriat... Observați bancul acela de nisip, domnule, acolo în mijlocul rîului?... Am eșuat și am stat înțepenit în el o zi întreagă... a fost pur și simplu ceva atroce... să nu vezi nimic, decît apă... o zi întreagă... Satul acela, domnule, se cheamă... drace, să mă ia naiba dacă mai știu care este numele lui... Yoka, aflat în apropierea lui îi suflă încet. Umbula, da, ăsta este, Umbula, cam ca umbrela, nu? ha, ha, ha!... nu e chiar așa de rău, bătrîne domn iubit...

—Ei bine, ce s-a întîmplat în satul acela?

—Am fost mușcat de un cîine, domnule, un bătrîn cîine bun de mîncat... absolut teribil... Am stat la pat toată ziua, domnule... Golfulețul ăsta se numește... (Yoka îi suflă din nou) Luisini, chiar așa, de acolo se ajunge la un bătrîn lac, domnule, un lac cu totul extraordinar... numai apă și tot felul de chestii... o dată am căzut în bătrînul lac... M-am udat, ce să mai spun...

Bosambo își aștepta oaspeții în cetatea Ochori și, cînd constată că Sanders nu era printre ei, i se lungi fața.

—Domnia voastră, va fi o întrevedere rea. Bosambo era grav. Spionii mei m-au informat că două regimente ale bătrînului rege au fost instalate pe coasta muntelui. Din cauza aceasta am strîns toate sulițele și i-am chemat, de peste tot, pe tinerii mei războinici.

Schelet trase puternic aer pe nas, făcînd o mutră lungă, semn sigur al neliniștii de care era cuprins.

—Noutățile pe care mi le aduci sînt proaste, spuse el cu tristețe, pentru că acesta este omul regelui și are un rang foarte înalt.

—Mie mi se pare că arată ca o vacă grasă, exclamă negrul cu naivitate, și e o adevărată minune că toți oamenii voștri foarte importanți sînt grași și bătrîni.

Schelet, și asta poate fi de înțeles, se simți vexat.

—Ești un bătrîn animal caraghios.

—Ca și domnia voastră, adesea, i-o întoarse cu generozitate

Bosambo.

Schelet își petrecu tot restul serii încercînd, în van, să-l convingă pe marele om să nu meargă mai departe. Aveau o escortă de douăzeci de soldați și drumul care ducea în munți trecea prin hățișuri stufoase, în care tirul armelor era practic lipsit de eficacitate.

—Domnule Tibbetts, spuse Excelența Sa, cu un aer impunător, un funcționar britanic nu evită niciodată să-și facă *datoria*, cuvînt sacru ce ar trebui înscris cu litere de aur deasupra capului său, pentru ca, treaz sau dormind, să-l poată întotdeauna vedea!

—În ce mă privește, dragă domnule, murmură Schelet, eu nu reușesc să dorm niciodată cu bătrînii mei ochi deschiși. Problema este, dragă Excelență...

—Domnule Tibbetts, începeți să fiți cam familiar.

Schelet se sfătui cu aghiotantul marelui om. Locotenentul Stewart Clay nu-l încurajă de loc.

—Nu are imaginație, afară de cazul în care este vorba de o scoțiancă numită Brown. Mai oferă-i un cocktail și să vedem ce-o să iasă.

Un alt cocktail a avut doar rezultatul de a-i provoca Administratorului dorința de a face muzică. Zece mii de războinici Ochori, gîfîind - acum cetatea se transformase într-o adevărată tabără militară - ascultară *Oamenii lui Campbell înaintează*.

—Stăpîne, vorbi încet Bosambo, fascinat, pentru ce Domnia Sa se plimbă-n lung și lat atunci cînd scoate aceste misterioase zgomote din burtă? Există și sunete mai înfricoșătoare?

Cimpoiul cu panglici a lui Schelet se însărcină, puțin mai tîrziu, să-i dea răspunsul.

Plecară dis-de-dimineață, zece soldați, plus o sută cincizeci de sulițași încercați, ajungînd la picioarele muntelui în momentul în care ultimele raze ale soarelui atingeau vîrfurile arbuștilor din brusă.

—Ne odihnim aici o oră, după care continuăm drumul la răcoarea nopții, spuse sir Macalister, care fusese purtat în lectică pe parcursul ultimelor douăsprezece mile.

Schelet își șterse fruntea umedă și sărată.

—Ar fi mai bine, poate, sugeră el, să așteptăm dimineața, domnule. Oamenii nu se mai pot ține pe picioare.

Sir Macalister surîse.

—O să-i ții în formă, băiete, spuse el jovial. Muzica îi va antrena, să știi de la mine. Cu ocazia aceasta ai să te mai și exersezi puțin,

prietene, nu ești încă pus la punct.

În marea fisură a muntelui spiritelor, născută din mușcătura lui M'shumba-M'shamba în timpul unei îngrozitoare furtuni nocturne, douăzeci de suliți și așteptau ascunși în umbră. Bătrînul rege, înfășurat într-o blană, stătea pe vine sub stînci, încălzindu-se cu un vas mare umplut cu jar ascuns sub poalele veșmîntului larg. La picioarele sale, Joe Traficantul trăgea dintr-o pipă scurtă cu miros scîrbos.

—...Spune-i că după ce Sanders va fi suprimat, o să poată face oricîte razii de pradă va dori la Ochori.

Unul dintre consilierii aflați în suita regelui, întins pe drumul pietros, cu urechea lipită de pămînt, se ridică.

—Vin, spuse. Și fluieră în chip de semnal.

Cele douăzeci de suliți se făcură o sută. Umbră după umbră trecea tăcută și dispărea; luna în descreștere făcea să lucească, la trecerea lor, vîrful armelor. Pe acele locuri terenul era presărat cu blocuri mari de stîncă, în spatele cărora se puteau ascunde cîte trei oameni.

—Nimeni nu atacă pînă cînd nu vor ajunge la distanța de o suliță de mine, vorbi regele. Mi-l aduceți pe Sandi viu și la fel pe tînărul cu ochiul de argint.

Un consilier alături de el se întoarse neliniștit.

—Și dacă vin spiritele rele... începu el.

Joe recunoscu unul dintre cuvinte, deducînd restul.

—Baliverne, mormăi înciudat. Spune-i că poate să mă jupoaie de viu dacă se va întîmpla așa ceva... Spirite, auzi!... Hai, Sanders, scumpul meu, te aștept!

În momentele următoare auziră un zgomot de pași. Ici, colo, printre arbori se zărea lumina unei lanterne legănate în mers. În spatele stîncilor, încordați, oamenii apucară cu mîini înfrigurate suliițele ucigașe.

—Ucideți-i! ordonă regele, cu o voce joasă.

Deabia articulase cuvîntul că niște sunete oribile și misterioase se înălțară deasupra coloanei în marș. Țipătul unui suflet rănit, strigătul unui om torturat peste puterile lui, urletele sălbatice și triumfătoare, amestecîndu-se cu rîsete demonice.

Regele rămase o clipă nemișcat, paralizat, cu fața schimonosită de groază. Oamenii ascunși în spatele stîncilor o luară la fugă, cu strigăte înspăimîntătoare, orbiți de frică, aruncîndu-și la întîmplare suliițele și scuturile.

—Spune-i că nu e vorba decît de un cimpo...

Vocea lui Joe se înecă într-un suspin. Căzu în genunchi, încercînd în zadar să-și smulgă suliița cere-i străpunsese trupul. Consilierul regelui îl lovise în timp ce o lua la fugă.

—Da, domnule, spuse Schelet atunci cînd, a doua zi în zori, au ajuns în fortăreața Ochori, total dezamăgiți pentru lipsa de curtoazie a regelui. Atunci cînd un tip fixează o întîlnire, trebuie să se și ducă.

—A fost o ambuscadă, pentru numele lui Dumnezeu, frisonă Excelența Sa, zgîlțîit de pe o parte pe alta, în timp ce purtătorii de lectică parcurgeau o bucată de drum foarte prost. Inutil, dragă prietene, să-mi spui că n-a fost o ambuscadă - omul acela alb, străpuns de o suliță - Dumnezeule mare, înspăimîntător...

—Poate că a fost o ambuscadă, Excelență, admise Schelet, dar atunci cum se explică faptul că bătrînii pescari[16] au întins-o?... Iată ce mă intrigă.

Și spunînd aceasta Schelet era cu adevărat sincer.

CAPITOLUL III

UN OM BUN

Să vezi un om alb trăind în felul unui indigen are fără îndoială ceva romantic, iar pentru biograful său reprezintă, în primul rînd, o chestiune de imaginație, începînd chiar cu alegerea locului de desfășurare a acțiunii. În insulele scăldate de mări strălucitoare, cocotieri și ghirlande din flori de arbori exotici, un bărbat poate să convieţuiască firesc cu o femeie cu tenul măsliniu, fără să provoace prin aceasta zîmbete malițioase din partea semenilor săi. Dar în Africa...

B'firi, femeia creștină, era tînără și frumoasă. Avusese trei soți; toți o iubiseră și au murit. După cel de al treilea deces, șeful satului a adus-o înaintea lui Sanders.

—Nu este bine ca oamenii tineri să moară atît de repede, spuse el în timpul convorbirii care a avut loc. Dacă astfel de lucruri s-ar fi petrecut pe vremea tatălui tatălui meu, femeia ar fi fost omorîtă

16) Se referă la oamenii regelui, care erau indigeni din zona rîului, trăind îndeosebi din pescuit (n.trad.)

ca vrăjitoare, căci este evident că în corpul ei se ascunde o otravă violentă pentru bărbați. Dar astăzi, stăpîne Sandi, s-au dus zilele acelea fericite, iar noi te-am chemat aici ca să-ți ascultăm cuvintele înțelepte.

Discursul nu era lipsit de o anumită subtilă ironie, iar Sanders trecu prudent peste acest amănunt. Problema de rezolvat nu era nici mai complicată, nici mai delicată decît multe altele cu care era confruntat.

De data asta, cel puțin, nu a mai fost însă nevoie să joace rolul de oracol.

B'firi, care pînă atunci nu spusese nimic, a început să vorbească.

—Stăpîne, am obosit văzînd atîția bărbați care nu întîlnesc o femeie bună fără să încerce să o facă și mai bună sau care fac dintr-o femeie rea una și mai rea. M-am apropiat de credincioșii lui Isus la rîul Shagali și voi merge acolo ca să mă curăț de păcate. Îmi voi acoperi cu pînză sînii și prin această magie, atunci cînd voi fi bătrînă, îmi vor crește aripi și astfel o să mă ridic sus, la nori, unde voi trăi împreună cu alte spirite.

Problema fusese rezolvată. B'firi fu urcată deci într-o pirogă condusă de frații săi și dusă pînă la misiunea baptistă. Acolo a fost botezată, învățată să pregătească ceaiul și dobîndi multe alte virtuți creștine.

Era o femeie inteligentă. Învăță engleza în mai puțin de un an. După optsprezece luni, predicatoare laică, se duse prin păduri pentru a duce Cuvîntul Domnului. Într-o zi, pe vremea aceea conducea propria ei misiune, s-a petrecut un fapt memorabil. Un alb (un alb bolnăvicios) sosi împleticindu-se prin mlaștini. Oamenii din sat au venit să-i spună și ea a ieșit în întîmpinarea lui. Era îmbrăcat cu niște haine ponosite, urît mirositoare, pe cap avea o cască turtită, murdară, cu calota ruptă. Văzîndu-l în acest hal femeia și-a închipuit că e beat. Și, într-adevăr, era. În spatele lui, urmîndu-l la o distanță respectuoasă, se afla hamalul și servitorul său, om în vîrstă, născut în Angola, care purta, balansînd-o ușor, o mare cutie de ambalaj pentru zahăr, în care se găseau toate bunurile și averile necunoscutului.

B'firi nu a trebuit să intervină pentru a i se găsi musafirului o casă. Omul era alb, nu ca Sanders, bronzat, ci un alb ca de cretă.

A doua zi, dimineață, B'firi a pregătit ceaiul și i l-a dus într-o cană din care ieșeau aburii. Cu ochii rătăciți, bărbatul se așeză, o privi cu un aer furios, luîndu-i cana din mînă.

—Unde mă aflu, Dumnezeule? spuse cu o voce răgușită în timp

ce sorbea din ceai. Ce țară nenorocită! Ah, cum aș dori să fiu mort. Doamne, aș vrea să fiu mort!

Ea îl certă cu gravitate, într-o bună engleză. Pleoapele bărbatului începură să se zbată.

—Ce anume?... Misiune? Mulțumesc pentru ceai. Căzu la loc, zguduit de frisoane, pe o manta pliată care îi servea de pernă și închise ochii. Cînd îi deschise iar, femeia se afla tot acolo, îngenuncheată lîngă patul din piei de animale, ținînd în mînă cana de ceai. Bărbatul văzuse odată, la Christie[17] o statuetă de abanos, destul de asemănătoare, doar că aceasta din fața lui era mai puțin neagră. Corpul femeii nu era înfășurat, pînă la gît, într-o țesătură de bumbac, mărturie a virtuților unei femei creștine. Avea pe ea doar mica fustă din ierburi, strînsă în jurul mijlocului, în rest, mătasea brună a pielii.

—Dumneata ești misionară? o întrebă el nesigur, după ce femeia îi explicase de ce se găsea acolo. Am pierdut tot, continuă bărbatul. Am renunțat la tot ceea ce face viața posibilă, atunci cînd am ajuns în această blestemată țară. Regret...

Ea repetă cuvîntul încet, din vîrful buzelor. B'firi era o femeie delicată. Înțelegea bărbații, pe trei dintre ei îi înmormîntase, și știa că nu sînt fericiți decît atunci cînd pot vorbi despre ei înșiși. John Silwick Aliston se căină tot timpul. Ajungea să i se facă atît de milă de el însuși încît îi dădeau lacrimile. Patru zile mai tîrziu a decis că B'firi era un miracol hărăzit salvării lui. Ea întrevedea un viitor magnific. Cînd se întoarseră la misiune, albul Aliston o luă de nevastă pe B'firi, indigena. Misionarul care a oficiat după toate regulile cununia, B'firi fiind botezată, sosise de puțin timp din Anglia și nu avea idei foarte precise în legătură cu linia de demarcație dintre negri și albi. Credea că întreaga umanitate este creația lui Dumnezeu, cerul fiind populat de ființe cu pigmenți neutri. Drept urmare, îi declară pe John Silwick Aliston, celibatar, și pe B'firi, mîndria misiunii creștine, soț și soție în fața lui Dumnezeu și a adunării credincioșilor.

Domnul și doamna Aliston se întoarseră în căsuța familiei unde proaspătul soț goli trei sferturi dintr-o sticlă de rom, băutură prohibită, și adormi plîngînd. Licențiat în litere al Universității din Oxford, era în mod absurd conștient de degradarea sa, absurd pentru că își înjosea rangul și casta socială cu ochii deschiși.

Comisarul Sanders a aflat șocanta noutate printr-unul din

17) Faimoasă firmă de licitație de antichități (n.trad.)

spionii săi și, drept urmare, expedie de îndată un porumbel locotenentului Tibbetts, ocupat cu căutarea, în regiunea Akasava, a unui arab care de nenumărate ori introdusese în țară arme de contrabandă. Porumbelul purta următorul mesaj:

Alungă-l pe Aliston din Teritoriu. Trimite-o la naiba pe misionară și întoarce-te să raportezi.

Schelet își croi drum pînă la șalupa cu aburi care-l adusese în susul fluviului. Trei zile mai tîrziu ajungea în satul unde doamna Aliston aștepta ca soțul ei să fie suficient de refăcut după atacul de delirium tremens[18] pe care-l suferise pentru a putea începe, împreună, cea de a patra lună de miere. Din fericire misionara era absentă, ceea ce îl cruță pe Schelet de cea mai penibilă dintre obligațiile sale.

Îl găsi pe Aliston în fața căsuței, cu capul între mîini.

—Ridică-te, dragă bătrîne Aliston, îi spuse. Nu lîncezi, ca acel drag bătrîn poet, căci despărțirea naște un sentiment de o inconfundabilă dulceață. Să ne spunem, așadar, adio...

Aliston sări în picioare, auzind vorbindu-i-se într-o limbă care-i era familiară, și rămase uluit în fața apariției neașteptate a unui tînăr înalt și deșirat, îmbrăcat în cămașă kaki.

—Oh! iartă-mă. Bună ziua, spuse el cu stîngăcie.

—Fă-ți drăgușele tale bagaje, Aliston, pasăre rară. O insolație este ceva cît se poate de rău pentru un domn călător. Un tip face tot felul de prostii atunci cînd l-a picnit drăgușul de bătrîn soare.

Omul începea încetul cu încetul să înțeleagă.

—Ce vrei? Și cine naiba ești? se răsti el.

—Delegatul Comisariatului, domnule - Schelet devenise foarte blînd. Și astfel de lucruri nu pot fi permise. Doamne! văd că nu l-ai citit pe Kipling: albul e alb, negrul e negru, fiecare merge pe stradă pe partea lui. Etc. etc...

Tot ce mai rămăsese dintr-un bărbat în John Aliston se condensă într-un gest de sfidare.

—Sper că n-ai să mă consideri grosolan dacă te întreb pentru ce-ți bagi nasul unde nu-ți fierbe oala?

—Mă tem că da, bătrîne Aliston, în mod sigur asta e ceea ce voi crede, declară Schelet, și aș fi teribil de tulburat. Haide, ia-ți sacul de călătorie, bătrîne domn.

Aliston își înfipse picioarele în pămînt, lipindu-și palmele de

18) Boală concretizată prin stări convulsive, pierderi de memorie, etc. consecință a intoxicării etilice. (n.trad.)

coapse.

—Nu plec. Și nu mă poți forța s-o fac.

Un pumn noduros țîșni și îl atinse sub bărbie. Omul se întinse cît era de lung, apoi se ridică înjurînd și gemînd. Schelet îl mai lovi de două ori înainte ca celălalt să rămînă la pămînt.

—Sus, bătrîne prostănac. Iar cum Aliston nu dădea nici un semn, Schelet se aplecă și îl ridică pe picioare.

—Animalule, sughiță Aliston. Să dai într-un om bolnav... brută ce ești...

Și porni docil între doi soldați care, la fluierul strident a lui Schelet, ieșiră ca din pămînt.

Doamna Aliston sosea alergînd dintr-un capăt al satului, în timp ce soțul ei ieșea prin celălalt capăt.

—Ce înseamnă asta? întrebă ea cenușie de furie.

Schelet răspunse, folosind dialectul regional.

—Femeie, bărbatul acesta face parte din poporul meu, tot așa cum tu faci parte din poporul tău. Există rîul și pămîntul. Acolo unde se amestecă e noroi și putoare.

—Eu sînt nevasta lui, zise ea tremurînd, dar cu o furie ucigătoare în ochi. Amîndoi sîntem oamenii lui Dumnezeu și eu am o hîrtie cu care pot să dovedesc că m-am căsătorit după regula oamenilor lui Dumnezeu. Așa încît...

Și sub impulsul momentului ea invocă un motiv excelent pentru a justifica de ce dorea compania soțului său.

—Nu mă interesează intimitățile voastre scumpă bătrînă B'firi, replică Schelet cu superioritate, dar cam jenat.

Femeia îl urmă pînă la șalupă discutînd, rugîndu-l, amenințînd. La fiecare zece pași se opreau, lungile brațe ale lui Schelet se agitau într-un chip foarte elocvent, umerii foarte slăbănogi se tot ridicau. Cînd vasul porni, ea se urcă într-o pirogă, luînd șase vîslași și porni în urma lui. Nenorocul a făcut ca *Wiggle* să eșueze pe un banc de nisip. Atunci femeia se cățără cu repeziciune la bordul vasului, de unde fu aruncată în apă de soldățimea indignată. Dar B'firi nu renunță și, legîndu-și piroga de spatele șalupei, refuză să se miște de acolo.

În timpul ultimei sale experiențe conjugale dobîndise un vocabular variat și foarte colorat.

Schelet, după ce ascultă timp de trei secunde tot ceea ce gîndea despre el, își astupă urechile.

—Nu e frumos, nu, nu e frumos. Nu trebuie să spui toate acestea, zău, nu trebuie să le spui, n-ai să mai ajungi în ceruri...

În timp ce doamna Aliston și vîslașii dormeau pe fundul bărcii, noaptea, un soldat, trecînd tiptil peste bordul vasului, dezlegă barca pe care o trase pînă la prundișul malului, legînd-o cu noduri zdravene de trunchiul unui copac. În același timp, camarazii săi, înfundați în nisip pînă la genunchi, împingeau vasul *Wiggle* în apa adîncă. Atunci cînd femeia se trezi dis-de-dimineață, închisoarea în care se afla soțul ei dispăruse. B'firi, furioasă, se întoarse vîslind spre misiune. La jumătatea drumului se opri într-un sat de pescari. Bătrînul șef era foarte bogat și toate femeile lui purtau coliere mari de aramă, mărturie a opulenței sale.

—Dacă vii la mine am să fac din tine prima mea nevastă și am să-ți dau nenumărate brățări pentru gleznele tale. Am să-ți fac și o colibă nouă, iar bătrîna mea femeie va fi servitoarea ta.

B'firi reflectă cu atenție la această propunere.

—Accepți să devii creștin, să mă lași să te stropesc cu apă și să-ți spun cuvinte sfinte? întrebă ea.

—Un ju-ju face cît orice alt ju-ju, răspunse bătrînul filozof, și astfel doamna Aliston își începu cel de al cincilea mariaj.

. . . . . .

Sanders stătea la biroul lui; în fața sa se afla un om bărbos, cu aer posac.

—Un lucru este sigur, domnule Aliston; vocea lui Sanders, în astfel de ocazii, era tăioasă ca un brici; în Teritorii nu se poate încheia o căsătorie între europeni, fără un certificat semnat de mine. Mariajul pe care l-ați încheiat este, așadar, din toate punctele de vedere ilegal. Îmi dau seama că aș risipi și timpul meu de lucru și cel al dumneavoastră, dacă aș încerca să vă fac să înțelegeți abjecția unor astfel de căsătorii mixte.

—Chestiune de opinie, bombăni cel din fața lui. După care continuă; și cu mine ce o să se întîmple acum?

—O să vă expediez acasă, cu primul vas disponibil, în calitate de S.B.M.

Omul se încinse și se roși. Orgoliul lui se revolta la gîndul de a fi considerat drept "Supus britanic în mizerie". Era dispus să se recunoască sărac, invocînd scuze legitime, dar să i se pună o asemenea etichetă pe zdrențele mizeriei sale i se părea intolerabil.

În ziua în care vasul sosi, nu a mai fost de găsit. Plecase undeva, în adîncul Teritoriului, iar prima dată cînd se auzi vorbindu-se despre el, se află că îi învăța pe băștinași să facă bere din făină. Schelet porni în căutarea sa, însoțit de doi oameni, dar celălalt află

despre sosirea lui și dispăru, pierzîndu-i-se urma timp de trei luni. Mai tîrziu Sanders, în timp ce urca pe cursul fluviului cu vasul *Zaire*, fu oprit la jumătatea drumului de către un bătrîn șef de trib, cu o plîngere.

—B'firi, femeia mea, a plecat în inima pădurii cu un alb, spuse el cu o voce tremurîndă. Și, Domnia Voastră, asta nu e totul, a luat cu ea un colier mare de aramă care face cît o sută de capre.

Sanders înjură în barbă, după care expedie un porumbel călător la cartierul general. De data aceasta Hamilton și cu Schelet, însoțiți de o jumătate de duzină de soldați, porniră pe urmele delincventului. Pista urmată îi conduse în apropiere de frontiera franceză, unde descoperiră o nouă crimă. Un negustor arab fusese atacat de o mînă de răsculați comandați de către un alb. Cu acest prilej au fost furate patru lăzi de gin, iar un om ucis.

Căpitanul Hamilton nu căută să afle de ce vînzătorii de gin se găseau în apropierea unei zone prohibite comerțului cu alcool, ci schimbă drumul cu 90° și, tîrziu după amiază, dădu peste hoți. Nouă oameni beți morți sforăiau asurzitor, în timp ce degetele lungi ale lui John Silwick Aliston erau încleștate de gîtul unei femei moarte. Schelet a reușit cu greutate să le desprindă de acolo.

—Sărmană făptură, spuse cu o voce înecată, contemplînd forma nemișcată de la picioarele lui.

La mîna femeii se afla un obiect care îi atrase imediat atenția. O mică brățară de aur, un moft ieftin, de o calitate îndoielnică, pe care se vedea că fuseseră odată montate trei mici pietre prețioase. Dintre acestea, mai rămăsese acum doar un mărunt diamant lipsit de strălucire. Schelet se aplecă, desfăcu încuietoarea brățării și o scoase de la mîna femeii.

—Hîîm!... spuse Hamilton, cîntărind bijuteria ieftină în podul palmei. Fabricație americană, cinci dolari, netto. Cum naiba a ajuns asta aici, în Akasava?

Îi restitui bijuteria lui Schelet, care o băgă în buzunar.

Era ora trei după amiază, a doua zi, cînd Aliston se trezi la o viață ale cărei clipe erau deja numărate.

—Hello! Ridică privirea spre fețele grave ale celor doi ofițeri aflați lîngă el. M-ați prins, ai? Unde e B'firi?

Nu i se răspunse nimic.

—I-am făcut vreun rău?!...

Cel mai în vîrstă dintre cei doi bărbați se aplecă, punîndu-i ceva în mînă. Era o carte.

—Carte de rugăciuni!... Ce idee...

Privirea lui Hamilton se adînci într-a sa.

—Vei fi spînzurat într-o jumătate de oră, anunță el scurt. Cinci dintre prietenii tăi au băut pînă au murit, ceilalți doi îți vor împărtăși soarta. Sper să nu ții cu orice preț că un judecător și un juriu să te judece, și ca numele tău, ca și crima odioasă pe care ai săvîrșit-o, să apară în jurnalele engleze?

Mut, tremurînd, palid ca ceara, omul făcu semn că nu. Îl lăsară în pace, fără să-l scape din ochi, pînă la împlinirea timpului fixat. Un soldat s-a urcat în copac, potrivind funia, după care Schelet se îndreptă spre condamnat. Acesta stătea ghemuit în același loc, cu capul în piept.

—Vino! i se adresă cu asprime locotenentul Tibbetts, punîndu-i mîna pe umăr.

Aliston sări în picioare, scoțînd un urlet. Se clătină o clipă, apoi se poticni căzînd ghemuit. Nu-și reveni niciodată; și-a dat duhul seara, pe răcoare. A fost înmormîntat într-o groapă, separat de indigenii care fuseseră spînzurați.

. . . . . .

Se știa, în general, că nu poți conta pe Schelet atunci cînd era lăsat de capul lui. Bun ofițer, curajos, dacă rămînea fără cineva alături, singurătatea i se urca la cap.

Practic, în perioada aceea, nu mai era decît el în post. Comisarul Sanders se afla în zona platourilor înalte pentru a culege impozitele anuale, iar căpitanul Hamilton zăcea la pat, doborît de o criză obișnuită, însă foarte puternică, de malarie. Este adevărat că se afla pradă unei ciudate iluzii, anume că pică prin saltea în jos și aterizează pe vîrfurile grilajului de fier de la Albert Memorial, dar în fond nu era nimic îngrijorător în acest coșmar. Cei care cunosc simptomele febrei știu că lucrurile devin cu adevărat primejdioase doar atunci cînd ajungi să te crezi regina Victoria sau că joci pocker cu Iuliu Cezar, miza fiind taxele de pescuit pe rîul Rubicon[19].

Schelet nu-l credea pe superiorul său în pericol, tot așa cum nici acesta sau Sanders nu credeau așa ceva, și unica dorință a lui Hamilton era să scape de îngrijirile binevoitoare pe care i le acorda Schelet. Din păcate, telegraful care făcea legătura între Teritoriile din zona fluviului și marele Cartier General fusese

19) Rîu care desparte Italia de Galia Cisalpină și pe care Iuliu Cezar a luat hotărîrea să-l treacă, în anul 49 î.C., pentru a intra în Roma și a-și instaura astfel autoritatea asupra capitalei imperiale. Într-un sens comun, "a trece Rubiconul" semnifică luarea unei decizii de o mare gravitate, acceptînd toate consecințele posibile (n.trad.)

reparat și funcționa în săptămîna aceea. Pentru că, de obicei, regiunea e străbătută de elefanți și, atunci cînd aceștia nu se scarpină de stîlpii de comunicație, în orice caz trag firele aeriene ca să vadă dacă nu cumva sînt bune de mîncat. De data aceasta, Cartierul General, într-o tresărire de energie, refăcuse totul, punînd linia de comunicație în stare de funcționare.

—Totul e bine? întrebase Cartierul general.

Schelet mîzgăli îndată un răspuns, transmis de telegrafist, un metis fără imaginație și convins - trebuie să i se recunoască această scuză - că era vorba de un mesaj cifrat de maximă importanță.

Totul e bine, totu bine stop Comisarul la Ississi Isissi stop Hamilton acces aces puternic de febră dar eu rezist resist stop voi Face posibilul pentru salva viața Hamilton mă te-m, mă tem mătem de mai rău stop voi Face datoria datorea.

Schelet avea exasperantul obicei de a scrie cam de trei ori cea mai mare parte dintre cuvinte pentru a putea descoperi astfel pe cel care părea mai corect. Și dacă, așa cum Sanders îi atrăsese atenția, ar fi avut inteligența să le taie pe cele care, pînă la urmă, i se păreau mai puțin reușite, corespondența sa ar fi avut neîndoielnic de cîștigat în ce privește claritatea stilului.

Schelet fu străbătut de o idee genială. În caz de boală, Cartierul General trimitea adeseori pe cineva pentru a da ajutor. Cererea o făcea de obicei Sanders. Dar, de data asta, de ce nu ar face-o el?

Trimiteți o infirmieră capabilă, adăugă el la sfîrșitul telegramei.

Totuși, aceasta părea insuficient. Hamilton avea nevoie de o femeie care să aibă grijă de el ca o mamă. Maternă. Drept urmare completă cererea cu un adjectiv tehnic. Grav și mîndru de ceea ce făcuse, reveni la Rezidență, intră în camera lui Hamilton și puse o palmă umedă pe fruntea ofițerului adormit.

—Ce (urmă un cuvînt violent) vrei (urmă un cuvînt și mai violent)? întrebă furios bolnavul.

—Schelet e lîngă tine, bătrîne, murmură vizitatorul pe un ton liniștitor. Vrei ceva, bătrîne Ham?

—Da, să te duci naibii!... Cară-te de-aici!

—Delirează, murmură Schelet în timp ce părăsea în vîrful picioarelor camera, răsturnînd în trecere masa.

—Ttt, își spuse el vexat, auzind ușa trîntită în spatele lui.

Restul zilei și cea următoare și le petrecu străduindu-se să combine tot felul de bunătăți pentru bolnav. Madam Pepe, bucătăreasa Rezidenței, îl privi plină de respect, în timp ce

confecționa un jeleu. Schelet făcu operația după o rețetă pe care o descoperise într-o carte de bucate. Nu se poate spune că era rea la gust, atît doar că nu se legă, rămînînd ceva colorat care curgea.

—Nu, urlă Hamilton delirînd, nu beau... nu vreau să fiu otrăvit!... ai făcut-o tu? tu? nenorocitule...

Ceașca și conținutul ei zburară pe fereastră.

—Nu-i frumos, nu e frumos, spuse Schelet ca o mamă care-și ceartă cu blîndețe copilul. Lasă-l pe micuțul Schelet să-ți ia temperatura.

Mîna galbenă a lui Hamilton arătă ușa. Mișcarea fu însoțită de o privire drăcească. Imediat ce infirmierul său fu dincolo de prag, se auzi zăvorul tras și, dinăuntru, vocea ucigătoare a lui Hamilton:

—Am aici un pistol cu zece cartușe. Dacă încerci să mă mai îngrijești îți zbor creierii...

—Periculos, murmură Schelet. Și, ridicînd din umeri, își declină orice responsabilitate cu privire la bolnav.

Rămas singur, căpitanul Hamilton înghiți trei capsule de chinină, bău din abundență o infuzie de orez și căzu pe dată într-un somn adînc. În după amiaza zilei următoare Schelet picotea pe vastul peron alb al Rezidenței. Razele soarelui îl ajunseră, concentrîndu-se pe bătătura care-i înfrumusețea degetul mic al piciorului. Locotenentul Tibbetts visa. Se făcea că era ars pe rug în față la Trinity College, din Cambridge, pentru că se arătase ireverențios față de Jockey Club. Flăcările îi cuprinseră acum picioarele, mai ales unul dintre ele.

—Auu! spuse Schelet suferind și se sculă din somn ca să-și frece drăgăstos piciorul, prin pantof. Zări atunci, pe măsură ce-și redobîndea acuitatea simțurilor, un lucru extraordinar. În fața lui, la cîțiva pași, stînd pe un fotoliu de pînză, se afla cea mai frumoasă femeie pe care o văzuse vreodată. Tînără, cu șuvițele de păr de culoarea aurului roșu strălucindu-i în soare sub dublura verde a căștii coloniale. Buzele frumos desenate pe ovalul delicat al obrazului erau de un roșu de mușcată. În acel moment erau destinse într-un zîmbet, în timp ce ochii săi în tonuri de bleu-gri surîdeau.

—Dumnezeu să binecuvînteze bătrînul meu suflet, murmură Schelet, și trupul său deșirat se prăbuși din nou pe scaunul pe care se afla. Dumnezeu să binecuvînteze sărmanul meu bătrîn suflet... n-ar fi trebuit să mănînc carne de porc...

—Treziți-vă, vă rog.

Schelet deschise un ochi și o cuprinse în întregime cu privirea, deschise și celălalt ochi, înțepenind cu gura căscată.

—Aștept cu răbdare pe locul acesta de un sfert de oră, spuse încîntătoarea ființă. Alături de ea se aflau două cufere mari, o valiză, un sac de golf și o rachetă de tenis.

—Sînt infirmiera de la spitalul Victoria.

Schelet se ridică, clătinîndu-se și lăsînd să-i scape un torent de cuvinte fără șir.

—Pe viața mea și pe bătrînii mei pantofi nedemodați, horcăi locotenentul... dumneavoastră sînteți tînăra persoană... nu, sînteți prea tînără... Cum naiba ai ajuns aici, bătrînă scumpă infirmieră?

—Cu vaporul. Am sosit cu vasul *Pealago*.

—Ca să-l îngrijești pe acest drag bătrîn de Ham. Caraghios lucru, Dumnezeu să mă binecuvînteze!

Fata îl măsură cu atenție.

—Ham, un bărbat?

Schelet dădu din cap.

—Febră?

Schelet dădu din nou din cap, și ea păru dintr-o dată ușurată.

—N-are nevoie să fie îngrijit, drăguță bătrînă domnișoară, începu el...

—A murit? îl întrebă ea cu răceală.

Schelet deschise gura îngrozit, o privi fix un moment, după care se repezi în interiorul Rezidenței. Reveni după zece secunde.

—Nu, tînără domnișoară, îi răspunse. Trăiește, de fapt ceea ce vroiam să spun este că îl îngrijesc eu însumi, se ocupă de sănătatea lui nedemna mea făptură.

Fata îl contemplă cu un aer solemn.

—Și mai trăiește! spuse cu jumătate de voce.

Schelet se simți ofensat.

—Și încă agitat, răspunse cu o nuanță de reproș. O să te miri poate, drăguța mea bătrînă soră infirmieră, dar eu însumi sînt un infirmier atestat.

—Dumneata? Fata era surprinsă, așa cum Schelet se și așteptase.

—Da, exact cum ți-am spus, bătrînă dragă cruce-roșie. Am luat zece lecții prin corespondență. Diagnosticul, scumpa mea bătrînă infirmieră, este specialitatea mea. Se încruntă, măsurînd-o cu un aer atent. Ai făcut o ușoară insolație, unul dintre ochi este mai mic decît celălalt.

—Nu e adevărat, protestă fata. Își deschise poșeta de pe genunchi, de unde scoase o mică oglindă. Nu-i adevărat, protestă ea furioasă. Sînt de aceeași mărime amîndoi. Unde e bolnavul?

Schelet îi indică ușa, cu un gest.

—Îngrijește-l cu răbdare. Dacă o să ai probleme trimite după mine, bătrînă Betsy Gamp[20]; atenție la ștergătorul de picioare, a doua ușă pe stînga. În cazul în care devine violent am și sosit cu un drăgălaș de ciocan de lemn, special pregătit pentru o asemenea eventualitate, și îi administrez poțiunea calmantă.

Auzi vorbindu-se prin ușa închisă de la camera lui Hamilton, apoi o exclamație și zgomotul zăvorului tras.

—Cine v-a chemat aici, soră?

Un răspuns aproape șoptit. Schelet surîse cu înțelegere. Reușise totuși să facă ceva... Oare juca într-adevăr tenis ori își plimba doar racheta de tenis?

Se făcuse seară și el aștepta ca infirmiera să apară. Cina urma să fie servită într-o jumătate de oră și, cu toate că între timp o mai zărise, mișcîndu-se cu grabă între bucătărie și camera bolnavului, nu se ivise totuși ocazia să stea de vorbă cu ea mai pe îndelete. Prima dată cînd încercase:

—Tocmai doream să-ți spun, bătrînă scumpă domnișoară...

Ea îi duse un deget la buze:

—Liniște, a adormit.

Iar a doua oară:

—Nu mi-ai spus cum te cheamă, dragă bătrînă soră de caritate.

—Sst... acum se trezește.

Sumbru, meditînd asupra izolării în care era împins, Schelet auzi răsunînd în tăcerea nopții bătaia cadențată a motorului de pe *Zaire* și zări fumul de la cazane urcîndu-se leneș peste coama arborilor. În secunda următoare o luă la fugă spre chei, în întîmpinarea Comisarului.

—M-am întors mai repede cu o săptămînă decît era prevăzut. Oamenii din Akasava s-au făcut mai cinstiți sau, cine știe, au vrut să mă vadă cît mai repede plecat. Cum îi merge lui Hamilton? Am primit mesajul trimis prin porumbelul călător, sper că nu e nimic serios?

—Nu domnule, spuse Schelet și aprecie că acela era momentul potrivit pentru a-i anunța vizita pe care o aveau.

—O infirmieră! exclamă Sanders stupefiat. Dar pentru ce,

20) Aluzie la un personaj (soră-infirmieră) dintr-un roman al lui Dickens. (n.trad.)

Dumnezeule?

Celălalt tuși ușor.

—Acestui bătrîn drag de Hamilton i-a fost destul de rău, domnule, explică el cu gravitate. Nici măcar nu vroia să mă vadă. Dacă riscam să-mi arunc o privire prin fereastră își întorcea bătrîna sa moacă la perete. Astfel că am fost nevoit să solicit o infirmieră.

—Nu înțeleg, are vreo importanță că un om doarme culcat pe o parte și nu pe cealaltă? întrebă cu simplitate Sanders.

—Cu fața la bătrînul perete, domnule, îl corectă politicos Schelet clătinînd din cap. Este un simptom foarte îngrijorător, dacă ținem seama de simptomele descrise în drăguța noastră de bătrînă farmacopee, domnule. Oamenii sfîrșesc întotdeauna cu fața la perete.

—Prostii, spuse Sanders cu un surîs ușor pe buze. Dacă totuși bătrîna doamnă se află aici, trebuie să i se asigure tot confortul necesar.

Schelet tuși ușor.

—Nu tocmai bătrînă, domnule, nu s-ar putea spune că e bătrînă. Mai curînd spre partea tinereții, dragă domn și Excelență. Frumoasă, domnule, într-un anumit sens, adăugă el cu o bruscă îndrăzneală.

Fața lui Sanders se lungi.

—Acum nu mai are nimic de făcut. Hamilton o să se pună pe picioare. Cartierul General s-a trezit de-a binelea; de obicei așteaptă să treacă o lună pînă să-ți răspundă la o astfel de cerere.

Sanders o salută pe fată cu bunăvoință, îi acordă chiar o anumită atenție, oricît de detașat era.

—Nu cred că e nevoie să mai rămîn mult timp, spuse ea, instinctul său de femeie făcînd-o să ghicească gîndurile ascunse pe care primirea lui Sanders le ascundea. Căpitanul nu mai este bolnav. E enervat, dar nu suferind. Și privirea ei îl fixă necruțător pe Schelet.

—Enervarea este neîndoielnic o boală, spuse Schelet cu convingere. Un caracter urît este semn de demență, bătrînă scumpă matroană de spital.

După ce tînăra se retrase, Sanders, care avusese între timp o scurtă discuție cu bolnavul pentru a afla cauzele enervării acestuia, îl luă pe Schelet pe verandă, unde îi vorbi cu multă prietenie.

—Trebuie să te supraveghezi mai mult, băiete. Mă tem că uneori folosești cuvinte care dobîndesc cu totul alt sens decît cel dorit de tine. Astfel... și Sanders continuă cu un exemplu.

—Dar aceasta nu înseamnă o femeie cu instincte de mamă, domnule? spuse Schelet stupefiat. Dumnezeu să mă binecuvînteze, domnule...

—O infirmieră de maternitate înseamnă cu totul altceva, răspunse Sanders cu o surprinzătoare seriozitate pentru un om care era puternic scuturat de un rîs interior. Și bineînțeles, Hamilton este destul de furios.

Sanders folosi ultima dimineață pe care fata avea să și-o petreacă la Rezidență străduindu-se s-o facă să se simtă cît mai bine. Se numea Rosalie Marten și mărturisea că are douăzeci și patru de ani.

—Trebuie să fie încîntător să te afli departe de lumina electrică și cinematografe, spuse ea respirînd adînc. Am venit în Africa occidentală crezînd că o să am parte tocmai de o astfel de viață. În realitate Cartierul General este un fel de Clapham[21], cu soare în plus. Nu s-ar putea găsi ceva de lucru pentru mine, aici, domnule Sanders?

El scutură din cap.

—Întrebarea mea este poate puțin indiscretă, domnișoară Marten, în definitiv de ce ați venit pe Coastă[22]? Aveți prieteni acolo?

—Nu, răspunse ea sec. Am oroare de locul acela. Din anumite puncte de vedere e ceva mai puțin rău decît aș fi crezut, dar în fapt se arată cu mult mai rău. Ideea de a veni pe Coastă mi-a venit citind un jurnal comercial editat de un om care nu s-a deplasat niciodată dincolo de Sierra Leone[23]. Știu asta de la tatăl meu, care e ziarist. Urăsc locul acela, îl urăsc!

Vehemența tonului său îl izbi pe Sanders. Privind-o, înțelese ce se întîmplase cu ea: iubise un bărbat. Și lucrul acesta se adeveri, pentru că aproape imediat fata preciză:

—Bărbatul cu care eram logodită a murit aici. Vorbea cu o sinceritate crudă. A venit aici acum doi ani.

În vocea ei se simți o undă de slăbiciune doar pentru o clipă. Sanders păstră tăcerea, astfel de confidențe îi făceau rău. Coasta devora nemilos multe vieți tinere, iar tragedia fetei avea multe corespondențe.

—Era omul cel mai bun din lume. Venise aici pentru că vroia să cîștige suficient de mulți bani ca să-și întemeieze un cămin. Sînt

21) Cartier din Londra (n.trad.)
22) Referire la zona de litoral unde este situat Cartierul General (n.trad.)
23) Lanț de munți din Africa de vest(n.trad.)

destul de bogată, domnule Sanders, și trebuia să se pună la adăpost de suspiciunile familiei. Era privit drept vînător de zestre și asta i se spusese chiar în față, deși eu nu am aflat-o decît mult mai tîrziu.

—Era cumva... misionar?

Ea scutură ușor din cap și surîse.

—Nu. Era un om foarte bun, dar nu misionar. A murit undeva în teritoriul francez... Mi-a scris la puțin timp după ce sosise pe Coastă. E groaznic. Fata își încruntă sprîncenele. În fiecare zi trec prin fața hotelului unde a stat, lîngă Cartierul General. Știu care este fereastra camerei lui. De acolo privea strada pe care trec eu în fiecare zi. Nu-mi vine să cred, domnule Sanders. Pur și simplu nu-mi vine să cred.

Sanders își dădu seama că fata îi vorbea așa cum nu mai vorbise cu nimeni înainte, că simțea nevoia să-și exteriorizeze gînduri îndelung refulate, comunicîndu-le cuiva. O lăsă să-și descarce amarul fără a o întrerupe, în timp ce parcurgeau cu pași lenți tristul și aridul teren de lîngă Rezidență.

—V-am plictisit îngrozitor, dar mi-a făcut bine, spuse ea pe jumătate rîzînd, pe jumătate plîngînd. Mi-am dorit adeseori să fiu catolică pentru a mă putea spovedi. Cred că, încetul cu încetul, îmi voi reveni, mă voi căsători cu un oarecare, uitînd romanul meu între săculeții de lavandă din cufărul amintirilor pierdute. Pînă la urmă, inimile nu se frîng chiar atît de ușor.

În timp ce fata se afla în camera sa, Sanders îi avertiză pe ceilalți:

—Atenție la conversațiile aiurite despre moarte, dezastre și alte asemenea... Această biată copilă a trăit o întîmplare tristă.

Nu însemna în nici un fel că i-ar fi trădat încrederea, evocînd tragedia care marcase această tînără viață.

—Trebuie să fim prudenți și să o distrăm, bătrîne drag domn și Excelență, spuse Schelet impresionat.

—Pentru numele lui Dumnezeu, să nu te apuci să faci ceva! strigară într-un glas Sanders și Hamilton.

—Poate că aș fi putut să-i arăt unele dintre curiozitățile mele, replică Schelet cu un aer ușor jignit. Dar, bineînțeles, dragă domnule, dacă socotiți că aș putea corupe astfel inocenta bătrînă doamnă...

—Mi-e absolut indiferent dacă o corupi sau nu, dar nu vreau cu nici un preț ca un oaspete să fie plictisit cu tot felul de aiureli..., spuse Hamilton.

—Arată-i curiozitățile tale, interveni binevoitor Sanders, dar nu intra în prea multe amănunte în ce privește istoria fiecăruia.

Schelet alergă la cabana lui, adunînd în grabă tot ce credea că ar fi putut-o interesa pe fată. Rosalie Marten se întoarse și găsi trei oameni de o solemnitate anormală care, însuflețindu-se dintr-o dată la vederea ei, manifestară o bucurie atît de forțată, încît ea putu să-și dea imediat seama de ceea ce ascundea.

—Le-ați spus de trista mea poveste, spuse fata aproape cu impertinență. Sînt mulțumită, dar vă implor pe toți nu faceți din asta un mister. Am sentimentul îngrozitor că muriți acum de teamă ca nu cumva să mă răniți cu ceva. Vă rog, nu mă tratați cu atîta tact, nu suport.

Schelet se arătă pentru moment încurcat, pentru că tocmai se jurase să se arate plin de tact. Buzunarele lui erau burdușite de diverse curiozități, obiecte scoase la întîmplare din cufărul mare aflat sub patul său.

—Regretăm foarte mult că ne părăsiți, bătrînă scumpă domnișoară, spuse după ce tensiunea creată de tentativele lor neîndemînatice se risipi, iar tînărul servitor arab servise cafeaua. Trei bucăți de zahăr sau patru? Dumnezeu să binecuvînteze bătrînul meu suflet, chiar nu vreți zahăr? Nu o să ajungeți niciodată atît de grasă ca acest bătrîn umflat de Schelet.

—Ciolănos e mult mai expresiv, spuse Sanders.

—Asta tocmai îmi aduce aminte..., zise Schelet, scotocindu-și buzunarele. Cred că obiectul acesta ar putea să te distreze teribil, scumpa mea soră de caritate. Este inelul de pe degetul omului cel mai gras din Teritorii, numitul N'per din Akasaka.

Vorbind, scoase din buzunare o grămadă de obiecte de tot felul: brățări de sîrmă, linguri de lemn sculptat, două șiraguri de mărgele din lemn, un pieptene sau două din oțel, punîndu-le pe masă.

—Aceasta este un fel de poșetă foarte drăguță a unei femei din tribul N'gombi.

În momentul acela auzi un strigăt slab și, neliniștit, se întoarse. Rosalie Marten se ridicase și privea grămăjoara de pe fața de masă. Obrazul ei era de o paloare mortală. Cu mîna tremurîndă arăta fix spre un anumit obiect.

—Unde... unde ați găsit acest lucru?

Mîna îi era îndreptată spre o mică brățară de aur fără luciu, din montura căreia lipseau două pietre.

—Asta, huum!... Pentru o clipă Schelet uită avertismentele care-i fuseseră date. Ei bine, la drept vorbind, tînără domnișoară,

această brățărică a fost luată...

În momentul acela privirea lui întîlni ochii reci și amenințători ai lui Sanders și tăcu.

—Asta... era a lui, spuse ea cu o voce înăbușită, luînd bijuteria în mînă cu multă tandrețe. Am cumpărat-o la New York pe cînd eram copilă... tatăl meu m-a luat acolo cu el și l-am rugat să mi-o cumpere. I-am dat-o în chip de amintire... iubitului meu.

Sanders fu primul care-și găsi sîngele rece.

—Care a fost numele... logodnicului dumneavoastră, domnișoară Marten?

Ea continuă să mîngîie bijuteria deformată, iar pe față îi stăruia un surîs de o duioșie nesfîrșită.

—John Silwick Aliston, șopti ea, cel mai bun și cel mai scump om din cîți au existat vreodată...

Tăcerea era așa de adîncă încît, dacă n-ar fi fost atît de absorbită de jalnica relicvă pe care o ținea în palmă, fata ar fi putut auzi cum respiră adînc cei trei bărbați.

—Un om foarte bun, cel mai bun care a existat vreodată. Schelet se agăța de șansa care i se oferise. Vorbea încet, o voce surdă, sacadată, lipsită de suflu. Dragul de John, ce băiat strașnic...

Tînăra ridică rapid privirea spre el. Ceilalți doi deabia mai respirau.

—L-ați cunoscut?

Schelet înclină din cap. Ochii săi străluceau de inspirație.

—Chiar foarte bine, bătrînă bonă. L-am întîlnit lîngă frontiera franceză... un băiat foarte cumsecade... febra însă...

—Erați lîngă el cînd a murit?

Capul lui Schelet se mișca de sus în jos ca un automat.

—Da... atît de vesel, pînă în ultimul minut... un tip atît de brav, plin de curaj, dragă domnișoară. Mi-a lăsat brățara ca să i-o dau celei pe care o iubea, deși nu mi-a spus numele ei niciodată. Unul dintre cei mai buni pe care i-am întîlnit... acest bătrîn John...

Se opri, epuizat de efortul depus.

Ea privi lung bijuteria, apoi îi întinse mîna lui Schelet.

—Mulțumesc. O să mă gîndesc întotdeauna la ce-ați făcut pentru el. Sînt sigură că ați fost foarte bun cu el... Dumnezeu să vă aibă în pază...

Schelet fu pe punctul de a izbucni în plîns.

CAPITOLUL IV

FEMEILE VORBESC

Dacă se taie un copal[24], lăsîndu-l apoi să se usuce într-un loc ceva mai înalt, unde soarele îl usucă și apa nu bălțește ca să putrezească, iar atunci cînd este tocmai bun de lucru se taie din el o bucată lungă de trei yarzi[25] și se scobește cu răbdare mijlocul unuia dintre capete, se obține un instrument de comunicare cunoscut încă din vechime și care a fost folosit și pe timpul lui Cezar.

M'gliki, omul cu *lokali*, toba de semnalizare, era foarte, foarte bătrîn și aproape orb, în așa fel încît se încurca la tot locul, răsturnînd cratițele și spărgînd prețioase vase de lut. Situație care dădea loc la certuri în familie, cunoscînd că, potrivit legii, rudele celor incapabili sînt răspunzători de daunele cauzate de aceștia.

Cu toate acestea, bătrîn și neputincios cum era, nimeni din întreaga lume (care se întinde de la Muntele Spiritelor pînă la fluviul cu un singur mal, căruia i se spune *mare*), nu era în stare să bată atît de bine într-un trunchi de arbore scobit, cum o făcea M'gliki. Așezat în fața unui astfel de trunchi cu suprafața vălurită din cauza loviturilor și mînuind două măciuci groase, el lansa în văzduh, fără întrerupere, răpăieli de mesaje: bîrfe și zvonuri din cetate, apeluri urgente adresate pescarilor aflați la mare depărtare, comunicări personale de familie, anunțuri despre morți și nou născuți, căsătorii și scandaluri recente. Orice înfloritură, orice schimbare a cadenței pe toba *lokali* are o anumită semnificație. Sanders, aflat în zona fluviului, putea să capteze mesajele transmise de M'gliki de la o distanță de 30 de mile, într-o noapte liniștită; bătrînul nu se înșela niciodată.

Un șir lung de bătăi, urmat de una scurtă și iarăși șirul lung, însemna numele lui Sanders. Dacă după aceasta se auzeau trei lovituri precise, la distanțe egale, mesajul semnifica "nu există reclamații".

24) Arbore din zona tropicală. (n.trad.)
25) Unitate de măsură engleză echivalentă cu 0,914m (n.trad.)

Sanders ajunsese să recunoască numele fiecărui șef, al fiecărui trib, tradus în bătăi de tobă. Orice avertisment, promisiune, orice știre despre un furt sau un asasinat transmise pe această cale deveneau de înțeles pentru el.

Bătrînul stătea așezat cît e ziua de lungă în fața tobei sale de lemn, cu ochii, ce nu vedeau, țintiți asupra fluviului întins. Pentru anotimpul ploilor i se construise un mic adăpost, în lipsa căruia ar fi însemnat să se întoarcă acasă împiedicîndu-se printre lucruri și spărgînd mai mult decît ar fi putut plăti rubedeniile.

După o seară care se dovedi deosebit de păgubitoare pentru familie, deoarece bătrînul călcase pe cozile a trei suliți, rupîndu-le, răsturnase o oală plină de pești și aproape omorîse un cîine comestibil, marfă de preț, fiul său cel mai mare împreună cu fratele său mai mic se sfătuiră, în secret, ce e de făcut.

—Am putea merge să vînăm în pădurea pigmeilor, spuse fiul său, luîndu-l cu noi pe M'gliki și spunîndu-i că avem nevoie de ajutorul lui. Odată ajunși acolo, după ce va adormi, plecăm, lăsîndu-l singur. Bătrîn cum este și orb, va muri repede.

Drept urmare, fiul și fratele își luară rubedenia într-o dimineață și vîsliră cinci zile ca să ajungă la Pădurile Întunecate. M'gliki, așezat la prova cu un micuț dar foarte sonor *lokali*, aduse la cunoștința întregii lumi, pe întreg parcursul drumului, prin bătăile sale de tobă, că el era celebrul cîntăreț la *lokali*, cei care-l însoțeau fiind minunatul său fiu și propriul său frate.

Petrecură o parte din noapte în pădure și fugiră după răsăritul lunii, după ce ascunseseră toba *lokali*, abandonîndu-l pe bătrîn pradă ferocilor omuleți din brusă și leoparzilor cu ochii galbeni care se strecurau din copac în copac, înconjurîndu-l.

Ar fi murit cu siguranță acolo, dacă nu l-ar fi găsit o fetiță și nu l-ar fi condus într-un loc în care se aflau zece colibe - ceea ce pentru zona de brusă înseamnă un sat mare. Fetița se numea Asabo și, chiar pentru vîrsta de șase ani, era foarte urîtă. Tatăl ei era căpetenia așezării și, reușind să-și înfrîngă dorința naturală de a încerca asupra străinului fără apărare efectul ultimei otrăvi descoperite, în care își înmuiase vîrful săgeților, îl adăposti într-un colț al colibei sale.

Oamenii din brusă dobîndiră din acel moment o importanță sporită, deoarece M'gliki își petrecea mai tot timpul instruind-o pe micuța Asabo. Mica tobă *lokali* a fost descoperită sub un copac și, spre uimirea încîntată a întregului sat, Asabo își făurea un mare viitor.

—Ai să fii femeia cea mai celebră din lume, îi profeţea M'gliki. O să iei în căsătorie o căpetenie şi ai să dormi pe un pat de piei de animale. Vei avea trei iubiţi, care te vor vizita fără să ştie unul de altul, iar soţul tău nu va afla de nici unul dintre ei.

Asabo scoase un sunet nedeslușit de satisfacție. La data acelei profeţii avea zece ani.

Comisarul Sanders dispunea de un mare număr de agenţi indigeni care-l ţineau la curent cu tot ceea ce interesa guvernul său şi pe el însuşi. Spionii lui constituiau un serviciu de informaţii atît de bine pus la punct, încît ar fi putut da oricînd o vedere de ansamblu asupra condiţiilor sociale şi economice ale celor douăzeci şi trei de triburi pe care era însărcinat să le conducă. Cu toate acestea, exista un mic ţinut asupra căruia nu reuşea să obţină decît informaţii fragmentare şi nesigure. Micii Vînători, popor timid şi sălbatic, ascunşi în adîncul pădurilor Iguri, nu tolerau nici un amestec în viaţa lor, privind cu o totală lipsă de bunăvoinţă orice intervenţie din afară. Un spion de statură normală, într-o ţară în care media de înălţime este de 38 de degete[26] nu poate trece neobservat.

Sanders dusese tratative într-un loc situat la marginea pădurii cu o căpetenie de foarte mică statură, cu burta umflată, reuşind să obţină promisiunea unui tribut anual sub formă de piei de animale, cauciuc şi răşină de copal. Promisiunea a fost întocmai respectată, bunurile fiind livrate cu regularitate. An de an, în luna *Veşmîntului Nou,* cînd frunzişul verde al pădurii se înnoia, vasul *Wiggle*, urcînd pe îngustul rîu care mărgineşte pădurea Iguri, găsea într-un luminiş, aproape de debarcader, o ciudată grămadă, amestec de cauciuc şi răşină, iar alături o altă grămadă din piei de animale.

În preajma lor se aflau de obicei doi omuleţi cu figuri fioroase. De îndată ce şalupa îşi făcea apariţia, ei se retrăgeau, supraveghind ridicarea şi transportul tributului de la o distanţă prudentă.

Într-o bună zi, şalupa nu mai găsi însă nimic: nici piei, nici răşină, nici cauciuc, nici oameni.

. . . . . .

Era aproape miezul nopţii. Sanders plecase să se culce, dar unuia dintre cei ce jucau pichet[27] la lumina lămpii de ulei puţin

26) Unitate veche de măsură a lungimii valorînd 27,07 mm. (n.trad)
27) Joc de cărţi de origine franceză (n.trad.)

îi păsa de ora tîrzie.

—Schelet, ești rubicon[28], spuse căpitanul Hamilton cu satisfacție, totalizînd punctele.

Fața lui Tibbetts era ca o mască.

—Să mai facem o partidă, bătrîne Ham. Dar, bătrînul meu drag ofițer, înainte de a începe, dacă nu te deranjează, te rog să-ți sufleci mînecile.

—Ce naiba vrei să spui, Schelet, replică superiorul său, indignat.

—Nimic, domnule. E vorba doar de o simplă precauție, bătrîne. De la orele zece de cînd jucăm ai în permanență toți așii și toți popii. Hai să jucăm cinstit, domnule, tot ce te rog este să-ți sufleci mansetele de la haină.

Hamilton îl fixă cu un aer glacial și împărți cărțile. Începea să-l agaseze Schelet ce-și potrivea necontenit monoclul, cu privirile ațintite mereu asupra mîinilor sale, în timp ce împărțea cărțile, astfel că este ușor de înțeles pentru ce căpitanul Hamilton a putut să se încurce la un moment dat, dîndu-și o carte în plus.

—Ah! interveni Schelet, cu subînțeles. Alege-ți cărțile care-ți convin. Nu te jena de mine.

—Schelet, mă insulți! tună celălalt.

Schelet își privi cărțile cu un surîs insinuant.

—Cred că s-a strecurat o greșeală, bătrîne speculant. Mi-a ajuns și mie în mînă un as. N-ai vrea să împarți din nou cărțile?

Hamilton nu răspunse. Continuă jocul, marcînd o sută patruzeci de puncte și făcîndu-și praf adversarul, care-și aruncase asul greșit.

—Eu fac cărțile acum? întrebă excesiv de politicos Schelet.

—Dacă vrei.

Hamilton fu cît se poate de sec.

—Nu spun nimic, dragă domnule, ceea ce nu înseamnă că nu gîndesc, spuse Schelet, ridicîndu-și cărțile.

—Pînă acum n-am avut prilejul să-mi dau seama, observă celălalt.

Cînd veni rîndul său să împartă cărțile, se prefăcu că nu-l vede pe Schelet aplecîndu-se să se uite pe sub masă și nu remarcă nici faptul că inepuizabilul său partener pipăie cu buricul degetelor dosul cărților de joc pentru a vedea dacă nu sînt însemnate cu înțepături invizibile.

—Șansa e șansă, dragă domnule și frate de arme, spuse Schelet,

28) Expresie folosită la jocul de pichet semnificînd pierderea partidei de către unul dintre jucători (n.trad.)

examinîndu-și cărțile de joc, iar jocul e joc, dar necazul e cu împărțirea acestora.

Se uită încă o dată cu atenție la cărțile pe care le avea în mînă, încruntîndu-se.

—Iartă-mă bătrîne Ham, dar parcă n-ar fi același pachet.

Hamilton aruncă furios cărțile.

—Ascultă Schelet, șuieră el printre dinți, dacă insinuezi cumva că trișez să știi că îți crăp capul.

—Singura parte din întregul meu care nu ar mai fi furată, Ham, bătrîne scamator. Am pierdut aproape patru șilingi în trei ore.

—Pe care niciodată n-ai să-i plătești, strigă Hamilton ridicîndu-se de la masa de joc. Schelet, ești imposibil. Mîine dimineață îți treci în revistă plutonul la ora șapte, după care începi exercițiile.

—Urîtă treabă, murmură Schelet, omul ăsta nu numai că mă ruinează, dar se și lasă dominat de caracterul lui urît. Se folosește de blestemata lui de autoritate ca să-mi facă o viață de cîine. Ești mai rău decît Uriah, hittitul[29] cel rău. Vezi Biblia.

A doua zi dimineața, Sanders ieși din micul său birou cu un aer mai preocupat ca de obicei. Între degetul mare și cel arătător ținea o hîrtie fină de țigară, acoperită cu un scris mărunt în caractere arabe. Hamilton îl observă.

—Un porumbel? întrebă el. V-ați sculat foarte devreme, domnule.

Sanders intră în sala de mese, răsuci robinetul mașinii de cafea și se așeză la masă, în față cu ceașca de cafea aburindă.

—Sergentul de serviciu mi-a adus mesajul acesta dis-de-dimineață, spuse el. Micul mesager era urmărit de un șoim, dar a avut șansa să scape. Unde este Schelet?

Hamilton privi într-o parte. De acolo de unde se afla, putea să zărească prin fereastra sălii cîmpul de instrucție, pe care o grupă de douăzeci de oameni executau exerciții militare. Locotenentul Tibbetts, în pantaloni albi, cămașă de sport și cască colonială pe cap, dădea comenzile. I se auzea vocea ascuțită. Limbajul folosit era un curios amestec de arabă, bomongo și engleză.

—O, copil de părinți împiedicați, așa te-am învățat eu? Lighioane caraghioase. Cînd spun *unu*, îți proptești amîndouă mîinile deasupra fundului și îndoi genunchii. Nu ca o babă cu scîrțîieli și gemete, ci ca o antilopă tînără. Cerul să te amuțească,

29) Hittiți - Popor antic, menționat și în Biblie. (n.trad.)

Abdul, lepră bătrînă , încetează să mai țopăi atîta, lasă-te pe vine și suge-ți burta... Oh! Ko, ești ca o bătrînă vacă proastă. Drepți! Culcat!...

—Schelet pare foarte ocupat, spuse Sanders.

—Schelet trebuie pus pe roate, răspunse Hamilton pe un ton afectat. Din cînd în cînd este bine să fie pus la punct. Nu pot să-i permit să insinueze că trișez și în același timp să-mi păstrez respectul pentru mine însumi. Am jucat ieri seară pichet cu el și trebuie să recunosc că nu a avut carte. Mi-a cerut să-mi suflec manșetele de la haină și mi-am spus că merge puțin prea departe, dar cînd...

Hamilton povesti în amănunt tot ce se întîmplase și, cu toate că Sanders nu avea nici un chef de rîs, reuși totuși să-i descrețească fruntea.

—Am fost foarte nemulțumit de Schelet, spuse căpitanul, dar rîzînd.

Obiectul nemulțumirii sale intră în sala de mese să-și ia micul dejun. Era cam țeapăn, pentru a nu spune chiar distant.

—'ziua, Schelet.

Hamilton manifesta o stare de spirit împăciuitoare.

—'ziua, domnule. Schelet salută, luînd poziție. Exercițiul s-a încheiat.

—Hai, nu te mai ține așa înțepat. Trebuie să recunoști că ai fost jignitor.

Schelet cu ceașca într-o mînă, salută cu cealaltă.

—Orice plîngere, domnule, trebuie înaintată comandantului șef, domnule. Voi fi fericit să răspund la orice scrisoare pe care mi-o veți adresa, dar, vă rog să mă scuzați, domnule, nu vom schimba nici glume nici înțepături între noi.

—Schelet, o să te trimit să culegi taxele de la pigmeii din Iguri, curmă Sanders discuția dintre cei doi. Vei pleca cu *Wiggle*, dar nu cobori de pe vas. Dacă nu se întîmplă nimic anormal, mi-ar place să-l întîlnești pe șeful lor. În mod special țin să iei contact cu un oarecare K'belu. Evită orice incident, nu ar fi exclus să ne trezim cu o grămadă de necazuri pe cap. Ai grijă să fiți bine pregătiți, cu o rezervă suficientă de cartușe, ca să puteți riposta atîta vreme cît brusa nu se va afla în spatele vostru.

—Nu este exclus ca ei să-și facă jocul... începu Hamilton, dar subordonatul său îl opri cu un gest.

—Vă rog să renunțați la viciul dumneavoastră favorit, stimate domn, spuse el cu aroganță. Și, de altfel, eu am încetat să mai joc.

—Nu sînt foarte sigur, observă liniştit Sanders. Aş fi foarte mulţumit să te văd întorcîndu-te, cu sau fără taxe adunate.

.....

În inima marii păduri se născuse un *cala-cala*, un copilaş mic de tot, cu o piele gri-cafenie, căruia părinţii săi îi spuseră K'belu, adică şoricelul oacheş. Locul lui de naştere a fost un cuib suspendat între două crăci ale unui stejar imens. Părinţii aparţineau celui mai mărunt tip de pigmei, care trăiau izolaţi printre arbori. Încrengătura în care-şi făcuseră sălaşul era atît de largă, încît încăpuse acolo coliba cu pereţi şi acoperiş de ierburi împletite, ce se întreţeseau cu ramurile proteguitoare, făcînd căsuţa impermeabilă. Acolo băieţaşul a crescut, a gîndit, a mîncat şi a fost bătut, acolo a învăţat să cunoască ierburile şi să deosebească plantele care dau otravă. Apoi, cînd a sosit timpul, a pornit în urma micuţului său tată, la vînătoare.

În ţara Iguri trăia un misionar foarte întreprinzător, care-şi petrecuse întreaga viaţă studiind oamenii din brusă, sau *bushmen*-i, mai întîi în partea sudică a Africii Centrale, apoi în zona de vest a acesteia. Îi iubea pe omuleţii aceştia, fiind convins că erau primii oameni creaţi de bunul Dumnezeu. K'belu l-a cunoscut în primii ani ai vieţii. Omul lui Dumnezeu avea o casă în marginea pădurii. În jurul casei se îngrijise să crească cîţiva bananieri, pentru a putea lăsa să i se fure bananele. Oamenii continuară să fure chiar şi după ce şi-au dat seama că pot să le capete dacă le cer, dar pentru ei părea mult mai puţin complicat să le fure. Într-o zi, acest om a lui Dumnezeu, care se numea părintele Matei, îl surprinse pe K'belu asupra faptului şi alergă după el să-l prindă, dovedind o surprinzătoare agilitate, fiindcă de felul lui era solid şi, în plus, lunga sutană cafenie a ordinului său religios îl încurca la fugă. Părintele Matei nu îl omorî pe K'belu, nu îi scoase nici ochii, nu îl muşcă de inimă, pe scurt, nu îi făcu nimic din tot ceea ce se pune pe seama misionarilor. Dimpotrivă, luă cu el copilul care se zbătea din toate puterile, îi dădu să bea lapte de capră şi îi mai dădu şi un braţ de banane, atît cît micuţul K'belu putu să ducă. Mai tîrziu, cînd acesta reveni, timid şi neîncrezător, îi arătă cîteva semne diabolice, cum ar fi literele A, B şi C.

La zece ani, K'belu învăţase să citească limba bomongo, care este limba vorbită în zona marilor păduri, amestecată cu cîteva cuvinte vechi din dialectul vorbit doar de către pigmei.

Misionarul a murit la scurt timp, de o boală tropicală necunoscută. K'belu s-a dus, în noaptea cînd misionarul a murit,

în casa acestuia și a luat de acolo toate cărțile pe care a putut să le adune. Mai tîrziu, după moartea tatălui său, la venerabila vîrstă de treizeci și șase de ani[30], copilul a plecat în satul cel mai apropiat, încărcat cu săgețile otrăvite ce aparținuseră tatălui său și cu cărțile luate de la misionar. Șeful acelei minuscule comunități i-a dat o colibă în schimbul săgeților.

După cîtva timp, atunci cînd noul venit și-a dovedit superioritatea - era capabil să citească tot felul de cărți acoperite de acele semne diabolice, la fel ca și părintele Matei - șeful comunității s-a sfătuit cu nevasta și apoi a venit să stea de vorbă cu el.

—Am o fiică, Asabo, este o femeie uimitoare, reușește să scoată dintr-un trunchi de copac niște zgomote misterioase. Cel care a învățat-o a fost M'gliki, un bătrîn din tribul N'gombi, cel ce s-a îmbolnăvit și a murit atunci cînd fluviul s-a revărsat și pădurea s-a umplut de pești. Îți dau ție această femeie pentru zece suliți și atîta sare cît poate ține un om în palmele sale.

—Nu am nici săgeți și nici sare, răspunse K'belu mîndru, dar sînt de acord s-o iau pe această femeie fiindcă sînt un bărbat care vrea să aibă copii.

La vremea aceea avea cincisprezece ani, vîrsta de însurătoare; tatăl consimți și plăti toate cheltuielile de nuntă.

Asabo trăi de atunci înainte în coliba soțului și stăpînului ei, munci pentru el, îi respectă secretele, căci K'belu gîndea și gîndea cît e ziua de lungă. În mintea lui exista o anume idee, care nu era încă foarte bine conturată și pe care, deocamdată, nu o înțelegea prea bine. Era văzut mereu cu capul în cărți, răsfoind paginile răsucite la colțuri, și astfel se răspîndi zvonul că era însuși *Ouda*. *Ouda* este diavolul pigmeilor, el face rău dar tot el împarte și binele. Singurul zeu pe care pigmeii îl cunosc.

Renumele său crescu iar ideea prinse rădăcini. Într-o zi el convocă o adunare la care toți au trebuit să se ducă. Nimeni nu i-a contestat dreptul de a da un astfel de ordin. Pigmeii constituie o democrație fără mare coeziune și nu au șefi, în adevăratul înțeles al cuvîntului.

—Oameni buni, ascultați-mă cu toții, începu K'belu. Am aflat prin vrăjile mele că noi sîntem primii stăpîni ai lumii, datorită micimii noastre. Cine se mai poate cățăra cu atîta ușurință în copaci

30) Pigmeii trăiesc puțin; cei care depășesc treizeci de ani sînt considerați bătrîni. (n.ed.)

ca noi? De cine se tem alții mai mult decît de noi? Nimeni nu ne întrece în lume, căci noi sîntem stăpînii iar ceilalți sclavii.

Micul popor îl asculta uimit, în timp ce *Ideea* începea să se deslușească puțin în capul lor.

—Popoarele din jurul nostru au un șef peste fiecare trib. Deasupra tuturor se află Sandi și cei doi fii ai săi. Dacă aceștia ar muri, cine ar fi stăpînul lumii? Bineînțeles cei ce l-au omorît. Dacă apoi ar veni un nou șef cu fiii săi (pe întreg *Teritoriul* se insista asupra acestei înrudiri) și ar muri și ei, și tot astfel, pînă cînd cei atotputernici care i-au trimis pe acești oameni albi să facă legea la noi, s-ar sătura și ar renunța, țara ar rămîne cui? Micului popor viclean, care sîntem noi.

Ideea părea bună. Trei mii de *bushmen*-i începură astfel să aibă sentimentul unei apartenențe naționale.

—După o lună și un sfert de lună, Sandi va veni să ne ia rășina, cauciucul și pieile de maimuță. Sau, dacă nu el, fiul lui cu ochi de argint, ori omul cu voce groasă, care strigă la soldați (asta era o identificare difamatorie pentru Hamilton). Or eu, K'belu, *Ouda* al poporului meu, eu vă spun că nu le vom da decît guma lipicioasă rămasă de pe urma omizilor.

Cuvintele sale au fost ascultate în tăcere. Cu toate acestea, un om important din Pădurile Întunecate spuse:

—Ai vorbit bine K'belu, dar dacă Sandi va veni cu pușca lui micuță care face ha-ha-ha, s-a terminat cu noi.

Tăcu și se aplecă dintr-o dată înainte, cu pieptul atingîndu-i genunchii. K'belu, prevăzînd o anumită rezistență, îl plasase pe unul dintre oamenii săi într-un copac. Un simplu semn și imediat o săgeată pornise șuierînd, străpungîndu-l pe cel ce vorbise. Opoziția era redusă la tăcere.

K'belu se retrase și-i povesti întîmplarea femeii sale.

—O, K'belu, știu că tu ești *Ouda* și un mare stăpîn. Cînd vei fi rege al lumii voi avea brățări de aramă la glezne și voi dormi pe un pat de piei.

Trecu sub tăcere profeția care o anunțase că va avea trei iubiți. Vor veni și aceștia, fără nici o îndoială. În bucuria sa debordantă, împiedică satul să doarmă timp de jumătate de noapte. Toba *lokali* răsună ore întregi, trimițînd în cele patru zări cîntecul ei de triumf.

Pentru prima dată, fără îndoială, din timpul dinastiilor egiptene, *bushmen*-ii s-au supus autorității unui șef. Prima grijă a lui K'belu a fost să reunească unitățile răspîndite, care trăiau izolate în pădure și să le organizeze pe sate. Micii oameni au fost nemulțumiți de

această măsură, care aducea atingere libertății lor (este poporul cel mai liber din lume), femeile au început să protesteze cu sunete guturale, fiii și fiicele lor, măsurînd cam optsprezece degete de la călcîi în sus, intrară în incinte necunoscute lor pînă atunci, cu sentimentul precis că acolo aveau să se întîmple tot felul de lucruri nemaipomenite.

K'belu puse să se ridice în centrul celui mai mare dintre sate un fel de palat din ierburi împletite. Acolo își aduna consilierii stingherițiș și stîngaci, care pînă în clipa aceea n-avuseseră habar de probleme municipale. Lucrurile se aflau în acest stadiu cînd, în ultimul pătrar al lunii, Schelet ajunse la locul fixat pentru ridicarea tributului. *Wiggle* așteptă cea mai mare parte a săptămînii, după care Tibbetts trimise un om să culeagă informații. Emisarul se născuse în regiunea Isisi, îi cunoștea pe pigmei și vorbea limba lor. Trecură trei zile. În timpul ultimei nopți un soldat îl sculă pe Schelet.

—Stăpîne, am auzit zgomote ciudate pe mal, în apropiere de vas.

Schelet își trase cizmele sale moi, care-l apărau de țînțari, peste pantalonii de pijama și ieși pe punte să asculte. Noaptea înstelată era liniștită, nu se auzea nici un zgomot, afară de cel produs de izbirea apei de corpul vasului. Nici măcar un strigăt de pasăre nu tulbura liniștea. O stea căzătoare ștergea încet cerul cu o urmă albă.

—Omule, ce fel de zgomote erau? întrebă Schelet încet.

—Zgomot de oameni care merg și de lucru care cade pe pămînt, veni răspunsul.

Schelet înclină capul ascultînd cu atenție. Auzi un gîlgîit în apă, un crocodil care trecea înotînd...

Era aproape ora cinci. Șalupa fusese legată de doi arbori de cauciuc și lanțurile mobile de amaraj erau desfășurate, în așa fel încît bordul vasului se afla la o distanță de vreo douăsprezece picioare de mal, fiind menținut în această poziție de curentul apei, care izbea vasul dintr-o parte.

Schelet reveni în cabină, îmbrăcă o manta, își luă lanterna și, de sub pernă, pistolul. Prova fiind partea cea mai apropiată de prundișul malului, înaintă fără zgomot pînă la micul troliu în jurul căruia se înfășura lanțul de amaraj. Apoi, apăsînd brusc pe butonul lanternei, plimbă fascicolul de lumină albă de-a lungul malului. În trecere, lumina scoase la iveală cablul de amaraj întins, și pe el, cățărîndu-se, o ființă ce semăna cu o maimuță. Dincolo de ea, malul

apei era înțesat cu mici trupuri goale. Schelet stinse imediat lanterna și se puse la adăpost sub punte, exact în ultimul moment. Pentru că, fără nici o întîrziere, asupra vasului se abătu o grindină de săgeți. Lăsînd să treacă valul de săgeți otrăvite, ridică brațul deasupra punții și trase zece focuri în direcția în care-i zărise.

—Adăpostiți-vă! zbieră el, auzindu-i pe soldați că s-au trezit și încearcă să iasă pe punte.

Dar nici o altă săgeată nu mai fu trasă și, de altfel, nici nu se aștepta să urmeze o a doua aversă.

Hoarda tuciurie fugea în acest moment, pentru a se pune la adăpost în hățiș. Pigmeii nu atacă niciodată cînd în fața lor se află arme de foc.

Ziua veni dintr-odată, și odată cu ea un vacarm asurzitor răsună cu putere, ca și cum milioane de păsări ar fi ciripit deodată; țipetele maimuțelor se adăugară zgomotului. Totul se lumină, vîrfurile arborilor scînteiară în primele raze de soare.

—Dumnezeule mare! exclamă Schelet.

La vreo doisprezece yarzi de malul apei era înfipt în pămînt un stîlp de care era legat indigenul pe care-l trimisese cu cîtva timp în urmă în pădure, la pigmei. De fapt, Schelet mai curînd bănui că este el, în realitate fiind foarte greu de recunoscut.

Privi îndelung obiectul acela groaznic și dădu apoi ordin ca vasul să se apropie de țărm. Mitralierele din proră și pupă luară linia de tragere în tufișurile întunecate, în spatele cărora omuleții tuciurii stăteau la pîndă.

—Debarcă mai mulți oameni, Achmet, și îngropați-l.

Schelet, la mitraliera din față, supraveghea atent activitatea, mai ales fără a pierde din ochi pădurea. După ce treaba a fost terminată iar oamenii s-au spălat pe mîini, Schelet a ordonat:

—Slăbiți lanțurile groase.

Pericolul era departe de a fi înlăturat. Înainte de a ajunge la cursul principal al fluviului, trebuiau să parcurgă două mile în inima pădurii, mergînd pe un afluent care curgea între două maluri înalte, la o distanță nu mai mare de douăzeci de yarzi unul de altul. Coamele arborilor aflîndu-se aproape la nivelul apei, locurile în zona aceea erau foarte potrivite pentru o ambuscadă, fiind suficient să se bareze drumul printr-un arbore pus de-a curmezișul rîului. Schelet luă cîrma vasului, îndreptîndu-l pe mijlocul curentului.

—Toată lumea adăpostită, ordonă el și porni cu toată viteza înainte.

Numai Yoka se afla în preajma lui.

—Pleacă de-aici Yoka! ordonă Schelet.

—Stăpîne, asta e moarte curată, răspunse bravul Yoka, omuleții ne vor aștepta la *Strîmtoare* și...

Schelet se întoarse spre el.

—Adăpostește-te odată, urlă el, sau pun să te biciuiască pînă la sînge.

Yoka plecă.

Timp de o oră navigară în zona fără copaci, apoi pădurea se arătă în zare.

Nu se vedea nici un semn de blocare a rîului, totul părea mort.

Schelet încetini, fixă timona și dădu o fugă pînă în cabina lui, de unde se întoarse cu plapuma veche de puf. Și-o puse pe cap, după care porni din nou cu viteză maximă, intrînd în zona foarte îngustă a rîului. În curînd ajunse la pădure, în obscuritate, căci ramurile arborilor se uneau deasupra apei într-un fel de boltă deasă.

Buum!

Fundul vasului șterse un mic banc de nisip. Șalupa vură, schimbîndu-și ușor direcția pînă cînd ajunse sub malul înalt. Accidentul îi dădu o idee. Menținu, pe cît era posibil, vasul foarte aproape de malul înalt al rîului. Omuleții nu vor îndrăzni să se arate.

În fața lui, la două sute de yarzi, zări un arbore mare, înclinat spre luciul apei, aplecîndu-se din ce în ce mai mult. Cineva lovea cu furie în trunchiul lui. Dacă ar fi reușit să-l doboare, ramurile lui stufoase ar fi format un obstacol de netrecut. Schelet, hipnotizat, privea într-acolo, uitînd de pericol, pînă cînd o săgeată șuieră, se izbi de cîrmă și, ricoșînd, îi trecu aproape pe lîngă ureche. O a doua săgeată întră în plapumă, sfîșiind mătasea veche.

Arborele continua să se încline... Trecu pe sub el exact în momentul în care auzi ramurile pîrîind și ștergîndu-se de pupa vasului.

—Pffffff, exclamă Schelet. Arborii începeau să se rărească. Își aruncă cu năduf plapuma de pe cap. Naiba să-i ia!

Era leoarcă de sudoare și vlăguit. Ținuse cîrma atît de strîns că palmele-i sîngerau.

—Hei! Yoka, strigă el din adîncul plămînilor.

Iar cînd acesta apăru, îi ceru în araba vorbită pe coastă:

—Adu-mi o cupă de nectar, din acela pe care huriile[31] din

31) Personaje mitice în religia islamică. (n.trad.)

Paradis, cu ochi luminoși, îl toarnă din vasele lor de aur.

—Stăpîne, zise Yoka ușor neliniștit, Domnia Voastră vrea să vorbească despre un whisky cu sifon?...

—Dublu, încheie Schelet, plescăind din buzele uscate.

Triumful său a fost scurt.

Șalupa tocmai dădea un cot al rîului, cînd un copac izolat începu să se aplece, căzînd cu zgomot în apă. În aceeași clipă pădurea foșgăi de omuleți și o ploaie de săgeți se abătu asupra vasului.

Schelet dădu imediat în marșarier, dar se scurse o veșnicie pînă cînd vasul, ascultînd de comandă, alunecă înapoi. Pigmeii părăsiseră adăposturile și alergau de-a lungul malului împădurit. Moartea se afla înaintea și în urma lui. Deși săgețile nu puteau încă să-l ajungă, în curînd aceasta avea să se întîmple.

Lăsîndu-l pe Yoka la cîrmă, Schelet se instală în spatele unei mitraliere, al cărui tac-tac-tac răsună imediat sub arbori. Ca prin farmec, omuleții dispărură imediat. Opri vasul și șalupa intră imediat în derivă, încet, apropiindu-se de zona în care dușmanul părea mai numeros. Examina obstacolul din apă și inima i se strînse. *Zaire* ar fi putut să treacă cu ușurință, dar șalupa, la primul șoc, s-ar fi răsturnat.

Săgețile plouau mai departe în apă, în curînd aveau să ajungă pe puntea vasului.

Se întoarse, fugi în cabină și zmîngăli ceva în grabă pe o hîrtie de orez. Yoka îi aduse un porumbel și scrisoarea fu fixată printr-un elastic de piciorușul porumbelului.

—Întoarce-te acasă, bătrîne norocos, exclamă Schelet, tare mi-ar fi plăcut să te pot urma.

Dădu drumul porumbelului, privindu-l cum se rotește în cerc, după care, vasul începînd să alunece în derivă spre mal, își înfundă buzunarele cu gloanțe pentru cele două revolvere, exact în momentul în care primul pigmeu sărea pe puntea șalupei.

—Să mi-i aduceți vii pe toți oamenii aceștia, ordonase K'belu, dar mai ales pe tînărul bărbat cu ochiul de argint, fiul lui Sandi.

Din fericire, un singur om a fost omorît în decursul ultimului atac al pigmeilor și Schelet traversă pădurea în fruntea unui grup de oameni descurajați. Ajunseră noaptea în fața lui *Ouda*.

—Te văd, fiu al lui Sandi, spuse K'belu. Acum ai înțeles că sîntem un mare popor, pentru că am învins tunurile tale care fac ha-ha-ha, ca și pe teribilii tăi soldați.

Era un pigmeu foarte urît, dar mai puțin decît mica femeie goală care dansa lîngă el, pocnindu-și degetele scurte într-o neînfrînată

dezlănțuire de fericire. Pentru că patul de piei de animale era foarte aproape, iar primul iubit îi și aruncase o privire plină de înțeles.

—Oh nebunule! spuse un soldat. Unde se află cei ce au încercat să reziste guvernului? Nu atîrnă ei de copaci pînă cînd oasele ajung să le treacă prin funiile de care sînt spînzurați?! Sandi știe unde sîntem, va veni și tu ai să ajungi acolo unde trăiesc umbrele maimuțelor.

—Mănîncă-i inima! strigă Asabo. Dă-mi-l mie pe omul ăsta înalt și am să fac trei omuleți din el.

Bărbatul o împinse violent.

În momentul acela se auziră de peste tot strigăte ascuțite, sălbatice, mulțimea care-i înconjura se topi și nu mai rămaseră decît prizonierii, K'belu și femeia lui. Cu toate acestea, încă nu se vedea nimic. Soldații care soseau își vopsiseră baionetele în negru, pentru ca lumina să nu fie reflectată de oțelul lor, iar Sandi însuși, cu capul gol, purta o manta neagră peste hainele sale kaki. Chiar și Schelet nu îl recunoscu decît atunci cînd intră în bătaia focului.

—O, K'belu, îl strigă Sanders și omuletul se strîmbă de furie. Așadar, mai întîi îl vei ucide pe Tibbetts, apoi un alt șef și încă un șef, iar la urmă mă vei ucide pe mine, continuă Sanders cu surîsul lui înghețat. Omulețule, ce-ai putea spune acum care să te ajute să nu mori în noaptea asta?

K'belu își regăsea încetul cu încetul glasul.

—Stăpîne, cum ai aflat misterele astea?

—Femeile vorbesc, spuse Sanders, cu un aer enigmatic, căutînd din priviri mica tobă *lokali* în care Asabo bătuse cu atîta bucurie, ca să aducă la cunoștință întregii lumi gloria bărbatului ei.

. . . . . .

—Slavă Domnului că mesajul a fost transmis de Asabo de mai multe ori. Achmet l-a auzit, în Isisi, și mi-a trimis un porumbel. Eu aflasem însă dinainte. Hamilton a vrut să vină și el cu mine, dar cineva trebuia să rămînă la Rezidență.

—Desigur, domnule, spuse Schelet, cu gîndul tot la necazul lui; trebuia să rămînă ca să măsluiască afurisitele de cărți de joc.

CAPITOLUL V

SFÎNTA

Sanders vedea trecînd, din timp în timp, prin Rezidență, bărbați și femei care se dedicaseră binelui aproapelui lor. El nu împărtășea obișnuitele prejudecăți ale cercurilor guvernamentale împotriva misionarilor. În același timp, însă, nici nu-i vedea cu ochi prea buni, deoarece stabileau o nouă autoritate în regiune.

Doamna Albert a sosit într-o bună dimineață, fără să se fi anunțat în prealabil. Marele Cartier General transmisese despre ea o documentație cît se poate de abundentă. Fiică a unui pair[32] al regatului, onorabila Cynthia Pertwell Albert trăise la vremea ei o viață destul de aventuroasă.

Cynthia fusese actriță, Cynthia divorțase, Cynthia scrisese un volum subțire de memorii plin de scandaluri și, în sfîrșit, (ultimă resursă a celor care trăiesc din publicitate) se vorbea că se va călugări. Din nefericire, la timpul acela o altă vedetă mondenă se decisese să intre în mănăstire și Cynthia dezminți imediat că ar avea de gînd să facă așa ceva, anunțînd că intrase în societatea Misiunilor religioase și că dorea să-și consacre de acum înainte întreaga viață păgînilor, care trăiau în întunericul necredinței.

—Da, domnule, spuse Schelet, o cunosc pe bătrîna doamnă. A lăsat în spatele ei o groază de întîmplări, unele mai vesele decît altele, și, Dumnezeu să mă ierte, trebuie să fii un mare farsor ca după toate astea să mai devii și misionar.

El nu înțelegea (la fel ca și Cynthia la drept vorbind) că în acea inimă exaltată se născuse o mare dorință de sfințenie, pe trei sferturi sinceră. Evident, o emoție atît de nobilă nu se putea menține fără unele slăbiciuni. Cynthia se vedea deseori ajungînd la o stare de perfecțiune, mai presus de orice formă de impulsivitate emoțională, și se visa urmată de mulțimi de adoratori pînă cînd va ajunge icoană (pe care nu șovăia să o plaseze în biserica Westminster). În fine, în timpul momentelor sale de extaz,

32) Înalt rang nobiliar în Anglia. (n.trad.)

întrevedea chiar posibilitatea revenirii bisericii sale[33] la Roma, fie doar și pentru a putea obține astfel canonizarea sfintei Cynthia. În elanurile ei spirituale se arăta foarte sinceră, ajutată la aceasta de către fondatorul și prezidentul societății Misiunilor, un bătrînel foarte cumsecade, care avea darul să-i facă pe ceilalți să creadă că erau tot atît de buni ca și el. Cynthia, este de la sine înțeles, avea și scăderi.

Sosi aducînd cu sine opt cufere, patru valize și o trusă de toaletă din piele, îmbrăcată cu o splendidă rochie albă și avînd o cască colonială pe cap, ținută în care fusese fotografiată înainte de a părăsi palatul ei de la Sunningdale. Dar aerul de sfințenie și de martiriu anticipate, reproduse în revistele ilustrate mondene, dispărură cu totul atunci cînd Schelet, ducîndu-se, cu galanterie, să o ia cu barca de pe vas pentru a o aduce la țărm, clătină din neîndemînare barca, trîntind-o în apă.

—V-ați arătat cît se poate de stupid, mi-ați nenorocit rochia, bombăni ea. Oricare alt bărbat m-ar fi dus pînă la țărm fără nici o dificultate. Pentru ce, Dumnezeule, v-ați mai amestecat?

—Moderați-vă acuzațiile, scumpă doamnă misionară, murmură Schelet șocat. Există copii pe-aici.

Nu existau, firește, exceptîndu-l pe însuși Schelet, dar, după cum remarcă și acesta ceva mai tîrziu, ar fi putut să fie.

—Ei bine, cum ați putut să fiți atît de neîndemînatic?!

Onorabila Cynthia înțelese că nu-și juca tocmai cum trebuie rolul și luă un ton ceva mai blînd.

În picioare pe plajă, scuturîndu-și rochia udă, era imaginea însăși a unei sfinte contrariate. Dar, în clipa în care ajunse la Rezidență, se dezlănțui:

—Mi se pare, domnule Sanders, că ar fi trebuit să-mi puneți la dispoziție o mașină sau orice alt vehicul. A fost extrem de neplăcut să merg pe întinderea asta de nisip și acest nenorocit de băiețandru, tot timpul cu "bătrînă dragă doamnă" și "scumpa bătrînă misionară"... este pur și simplu intolerabil.

Sanders o privea plin de răbdare. Era destul de drăguță, cu pudra sa fină și buzele roșii. Avea trăsături plăcute și ochi destul de frumoși. Răspîndea în jurul ei o undă slabă de parfum.

—Ce planuri aveți, doamnă Albert? o întrebă. Mi se pare că urmează să porniți spre interiorul regiunii ca să preluați activitatea

33) Biserica anglicană, fondată în timpul lui Henric al VIII-lea și desprinsă din biserica catolică. (n.trad.)

doamnei Kleine.

—Nu voi face treaba nimănui. Am să mă alătur acelei doamne, spuse puțin înțepată Cynthia.

—Mă tem că ar trebui să vă ridicați la cer, spuse Sanders bine dispus. Doamna Kleine a murit acum trei luni. A avut un accident.

Cynthia păli.

—Nu mi s-a spus nimic, replică ea sufocîndu-se. Ce accident?

—Pentru a fi mai exact, a fost asasinată, preciză Sanders calm, iar doamna parfumată din fața lui se sprijini de masă.

—Asasinată? întrebă cu o voce surdă.

Sanders aprobă înclinîndu-și capul.

—Indigenii din acea zonă sînt destul de primitivi. O iubiseră atît de mult încît, la primul zvon despre plecarea ei, au ucis-o ca să poată astfel păstra sfîntul ei trup printre ei; aceasta a fost explicația pe care au dat-o.

Mondena misionară de-abia mai putea să vorbească.

—Mi s-a spus că nu există nici un pericol. Dumnezeule mare, nici nu mă gîndesc să mă duc în locul acela oribil.

—Cred că ar fi mult mai bine să vă întoarceți acasă, îi spuse Sanders fără nici un menajament. Există un vapor care trece pe aici lunea viitoare.

—Categoric nu, îl opri onorabila Cynthia.

Să se întoarcă! Ce idee!! Să ajungă de rîsul unor persoane ca Julie Hawthill, care s-a fotografiat în veșmîntul atît de elegant de călugăriță și care se află încă la mănăstire (probabil că și-a făcut toate aranjamentele ca să stea acolo trei luni), să fie obligată să-i braveze pe toți nesuferiții de gazetari, ca și pe oricare altă persoană care, întîlnind-o în Ascot[34], ar interpela-o cu perfidie: hallo! Cynthia! Credeam că te-au mîncat canibalii!... Nu, categoric, așa ceva nu era posibil.

—Trebuie să fie un loc pe undeva în care să pot rămîne, devotîndu-mă operelor caritabile. Domnul Bilberry mi-a spus că Misiunea are un post la... cum îi spune, ceva care începe cu I.

—Isisi? sugeră cu bunăvoință Sanders. Da, mi se pare că misionarii au acolo o mică reședință. Să încerc să aranjez lucrul acesta.

Triburile din Isisi erau liniștite în perioada aceea - în afară de Fantomele Galbene - pe care, deocamdată, Sanders nu le lua în

34) Locul desfășurării unor curse de cai în apropiere de Londra, prilej monden de întîlniri. (n.trad.)

serios. Drept urmare îl trimise pe Schelet, cu vasul *Wiggle*, în recunoaștere, iar noutățile pe care acesta i le raportă fură satisfăcătoare.

Misionarul aflat în acest post era pe punctul de a porni într-una din lungile sale călătorii în inima pădurii tropicale, urmînd să absenteze, împreună cu soția lui, timp de trei luni. În acest interval avea să pună la dispoziția Cynthiei căsuța sa confortabilă, precum și pe adjuncții și interpreții săi laici . Îi trimise o lungă epistolă, plină de cuvinte care începeau cu literă mare, cum ar fi Credință, Sacrificiu, Milă și Glorie. Cynthia reciti de două ori epistola ca să încerce să-și dea seama dacă în casa care-i fusese oferită exista sau nu o cameră de baie.

Schelet o conduse la locul ei de muncă.

—Iată ce aveți de făcut, scumpă bătrînă domnișoară, printre altele: să evitați, pe cît posibil, ca țînțarii să vă înțepe pe picioare, să luați o mică gură de whisky și să vă păstrați drăguțul dumneavoastră de tupeu.

—Mi-ar place să mă scutiți de acest *scumpă bătrînă domnișoară*. Mi se pare o mare impertinență.

—Îmi pare rău, bătrînă dragă misionară, murmură prudent Schelet.

Cynthiei nu-i plăcu locuința, deși împrejurimile i se părură delicioase. Petrecu două zile fotografiind satul, apoi îi ceru unui predicator laic indigen să o fotografieze pe ea, înconjurată de o mulțime de copii din sat, goi pușcă și răspîndind în jurul lor un miros cu totul specific.

Nopțile erau tot ceea ce se putea închipui mai rău. În timpul zilei, Cynthia se putea distra cu aparatul ei de fotografiat și putea să citească biblia în bisericuța cu acoperiș de paie, dar nopțile erau îngrozitor de întunecoase și tăcute. Fără a mai vorbi de femeia neagră, creștină, care dormea într-o cameră alăturată și vorbea în somn, visînd la iubitul ei, un oarecare M'gara, pescar din Akasaka. Din fericire, Cynthia nu vorbea dialectul bomogo și astfel n-a fost pusă în situația de a afla că scandalurile mondene din Mayfair[35] au multe lucruri în comun cu cele de pe malul fluviului, cunoscînd că M'gara era căsătorit și dovedea, în general, o lipsă de ținută.

Un punct de interes apăru în momentul în care, începînd să se plictisească tare, făcu cunoștință cu Osaku, fiul unui mare vraci, cu care a avut și o discuție interesantă, Osaku însuși fiind

35) Cartier din Londra. (n.trad.)

familiarizat cu magia și necromanția. *Un sălbatic cu un aer foarte nobil", îl descria Cynthia în prima scrisoare pe care o trimisese acasă. Și cît se poate de gentil. I-am dat un săpun, unul din acelea pe care le-am cumpărat la Paris de la Pinier, iar acum nu se mai dezlipește de mine. Sanders l-a tratat, cel puțin în aparență, oribil, amenințîndu-l că-l va spînzura și chiar l-a omorît pe tatăl lui. Draga mea, toți acești indigeni mă adoră, pur și simplu. Îmi spun Mămică, și mă simt foarte fericită. În cocioaba asta mizerabilă am o baie infamă, dar patul este confortabil. Mă întorc acasă, în concediu, peste trei luni.*

Sanders, este adevărat, îl amenințase pe Osaku și îl maltratase pe autorul vieții acestuia, un vraci faimos la vremea lui.

Vracii din Teritorii nu sînt deloc de neglijat. La început, cînd Sanders a preluat funcția de Comisar, acești *Oameni-Diavoli* au organizat un fel de convenție. S-au adunat, la lumina lunii noi, în insula *Craniilor*, nu departe de eleșteul *Apei Negre* și, de acolo, i-au trimis un mesaj lui Sanders, cerîndu-i tributul pe care-l impunea înălțimea lor, pentru că în timpurile acelea, fiind oameni foarte importanți, îi țineau sub puterea lor pe căpetenii și pe regi. Sanders le-a trimis tributul. O funie lungă, cu un lat trecut printr-o butonieră de piele. Iar emisarul său le-a transmis că funia va fi agățată într-un loc anume de o ramură de copac. Cei ce vor dori tributul sînt invitați să-l aștepte acolo la prima oră a nopții. Cînd Sanders a ajuns, locul era pustiu, iar funia se legăna în vîntul nopții deasupra cenușii stinse, rămasă de la focul pe care-l făcuseră.

Acești oameni devin, adesea, vraci în temeiul unui drept ereditar, dacă nu sînt doar niște sărmani nebuni care aud voci misterioase, ori dobîndesc acest rang prin viclenie, așa cum se întîmplase cu Cheku din Isisi, tatăl lui Osaku. Ei practică ritualuri secrete, în pădure, înrolînd apoi recruți pentru *Leoparzi*, cea mai periculoasă dintre societățile secrete. La lichidarea acesteia, Cheku a devenit agentul *Fantomelor Galbene*, societate originară din Nigeria și deosebindu-se de *Leoparzi* prin felul său de a ucide.

Bosambo, căpetenia tribului Ochori, jignise grav *Fantomele* dînd buzna peste ei în timpul unei ședințe și fusese condamnat la moarte. În timpul nopții, pe cînd dormea, doi oameni din neamul Isisi veniră pe nesimțite dinspre fluviu, aducînd cu ei un bulgăre mare de argilă, bine frămîntat. Se strecurară ca două umbre în coliba sa, cel mai puternic dintre ei îi aplică lutul pe față, în timp ce al doilea se așeza cu toată greutatea pe picioarele lui. În mod normal Bosambo ar fi trebuit să moară după două minute, dar era

puternic cît zece.

Afară, la lumina focului, Bosambo îi judecă pe asasini:

—Să fie duși înapoi, în țara lor.

Patru oameni din garda sa personală îi urcară pe prizonieri în luntrea cu care veniseră și vîslind i-au dus pînă în dreptul unui loc adînc din albia fluviului. Le-au atîrnat de glezne bolovani grei de piatră, iar în noaptea aceea două noi umbre au apărut în *Munții Spiritelor*, acolo unde sălășluiesc sufletele morților.

Vestea a ajuns pînă la urechile lui Sandi, care porni spre nord, călătorind zi și noapte. A avut o scurtă întrevedere cu Bosambo, dar oprirea sa în satul lui Cheku a durat mai mult și a fost mai neplăcută.

Zi după zi, așezat în coliba tratativelor, el depistă *Fantomele*. Noapte după noapte trei focuri au ars la picioarele colibei unde-și stabilise scaunul de cercetare și judecată. Apoi îl arătă cu degetul pe vraci și acesta a fost sfîrșitul lui Cheku.

Lui Osaku, fiul și urmașul acestuia, Sanders îi vorbi așa:

—Mă întorc în casa mea frumoasă de pe malul *Rîului*, iar tu rămîi în viață aici. Ia aminte la acest proverb din ținutul *Rîului*, pe care toți îl cunosc și tu mai bine decît oricare: "Cei care nu mișcă nu pot călca în spini". Fii atent cum mergi, Osaku, dacă nu vrei s-o iei pe urma tatălui tău.

Timp de un an Osaku, fiul lui Cheku, a fost precaut. Se ocupa de preziceri, dar asta nu făcea rău nimănui. Sanders a aflat că unele din miracolele prezise s-au îndeplinit, că bancuri mari de pești a căror poziție fusese indicată de el au fost descoperite de pescari, că fiii promiși s-au născut, că furtuni anunțate au venit la timpul și locul indicate. Sanders nu a intervenit decît atunci cînd Osaku a prezis moartea cuiva și aceasta s-a produs.

Din dispoziția lui, Osaku s-a prezentat în fața sa în satul K'forio, unde Sanders prezida niște tratative de căsătorie, iar atunci cînd băiatul frumos și înalt se află înaintea lui, Comisarul i-a spus:

—O prezicătorule! te văd. Lasă-l pe Sandi, care este tatăl și mama ta, să privească, cu înțelepciune, în ziua de mîine. Te văd, Osaku, într-o oarecare zi vei prezice moartea dușmanului tău și iată!, acesta va fi mort a doua zi. Dar nici nu va ajunge să se lase noaptea următoare și Tibbetts va fi aici cu soldații lui. Osaku va fi dus în adîncul pădurii, acolo unde trăiesc numai maimuțele, și îl vor spînzura în locul acela, atîrnîndu-l de gît, așa cum au făcut cu tatăl său. Prezic bine sau nu, Osaku?

Osaku mișcă din picioare, agitîndu-și degetele, apoi plecă,

urîndu-l din adîncul inimii pe omul cu ochi albaștri fioroși. Timp de două luni reflectă la ce avea de făcut, apoi, după trecerea acestui timp, împrumută de la șeful și prietenul său o jumătate de duzină de vîslași și porni pe rîu spre Marele Cartier General. Aceasta se petrecea cu trei zile înainte de sosirea Cynthiei.

—Stăpîne, spuse vraciul, m-am gîndit la multe lucruri ciudate. Tu ești tatăl și mama poporului tău, tu ne duci în brațele tale și ne faci fericiți. Or, stăpîne, diavolii m-au înzestrat pe mine cu un dar. Ochii mei văd tot cêea ce vine odată cu Soarele. Și pentru că te iubesc, o Sandi! le voi spune tuturor care mă ascultă și cred în vorbele mele cît ești de frumos. Le voi mai spune că dacă sînt oameni buni, dacă plătesc ceea ce datorează și nu-și fură unii altora sulițele, vor fi foarte fericiți, recoltele lor vor fi bune iar peștii se vor înmulți în apele lor.

—Acestea sînt cuvinte foarte înțelepte, spuse Sanders, așteptînd urmarea.

—Dar, stăpîne, din asta Osaku nu va avea nici un folos, pentru că oamenii nu oferă daruri bogate pentru plăceri care sînt la îndemîna tuturor. De aceea, eu te rog, Sandi, lasă-mi mie toate taxele și dăruiește-mi cadouri din pînză și alte lucruri minunate care...

—Întoarce-te în satul tău, Osaku, îl întrerupse Sanders posomorît. Eu răsplătesc nu *dînd*, ci *neluînd*. Așa fac guvernele. Prin faptul că te-am lăsat în viață și nu ai lanțuri la picioare te-am răsplătit îndeajuns. Întrevederea s-a terminat. Sanders îi acordă un răstimp de două zile pînă la plecare pentru ca vîslașii să se odihnească, iar în acest timp mintea lui Osaku pregătea răzbunarea. În mod special deveni interesat de preocupările bizare ale unui lungan de locotenent, care avea o sticlă strălucitoare în ochi[36] și care trecea drept fiu al lui Sandi. În fiecare dimineață, după ce se scălda, ieșea pe prundișul rîului și urmărea progresele unui mic animal. În nisipul cald, descoperise un fel de ou mare de o formă foarte curioasă.

Într-o dimineață, în timp ce Tibbetts turna deasupra oului nisip cald, oul se crăpă și din lăuntrul lui își făcu apariția un minuscul botișor galben. Ca hipnotizat, Tibbetts urmări strecurîndu-se afară un fel de șopîrlă, care rămase întinsă sub razele calde ale soarelui, cu trupul palpitînd puternic.

Se aplecă și ridică grijuliu micul animal, punîndu-l în batistă.

36) "Ochiul de argint" al lui Tibbetts, monoclul. (n.trad.)

Se zvîrcolea încet, dar locotenentul își duse triumfal progenitura la Rezidență, depunînd-o în fața superiorului său.

—Bazil a sosit. E băiat.

Căpitanul Hamilton privi și se înfioră.

—Ia de pe masă spurcăciunea asta. Doamne! un crocodil la micul dejun!

—Dragă bătrîne Ham, vorbi Schelet cu mare seriozitate. Nu trebuie să disprețuiești acest umil croco. Are ceva omenesc în el, bătrîne Ham, la fel ca tine. Bazil va demonstra că, printr-o îngrijire atentă și tandră, chiar un drăguț bătrîn sirian...

—Saurian[37] este cuvîntul potrivit...

—... mă rog, fie, poate să se atașeze de patronul său. Bazil va merge după mine, mă va urma peste tot. Noaptea va dormi în fața ușii mele, Ham. Acest tînăr... ei, trezește-te!

Mica reptilă zăcea nemișcată, aproape că nu-ți dădeai seama dacă mai respiră.

—Ai niște rachiu, dragă bătrîne domn, ceru Schelet alarmat.

—Îneacă-l, răspunse insensibil Hamilton. Dacă vrei să-l readuci la viață cîntă-i ceva... unul din cîntecele tale de leagăn...

Schelet apucă cana cu lapte și o vărsă într-o farfurie, stropind de jur împrejur. Bagă botișorul ascuțit al crocodilului muribund în lichidul alb. Crocodilul se zbătu, deschise gura, scoase un sunet ascuțit și, cu o mișcare de cap bruscă, apucă degetul lui Schelet între două șiruri de dinți mici, ascuțiți ca niște ace.

—Auuu, urlă Schelet. Afurisită viperă mică. Cară-te...

Scutură mîna și minusculul animal căzu pe masă, în fața lui Schelet, cu gura deschisă, respirînd cît se poate de normal.

—Să fiu al naibii, bătrîne drag Ham, să muști mîna care-ți dă să mănînci! Bătrînă insectă rea. La rîu cu tine!

—Crezi că te-ar deranja, Schelet, dacă n-ai folosi cleștele de zahăr pentru a-ți plimba crocodilul?

—M-a mușcat la sînge, bătrîne drag domn. Schelet fierbea de indignare. După tot ce-am făcut pentru el.

—S-a înecat? întrebă Hamilton cu privirea adîncită într-un jurnal vechi de o lună, pe care-l citea.

—Nu domnule, afurisitul de animal a început să înoate ca... o broască, domnule. Sper că va avea mari neplăceri.

Osaku fusese martorul aruncării crocodilului. Stînd pe vine,

37) Ordinul saurienilor - Reptilele. (n.trad.)

împreună cu vîslașii, pe marginea rîului, văzuse micuțul trup căzînd în rîu și în mintea lui începu să încolțească o idee. În definitiv ce este profeția dacă nu inspirație? Iar inspirația, ce altceva decît relația automată de la cauză la efect? În momentul acela exista un crocodil în plus în rîu, o formă insidioasă, suplimentară care, strecurîndu-se cu perfidie, va face să cadă în apă femeile sosite dimineață la rîu să-și umple ulcioarele. După plecarea lui Osaku, zvonuri neliniștitoare începură să circule de-a lungul rîului. Osaku prezisese, iar Fantomele Galbene se arătaseră la triburile Akasavas și Isisi.

El prevedea acum ploi torențiale, cerul avea să reverse torente de apă timp de trei zile, după care vor înceta. Apoi, la vremea lunii noi, va fi un potop, lumea va fi acoperită cu apă, din care vor ieși o mulțime de crocodili, acoperind pămîntul cu totul. Nu le vor scăpa nici maimuțele din copaci și nici chiar păsările care zboară. Iar toate acestea se vor întîmpla pentru că Sandi ura potopul și umpluse rîul cu monștri galbeni care latră noaptea.

Sanders află ce se vorbea. Încărcă cu lemne toată partea din față a vaporului *Zaire*, ținînd motorul sub presiune, gata de plecare.

—Totul din cauza ta, reflectă cu amărăciune Hamilton, din cauza nenorocitei tale de experiențe cu clocirea oului de crocodil.

Schelet închise ochii răbdător.

—Fii drept, bătrîne drag Ham, îl rugă el. Eu sînt cel care a clocit ploaia, te întreb, bătrîne drag Solomon[38]? Hai, fii cinstit. Nu puneți totul în cîrca bătrînului Schelet. Bazil a fost o dezamăgire, recunosc, este un lucru care se întîmplă în toate familiile, bătrîne drag căpitan.

—Nu aș fi surprins, spuse Sanders gînditor, ca la baza acestei agitații să se afle scîrba aia de mic crocodil al tău. Ceea ce putem face este să nu ne lăsăm amețiți, sperînd că nu va fi nici un miracol, iar dacă totuși acesta se va produce, să nu ia amploare. Pînă atunci, pregătiți-vă s-o aduceți aici pe biata doamnă Albert de la Isisi.

—La ce miracol vă așteptați, domnule? întrebă Hamilton surprins.

—Crocodilii, răspunse Sanders laconic. O coincidență foarte curioasă. Bosambo mi-a comunicat azi-dimineață că toate golfurile fluviului din zona tribului Ochori par pline de crocodili.

Hamilton îl privi. Schelet se prăbuși pe un scaun.

38) Aluzie la înțeleptul rege Solomon despre care se vorbește în Biblie. (n.trad.)

—Nu Bazil, spuse el fără vlagă. Micuțul Bazil nu a avut timpul să-și întemeieze o familie.

—S-a mai întîmplat odată, acum doisprezece ani, așa cum este consemnat în rapoartele Rezidenței. Oficiul colonial de zoologie are o teorie potrivit căreia ar exista o specie de crocodili care se îngroapă în mîl și nu-și fac apariția decît o dată la fiecare lună albastră. Eu însumi am prins cîțiva crocodili din această specie, aflați la vreo douăsprezece picioare sub sol, și care au părut foarte contrariați de faptul că au fost treziți.

Fenomenul de care Sanders se temuse s-a produs chiar în acea noapte și chiar la porțile Rezidenței. Era ora două dimineața, luna lumina cu intermitență, cînd Abdulla, santinela de pază, a văzut ceva ca o umbră înaintînd pe terenul de exerciții. Strigă tare: Stai! La auzul vocii acestuia, forma întrezărită se opri, iar santinela se gîndi că fusese umbra unui norișor, proiectată de lumina lunii. Cu toate aceste forma reîncepu să avanseze către el și o dată cu aceasta simți în nări un iz slab de mosc. Trase imediat. Sanders auzi focul de armă și ieși pe peronul Rezidenței, cu revolverul în mînă. Îl auzi pe Schelet strigînd ceva din pridvorul cabanei sale, dar era prea departe pentru a înțelege ce spune.

—Ce s-a întîmplat, domnule?

Hamilton, alături de Comisar, își ținea pușca sub braț.

—Mi s-a părut că am auzit un foc de armă. Ceva nu e în regulă. Îl auzi pe Schelet?

O exclamație răgușită de spaimă ajunse în acel moment pînă la urechile lor, apoi, din direcția cabanei lui Schelet, urmară sunetele sacadate ale unui revolver.

—Dumnezeule mare! Privește! exclamă gîfîind Sanders.

O spărtură în nori trimise un val de lumină pe terenul de exerciții. Numără trei, patru, cinci crocodili care se tîrau cu vioiciune spre lumină. Hamilton trase un foc de armă și unul dintre ei tremură într-o mișcare convulsivă, scoase un țipăt de durere, se mai tîrî puțin, după care înțepeni. În momentul acela, cel mai mare dintre ei făcu o cotitură bruscă, îndreptîndu-se spre treptele Rezidenței, cu o repeziciune de necrezut. Hamilton și Sanders traseră deodată, mai traseră încă o dată, fără rezultat aparent. Cea de-a treia împușcătură a avut efect doar atunci cînd capul lung al reptilei se ridică spre peron.

—Să mă ierte Dumnezeu, șopti Hamilton.

Toate cabanele erau luminate. Santinelele trăgeau asupra unor ținte care nu se vedeau. Împingînd un cartuș în magazia

armei,Hamilton o luă la fugă spre cabana lui Schelet. Îl găsi zăcînd, nemișcat, pe pămînt, și-l crezu mort în primul moment, apoi crezu că are piciorul fracturat. Doi soldați l-au transportat la Rezidență unde l-au întins pe jos.

—Diavolul de animal i-a dat o lovitură cu coada, spuse Hamilton, încercînd să-i strecoare cîteva înghițituri de apă printre dinții puternic strînși.

Schelet deschise ochii.

—Nu Bazil, murmură el. Sărmanul micuț, Bazil...

—Scoală-te odată, crescător de pui, bombăni Hamilton.

Schelet se ridică în capul oaselor, își frecă piciorul și se uită în jurul lui.

—Nu era Bazil, declară el solemn. Vreau să fac o declarație înainte de a muri, bătrîne drag domn, pentru a-l pune la adăpost pe bietul Bazil de orice răspundere...

Îi trebui un sfert de oră să-și revină și nici după aceea nu a fost capabil să dea vreo explicație. Își amintea că a auzit un foc de armă, s-a repezit afară, văzuse în fața lui scînteind doi ochi îngrozitori și descărcase arma. Ce s-a întîmplat mai departe nu știa.

La revărsatul zorilor sosiră trei bărci din satele vecine, aducînd cu ele vești proaste despre diverse dezastre și morți. Colibe invadate, femei, copii, bătrîni dispăruți. Cele mai grave pierderi, însă, pentru comunitățile sătești, erau cele suferite prin invadarea țarcurilor unde erau ținuți cîinii comestibili. Din fericire, în împrejurimile Rezidenței nu se petrecuse nimic grav.

—Dacă astfel de lucruri s-au întîmplat în zona noastră, ce trebuie să fie în susul rîului!

Vasul *Zaire* porni la drum la orele unsprezece. Fluviul era pustiu, nu se zărea nici o ambarcațiune pe el. Vaporul înainta încet. Merse întreaga noapte, oprindu-se doar pentru a încărca niște combustibil lemnos în satul I'gebi. Acolo, Sanders începu să-și dea seama de întinderea dezastrului.

Satul ajunsese o ruină, de-abia dacă se mai ținea pe picioare ici-colo o colibă. În noaptea care trecuse, i-a povestit un șef local, tremurînd, *toți crocodilii din lume* ieșiseră din apă și nu putea să spună care au fost, în întregime, ravagiile produse, fiindcă oamenii din sat, în afară de fiul său, se refugiaseră în păduri.

Pierderile erau foarte grele. El relată întîmplări îngrozitoare, în timp ce Sanders îl asculta cu o aparentă impasibilitate. Termină de încărcat lemnele și-și continuă drumul în susul rîului.

Aflați la prova vasului, șase soldați trăgeau în orice crocodil

pe care-l vedeau. La un moment dat trecură pe lîngă un banc de nisip plin de reptile. Schelet puse să se încarce un obuzier și trimise două încărcături în grămada de animale. Bancul de nisip a rămas gol într-o clipită, excepție făcînd două exemplare estropiate.

Sanders acostă în dreptul satului Isisi de jos, pe care-l găsi pustiu. Străzile ofereau mărturia înspăimîntătoare a raidului din timpul nopții.

Sanders se duse cu gîndul la doamna Albert și păli.

—Stăpîne, *Mămica* a plecat, îi spuse un sătean. Eu am trecut pe lîngă casa ei, pe cărarea care duce spre pădure, și nu am văzut decît o singură femeie moartă, ucisă de o suliță.

—Ucisă cu sulița! vorbi Sanders scrîșnind din dinți.

—Cineva a ucis-o, confirmă omul înspăimîntat. Cine poate ști, într-o noapte ca asta, cu ce demoni poți să ai de-a face.

Casa misionarului se afla la distanță de o milă de sat și cînd Sanders ajunse acolo, dădu de o fată moartă în pragul camerei Cynthiei. Un demon mai puternic și mai distrugător decît crocodilii trecuse pe acolo.

.....

Ploile nu mai conteneau. Lui Osaku începu să-i fie frică și își chemă pe cei patru discipoli.

—Acum este sfîrșitul lumii, le spuse, căci Sandi va afla că eu am făcut să cadă torentele de apă și dacă, după aceea, vor apărea și Ființele Necruțătoare, s-a zis cu mine și cu noi toți cei care am reușit să le aducem prin vrăjile noastre. Iar dacă vom fi spînzurați pentru atît de puțin, ce s-ar mai putea întîmpla dacă am săvîrși și alte fapte, pentru că fiecare om nu are decît o singură viață și dacă el omoară un singur om, ori ucide lumea întreagă, este același lucru și mai rău nu-i poate fi.

Osaku parafraza în felul acesta dictonul care spune că nu poți muri decît o dată.

—Să o ducem pe *Mămica* într-una din insulele de pe lac, continuă el, acolo unde Sandi nu vine niciodată și unde nu este bine să-și arunce privirea. Pentru că femeia aceasta mă iubește și mi-a dăruit lucruri minunate; dar, fiindcă îi este frică de Sandi, îmi întoarce spatele.

Discipolii, speriați și ei de potop, plecară fiecare în drumul său.

Cynthia stătea în casă, ascultînd neîncetata răpăială a ploii și întrebîndu-se de ce întîrzie Sanders să trimită după ea, cînd auzi în camera alăturată voci și apoi un țipăt.

Se ridică în grabă. Ușa se deschise. În fața ei, Osaku pronunță

cîteva cuvinte într-un idiom necunoscut, dar gestul cu care le însoți putea fi tradus în orice limbă.

Ieși tremurînd din încăpere și, traversînd camera alăturată, călcă pe ceva moale care o făcu să țipe de spaimă. Pe sulița lui Osaku era sînge, fata care dormea în camera de lîngă ea, sforăind și visînd la iubitul ei, nu avea să mai sforăie de acum înainte.

Ieșiră în ploaie; Osaku o ținea de braț și fu împinsă într-o pirogă îngustă, îngrozitor de instabilă. Vîslașul, șiroind de ploaie, urma malul, apoi, făcînd o întoarcere bruscă, se îndreptă spre golfulețul prin care se ajungea la lac. Ajunseră acolo la ivirea zorilor și acostară la malul unei mici insule. Nu era cea la care vroia să meargă Osaku, dar piroga se umpluse pe jumătate de apă; doi oameni o goleau fără oprire, dar nu puteau face față teribilelor averse de ploaie.

—Rămînem aici, *mămică*, zise Osaku, tîrînd-o pe pămînt pe tînăra femeie pe jumătate moartă. Era țeapănă, înghețată de frică. Îi aranjară sub arborii șiroind de apă un adăpost rudimentar sub care, într-o stare de somnolență, ajunse, în ultima zi de ploaie, să-și piardă cunoștința. Nivelul apei în lac urcase îngrijorător, apa era foarte agitată. Osaku și însoțitorii săi se arătau din ce în ce mai îngrijorați, pentru că suprafața lacului era brăzdată în toate sensurile de niște încrețituri semnificative. Zări la un moment dat doi crocodili cu pielea lucitoare, ieșind din lac și întinzîndu-se pe prundiș. Cînd un crocodil iese pe mal, rămîne cu botul îndreptat spre apă, la cel mai mic semnal reintrînd în apă. Or, cei aflați acum pe mal rămăseseră cu boturile îndreptate spre pămînt. Osaku a avut o idee.

—Mi se pare, spuse el, că vrăjile pe care le știe *mămica* sînt mai puternice decît ale noastre. I-am auzit pe *Oamenii-Dumnezeu*[39] spunînd aceasta și acum știu că este adevărat, *ființele Galbene* sînt stăpînite de ei. Tibbetts nu ținea unul în mînă!? Dacă nu-i vom face nici un rău lui *mămica* vor pleca. După care vom putea merge în insula mare unde nu pot să ne ajungă și acolo o să facem ce vrem.

Erau zece oameni pe mica insulă, a cărei suprafață se micșora văzînd cu ochii, pe măsură ce nivelul apei creștea. Fiecare dintre cei patru discipoli își adusese femeia, una singură dintre ele venind de bună voie. Cynthia auzea gemetele și plînsetele acestora în starea sa de somnolență și tremura de spaimă.

39) Numele sub care populațiile primitive africane desemnau preoții. (n.trad.)

Fu trezită din somn de un zgomot oribil și alergă să vadă ce e. Ivirea zorilor era aproape, cornul lunii foarte jos. Țipete, un fel de lătrături guturale și sălbatice. Iarba și tufișurile culcate de teribile lovituri de coadă...

. . . . . .

Sanders a fost pus pe drumul cel bun de către un pescar pe jumătate nebun și *Zaire* atinse coasta insulei la apariția primelor raze ale soarelui. Schelet, cu pușca în mînă, sări imediat pe mal. Nu s-ar fi putut închipui spectacol mai înfiorător, de jur împrejur numai tufișuri călcate în picioare, arbuști frînți, ici-colo pete de sînge.

Cynthia, în picioare, era singură, cu silueta sa fragilă nemișcată, cu un surîs liniștit pe buze.

—...Nu m-au atins fiindcă sînt o sfîntă... îți dai seama de lucrul acesta, bineînțeles, domnule Tibbetts? Era un spectacol oribil să vezi cum îi tîrau în apă, dar creaturile acestea atroce de mine nici nu s-au atins. Aș dori să trimiți o știre de ultimă oră la *Morning Post*: Sfînta Cynthia!

Îi surîse slab, cu buzele tremurînde, privirea ațintită într-o stranie fixitate.

—Indigenii mă adoră, nu uitați asta, vă rog... După care continuă, aproape fără pauză: Te rog să-i spui șoferului că sînt gata să mă întorc acasă.

Căzu în brațele lui Schelet care o purtă pînă la vapor.

Sînt multe persoane care cred că onorabila Cynthia se află și astăzi în *ȚaraNeagră* și, într-un anumit fel, nu greșesc. Dar este vorba de acea țară neagră numită, printr-un eufemism, ospiciu. Acolo, în nordul Londrei, trăiește Cynthia, cu surîsul ei cuminte, privirea fixă, vorbind despre sfinți și crocodili.

CAPITOLUL VI

OMUL CARE URA ORAȘUL SHEFFIELD

Dincolo de pădurea *Visurilor Fericite*, mlaștină frumoasă la vedere, dar ucigătoare pentru cei ce s-ar încumeta să o traverseze, se află terenurile de vînătoare ale tribului Isisi, iar mai încolo pămînturile cele mai îndepărtate ale tribului N'gombi, denumiți și

Cei Mai Mici N'gombi, iar cîteodată și N'gombi Isisi, ceea ce înseamnă aproape același lucru.

Acolo, în adîncul pădurii primitive, neexplorată nici chiar de către vînătorii și culegătorii de cauciuc, trăia departe de orice contact cu vecinii săi o oarecare ramură a unui trib, cunoscută sub numele de Oamenii-Pleșuvi din I'fubi. Nu duceau războaie, nu furau nici capre și nici femei, se lipseau de sare, trăiau, în sfîrșit, fără a face cuiva vreun rău.

Sanders trecea pe acolo o dată pe an, străbătînd cu greutate pădurea, ca să-i viziteze pe acești copii ciudați aflați sub tutela sa. În discuțiile purtate cu acel prilej, în loc să audă plîngeri acumulate de-a lungul unui an întreg, constata că nu au nimic de reclamat, în afară poate de faptul că un nefericit de Isisi din tribul Marilor N'gombi braconase pe pămînturile lor sau le omorîse maimuțele. Despre certurile dintre ei nu suflau nici un cuvinței, puneau puține întrebări și erau extrem de bănuitori.

Din zvon public, Sanders aflase că un bărbat din acest trib își bătuse cu multă cruzime femeia și că-l înfruntase pe șeful tribului. Acum aștepta să audă plîngeri împotriva lui. Nu a existat însă nici o plîngere. Atunci cînd, în mod discret, a întrebat ce face, i s-a răspus pe tonul cel mai firesc că a fost bolnav și a murit. I s-a arătat o groapă nu prea adîncă, din care ieșeau la suprafață fîșii de pînză, agitîndu-se ușor în aer. I s-au mai arătat fragmente din obiectele de bucătărie care-i aparținuseră, risipite peste tot, precum și locul unde se aflase fosta sa colibă. Din aceasta nu mai rămăsese decît o parte din acoperiș, prăbușit și aproape îngropat sub ierburile înalte. Procedînd cu înțelepciune, Sanders s-a oprit aici cu ancheta. "Boala" de care murise cel dispărut putea fi beri-beri[40], dar putea fi la fel de bine și mica secure atîrnată lîngă ușa colibei șefului de trib.

Acești oameni pleșuvi (lucru curios, chiar și capetele tinerilor luceau ca abanosul lustruit) nu dădeau nici o bătaie de cap autorităților. Ei nu întreprindeau expediții pentru uciderea vecinilor lor și își plăteau cu regularitate taxele datorate. Erau curați și muncitori. Chiar dacă practicau ritualuri secrete și fabricau licori stranii, necunoscute de toate celelalte triburi din regiunea fluviului, din activitățile lor nu rezultau vărsări de sînge, cel puțin în aparență. În sfîrșit, ei îndeplineau un rol foarte util prin aceea că asigurau, prin poziția lor independentă, paza *Rîpelor*, care se aflau într-o zonă

40) Boală tropicală, afectînd mai ales populațiile de culoare. (n.trad.)

de patruzeci de mile pătrate, lipsite de arbori sau tufișuri. Toți europenii care locuiau în împrejurimi credeau că *Rîpele* sînt bogate în aur. O legendă, de altfel, foarte răspîndită. În orice caz guvernul Majestății Sale nu a încercat niciodată să verifice temeinicia ei.

Un alb, care susținea că se numește Odwall, sosi într-o bună zi în această liniștită regiune. Inițial numele său fusese Obenwitsch dar, pentru motive numai de el cunoscute, îl transformase într-un nume cu rezonanță engleză. Odwall se rătăcise printre *Rîpe*, la care nu se putea ajunge decît trecînd prin ținutul Oamenilor-Pleșuvi. Aceste ființe pacifice erau convinse că nu există decît trei oameni albi în lume și îl primiră deci cu tot respectul și uimirea unei adunări de credincioși la apariția neașteptată a arhiepiscopului de Canterbury[41].

Luă loc printre ei și le vorbi în limba lor. Băștinașii au organizat o mare sărbătoare, fetele tribului dansară în onoarea lui. Cu acest prilej i-au dezvăluit și misterul cheliei lor, lucru care, de altfel, nu l-a interesat prea mult. Nu a părut prea impresionat nici atunci cînd bătrînul Ch'uga, șeful satului, îi încredință, confidențial, vorbind foarte încet, în colțul cel mai întunecat al colibei sale, vestea descoperirii unei plante noi, care vindeca nebunia. Oamenii-Pleșuvi sînt extrem de versați în știința ierburilor miraculoase și acesta este exact motivul pentru care sînt pleșuvi, așa cum se va vedea mai departe.

Puțin cîte puțin și cu mult tact, Odwall aduse vorba despre *Rîpe* și despre pulberea galbenă care rămînea din pămîntul negru, atunci cînd era spălat; dar de la primele cuvinte Ch'uga îl opri, scuturînd din cap:

—Stăpîne, spuse el puțin șocat, noi nu vorbim despre aceste lucruri din cauza lui Sandi, tatăl nostru, și nici nu săpăm pămîntul fiindcă ni s-a interzis. Dacă sînt străini care se duc acolo și încep să facă găuri în pămînt, îi atacăm cu sulițele și-i punem pe fugă.

Domnul Obenwitsch - să-i spunem mai curînd Odwall - foarte interesat de ceea ce auzea, încetă să mai pună totuși întrebări. Avea la dispoziție, își făcu el socoteala, cel puțin trei luni ca să se împrietenească cu șeful. Putea deci să aștepte. Din nefericire pentru el, în dimineața zilei următoare, pe cînd se plimba în satul încărcat de verdeață, întîlni, ieșind din pădure, un alb însoțit de o gardă de șase soldați cu fesuri roșii. Domnul Odwall nu leșină la vederea lui. Schiță o mică grimasă, care ar fi putut fi luată și

41) Oraș în Anglia, sediul arhiepiscopului primat al regatului. (n.trad.)

drept zîmbet, după care atinse cu două degete marginea căștii sale coloniale, puțin cam jerpelită.

—Bună ziua domnule Comisar, îl salută el, mă numesc Odwall...

—Te numești Obenwitsch, răspunse Sanders, cu surîsul său rece. Am avut plăcerea să te alung acum trei ani din țară și mă tem că voi fi obligat să o fac încă o dată.

Domnul Odwall era cu un cap mai înalt decît zveltul Comisar, bine clădit și lovea cu mare ușurință. Cu toate acestea primi amenințarea fără să crîcnească, și nu numai din cauza prezenței soldaților.

—Te afli, fără autorizație, într-un teritoriu cu regim de rezervație. Și asta nu e totul. Arată-mi bagajele.

Acestea constau dintr-un sac de călătorie vechi, pe care-l aduse din coliba șefului. În jurul lor, toți oamenii satului urmăreau cu o anumită neliniște scena, întrebîndu-se ce se petrece. Sanders deschise sacul, examinînd interiorul lui. Găsi înăuntru o sticlă de whisky plină pe sfert, mirosi conținutul, după care goli sticla pe pămînt.

—Ai transportat alcool într-o zonă interzisă, continuă el scurt. O să stai șase luni la închisoare.

—Ascultă Sanders, n-ai impresia că te porți cam arbitrar?...

—Poți să mă urmezi de bună voie sau te pot pune în lanțuri, îl întrerupse Sanders. Nu avem ce discuta.

Condus sub escortă, domnul Obenwitsch coborî fluviul pînă la Cartierul General, unde a fost trimis la închisoare.

Sanders nu le-a spus Oamenilor-Plesuvi pentru ce fusese arestat compatriotul său; trebuia menținut prestigiul rasei albe, iar domnul Odwall, care-l cunoștea bine, a contat pe această reacție. A executat cele șase luni, după care a fost expediat în Anglia, fiind cetățean britanic. În ciuda arestării sale, nu i-a purtat ranchiună lui Sanders, deoarece, chiar dacă încălca constant legea, știa să se încline în fața autorității.

Domnul Odwall avea suficienți bani să-și poată permite să închirieze la Londra, într-un cartier foarte bun, un apartament, precum și să comande la un magazin de lux coli de hîrtie pentru corespondență cu antet gravat pe ele. În timpul celor șase luni de detenție făurise un plan bine pus la punct, în afară de un mic amănunt. Dar care putea fi ușor soluționat. Odwall făcu apel la un expert al finanțelor. Îl întîlnise pe domnul Wilberry într-una din acele case în care se fac conversații și se schimbă idei, denumite în mod fals cluburi de noapte. Domnul Wilberry era un bogat

fabricant. El nutrea o ură profundă față de orașul Sheffield. O intoleranță devenită aproape o obsesie, mergînd pînă acolo încît ar fi preferat să facă un ocol de o sută de mile numai să nu treacă prin oraș. Atunci cînd îi scria directorului fabricii sale (care se afla în Sheffield), îl punea pe secretar să scrie adresa; numele orașului îi era atît de odios că nu putea nici să-l scrie.

Domnul Wilberry nu era numai fabricant, ci și chimist. Obținuse, după terminarea studiilor, o licență în chimie, iar mania sa era să obțină un aliaj de oțel special care să revoluționeze lumea afacerilor. La drept vorbind, era mai bun ca om de afaceri decît ca savant. După ce a cheltuit o sută de mii de lire sterline, a produs, în sfîrșit, un oțel în același timp pur și maleabil. El oferi acest produs, în exclusivitate, orașului Sheffield (în schimbul unor drepturi bănești pe care un statistician obiectiv le calculă la trei milioane lire pe an). Sheffield, la început foarte interesat, deveni sceptic. S-au făcut încercări cu noul produs, iar rezultatele se vădiră dezastruoase. Pînă la urmă, fabricanții din Sheffield, întruniți în consiliu, ajutați și susținuți de către experți, au analizat fără menajamente calitățile oțelului Wilberry, refuzînd atît să-l producă cît și să-l cumpere. Stadiul afacerii s-a oprit deci aici, în ceea ce-i privea.

Domnul Wilberry nu i-a iertat însă niciodată orașului Sheffield afrontul adus. Insatisfacția sa se transformă în ură. Ura celui care și-a văzut copilul celor mai dragi visuri sfîrtecat de mîini necruțătoare. Și-a vîndut proprietatea pe care o avea în apropiere de fabrică și chiar pe aceasta ar fi închis-o, dacă nu ar fi fost om de afaceri, o asemenea soluție vădindu-se cu totul contrară intereselor sale. Drept urmare, se stabili în Surrey și-și instală acolo un mare laborator, în care angaja orice tînăr specialist care împărtășea opiniile sale despre calitățile oțelului Wilberry.

Odwall pusese ochii pe domnul Wilberry. Nu știa aproape nimic în legătură cu oțelul, dar în timpul detenției a avut norocul să-i cadă în mînă volumul XIV din Enciclopedia aflată la biblioteca închisorii. Citind articolul consacrat fierului, și-a dat seama că orice i-ar fi spus lui Wilberry cu privire la existența unor zăcăminte de minereu de fier din Teritorii, nu i-ar fi trezit nici cel mai mic interes acestuia. Era necesar ca fierul să se găsească în apropiere de cărbune și ca transporturile să fie lesnicioase.

Îi expuse planul în micul său birou, prost aerisit, din Jermyn Street.

—Aurul îi interesează pe toți, începu el, dar dumneavoastră,

domnule Wilberry...

Apoi îi povesti istoria *Rîpelor*, reușind să-i capteze interesul.

Domnul Wilberry era un om cu o față roșie și transpirată, care fuma țigări de foi groase, purta ghetre albe și avea la degetul mic un inel împodobit cu diamante. Foarte bogat fiind, rămase destul de sceptic, pînă în momentul în care Odwall i-a arătat un săculeț plin cu granule galbene,

—Am făcut în așa fel încît să pot spăla un ciubăr de pămînt și iată ce-am găsit! încheie cu un aer solemn.

Omul de afaceri nu s-a întrebat cum de reușise Odwall să ascundă ceea ce descoperise în timp ce era percheziționat, așa cum se prevede în rigurosul regulament al închisorilor. Dar chiar dacă ar fi făcut-o, răspunsul ar fi fost o minciună foarte bine pregătită, în realitate aurul fiind cumpărat de Odwall de la Dakka, în timpul călătoriei spre metropolă.

—Sînt dispus să investesc două mii de lire în afacere, se oferi, în final, Wilberry. Nărozii ăștia cu cap de porc din Sheffield aproape că m-au ruinat, dar va veni ziua, băiete, în care le voi arăta eu cine sînt. Aș da și o jumătate de milion ca să le pot răsuci puțin gîtul leprelor ălora.

Ultima sa ofertă nu prea era în acord cu mărturisirea de sărăcie anterior făcută, dar nu era el omul care să-și facă din asta o problemă.

Planul pus la punct de Odwall era simplu.

—Acolo la Rezidență se află un tînăr ofițer, aiurit, care crede că tot ce zboară se mănîncă. Sanders pleacă în iunie la Ochori ca să ducă tratative cu șefii din nord, și-l ia cu el pe Hamilton.

Îi explică lui Wilberry cine era Hamilton, după care continuă:

—De data aceasta o să am timp trei luni și știu eu cum să vorbesc cu băiețandrul ăsta de Tibbetts. Forările de sondaj vor fi pichetate și înregistrate înainte de întoarcerea lui Sanders.

—Tibbetts te cunoaște?

—Deloc. Era absent cînd m-a arestat Sanders și nu se găsea în zonă nici atunci cînd făceam afaceri pe acolo. Las' pe mine.

. . . . . .

Pe Schelet nu-l mira nimic mai mult decît incapacitatea superiorului său de a-i aprecia incontestabilul talent muzical. Cu toate acestea, scrisoarea domnului Walter Bagen avea un caracter atît de neașteptat, încît locotenentul Tibbetts, din unitatea regală Hussa, nu conteni o oră întreagă să implore binecuvîntarea cerească

asupra sa. După care concepu pe loc o scrisoare de răspuns, într-o ortografie cît se poate de incertă.

Stimate Domn, scria el, *am onoarea de a confirma primirea scrisorii dumnevoastră din 15 crt. Vă mulțumesc de asemenea că mă considerați ca o mare autoritate în arheologie* (acest cuvînt a reușit să-l ortografieze corect fiindcă l-a copiat literă cu literă de pe textul dactilografiat al corespondentului său). *Voi lua cu siguranță notă de tot ce poate fi remarcabil ca ruine romane, mărturii ale unei antice civilizații etc. Vă mulțumesc că mai ales membru al Societății Arkeologice* (de data asta cuvîntul l-a scris din memorie) *a Africii Centrale. Fiți sigur că voi face tot ceea ce depinde de mine pentru ca Societatea să înainteze pe drumul măreț al Arkeolog. Nutresc speranța că sînteți sănătos și vă simțiți bine.*

Al dumneavoastră, cu sinceritate
A. Tibbetts, locotenent, M.S.A.A.C.[42]

La masa de prînz Schelet menționă în treacăt noua sa calitate.

—Membru al cui? întrebă Hamilton cu grimasă interogativă.

—Arche... mmm... știi tu, bătrîn ofițer, fosile și chestii d-astea. N-aș fi deloc mirat dacă aș descoperi ceva, un dino... dinosar, în sfîrșit, înțelegi, una din bătrînele păsări care se plimbau prin lume în timpurile preistorice, ca să spun așa, cînd tu erai copil. Și drăguțul ăla de ich[43]... ceva ale cărui oase se găsesc mai peste tot. Și urme romane...

—Vrei să scrii un articol despre toate acestea? întrebă nemilos căpitanul Hamilton.

Schelet își încreți, reprobator, sprîncenele:

—Te întreb pentru că șeful contabil mi-a trimis o scrisoare, aș spune cam ironică. Ar vrea să știe cîți de *l* se pun în cuvîntul flanelă. Cred că verificase inventarul pe care i l-ai trimis.

Locotenentul Tibbetts își potrivi mai bine monoclul.

—De obicei pun trei, dar n-ar fi exclus să fie nevoie de patru, Ham, răspunse pe un ton de gingaș repros. Cămășile de flanelă nu au nimic de-a face cu *arche*... înțelegi tu ce vreau să spun.

Studiul despre *Fosilele romane și alte obiecte de origină vechie* nu a ajuns niciodată să vadă lumina tiparului, deoarece domnul Bagen, care se mai numea și Odwall, nu era cu nimic interesat în arkheologie, indiferent cum ar fi fost dactilografiat acest cuvînt, iar societatea nu exista decît pe hîrtia de scrisori cu antet, pe care

42) Membru al Societății Arheologice a Africii Centrale. (n.a.)
43) Aluzii la dinozaur și ihtiozaur, animale preistorice (n.trad.)

o comandase el în intenția de a-i conferi titlul de membru lui Schelet. Scrisoarea pe care acesta a primit-o ca răspuns avea înscrisă, în chip de antet, următoarea titulatură:

Institutul Societății Arheologice a Africii Centrale 943, Jermyn Street

Iar mai jos

Președinte: Ducele de...
Secretar: Walter S. Bagen M.S.A.A.C.

Prin scrisoare se confirma primirea studiului trimis de Schelet *care va fi publicat în Buletinul Societății* și-l informa că:

În planurile de activitate ale societății este prevăzută trimiterea în regiune a unui mic grup de savanți, cu care prilej Onorabilul său Președinte, sau, în lipsa acestuia, autorul acestei scrisori, vă va face o vizită pentru a vă transmite felicitările Societății în legătură cu admirabilul dumneavoastră studiu.

Reprezentantul Societății de Arheologie a Africii Centrale debarcă într-o zi caldă de iunie, traversînd plaja cu o pioasă rugăciune pe buze, aceea ca nimic să nu fi provocat întîrzierea plecării Comisarului Sanders. Domnul Odwall era îmbrăcat cu un costum alb, o cască colonială albă, pantofi albi, pe scurt era personificarea însăși a științei pure. Ochelarii săi mari, montați în rame de bagà, ca și cartea pe care o purta sub braț îi confereau un aer grav și studios.

—Sandi, el, nu este aici, domnu', îl informă sergentul negru care îl întîmpină la jumătatea drumului, ceea ce i-a luat lui Odwall o mare greutate de pe suflet. 'Amili, nici el, nu este aici, domnu', lipsește timp mult. Domnu' Tibetti vrea să vadă domnu'?

Schelet era întins pe unul din marile fotolii aflate pe peronul verandei, cu nesfîrșitele sale picioare sprijinite pe balustradă. Văzîndu-l pe vizitatorul său, se ridică imediat.

—Dumnezeu să mă binecuvînteze, bătrîne domn secretar, vorbi gîfîind. N-aveam nici cea mai vagă idee cu privire la data sosirii dumneavoastră.

Domnul Odwall înțelese că, dacă s-ar fi anunțat, ar fi fost primit cu fanfara.

Schelet vorbi despre arheologie în timpul dejunului:

—Există niște bătrîne locuri foarte frumușele în țara asta, pe care nimeni nu le-a explorat, chiar și urme romane. Un fel de *viaduc* în I'fubi, știți domnule ceva ca un pod pe care curge apa,

cît se poate de roman. Mai există niște grămezi de... îmi scapă drăgutul acela de cuvînt din *arhe*... cuvîntul exact... ceva care seamănă cu un soi de puț, dragă bătrîne domn... un fel de zid, da, cu siguranță, un zid...

—Vă înțeleg foarte bine, dădu din cap cu gravitate domnul Odwall.

Seara, tatonă terenul.

—Da, răspunse Schelet fără prea mare entuziasm. Puteți să mergeți în zona despre care vorbiți, bincînțeles, atît doar că trebuie să-l anunț pe Comisar.

—Am o autorizație de la Ministerul Coloniilor, avansă cu prudență Odwall.

Nu avea nimic, de fapt, dar presupunea, și pe bună dreptate, că în împrejurările existente nu i se va cere să arate documentul.

Schelet se liniști.

—Dacă aveți așa ceva, bătrîne arh..., bineînțeles că puteți merge. Mi-ar place să vă pot însoți, dar din păcate sînt țintuit aici, pe loc, pînă la întoarcerea lui Sanders.

Odwall angajă vîslași chiar a doua zi, puse bagajele în mijlocul bărcii și, instalat confortabil sub o copertină din frunze de palmier, porni la drum. Șapte zile mai tîrziu ajunse în punctul cel mai apropiat de zona *Rîpelor* și pătrunse în pădure. În cea de-a douăsprezecea zi de la plecarea din Rezidență intra în satul *Oamenilor-Pleșuvi*, unde a fost primit cu multă căldură.

A rămas aproape o săptămînă în sat și în tot acest timp rătăci prin întinderea dezolantă a *Rîpelor*, însă în permanență însoțit de bătrînul șef al satului.

—Stăpîne, acesta este un loc blestemat, pentru că ascunde, sub pămînt, sufletele morților și spiriduși îngrozitori. Din cauza aceasta Sandi, stăpînul nostru, ne-a spus că nici un alb nu trebuie să umble pe aici, pentru că tot felul de rele se vor abate asupra lui după aceea. Hai cu mine în pădurile înverzite și am să-ți arăt o floare care-i dă bărbatului un mare curaj, dacă o fierbi într-un vas larg, după ce ai cules-o pe lună plină.

Domnul Odwall nu avea nevoie de un astfel de stimulent. Narcoticul pe care-l dorea el se afla în pămînt.

Într-o noapte, cincisprezece zile după sosirea lui în sat, după ce reușise, desfășurîndu-și toată ingeniozitatea, să culeagă și să spele un ciubăr cu pămînt, fără a descoperi, de altfel, nici cea mai mică urmă de aur, bătrîna căpetenie îi făcu o vizită. Domnul Odwall stătea în pragul colibei, privind, prost dispus, forfota obișnuită a

femeilor din sat.

—Stăpîne, spuse Ch'uga cu un aer misterios, fiindcă tu ești prieten cu Sandi am să-ți dau o mare comoară.

Vorbind, privea în jur ca să se asigure că nu-l mai aude nimeni altcineva, iar lui Odwall începu să-i bată inima.

—Acesta este secretul nostru pe care acum o să ți-l împărtășesc și ție. Mi l-a spus tatăl meu cînd era pe patul de moarte iar eu îl voi transmite mai departe fiului meu atunci cînd, pentru ultimele clipe, se va apropia de fața mea.

Scoase de sub stofa murdară a pelerinei sale un mic vas de argilă umplut pînă sus cu o substanță galbenă de consistența untului. Obrazul domnului Odwall se ascuți de dezamăgire. Avusese un moment de bucurie nebună, sperînd că va vedea mîna ridată oferindu-i un săculeț de aur.

—Iată minunația noastră, spuse celălalt cu o voce surdă. Datorită ei noi nu sîntem la fel ca ceilalți oameni.

Prinse mîna oaspetelui său, întinse puțină unsoare pe antebrațul său păros, după care îl șterse cu pulpana pelerinei. Acolo unde înainte era păr, pielea se arăta acum curată și lucioasă.

—Prin această vrajă capetele noastre sînt lipsite de păr, termină bătrînul șef, fără să-și dea seama, din fericire, de dezamăgirea celuilalt. Ți-o dăruiesc, este lucrul cel mai minunat din lume.

Prima tendință a domnului Odwall a fost de a arunca vasul de lut în capul bătrînului. Se stăpîni, totuși, punîndu-l jos alături de el.

—Iată niște cuvinte foarte frumoase și o vrajă minunată, dar, continuă el cu vioiciune, eu mai știu și de alte minunății, cum ar fi pulberea galbenă care iese din pămînt. Află că eu sînt un mare șef în țara mea, am nenumărați sclavi și multe bogății. În fiecare noapte dorm pe un pat din piei de animale. Dacă tu îmi spui unde se găsește această pulbere galbenă, am să fac din tine un om bogat. Caprele tale vor umple pădurea, iar colibele femeilor tale vor umple un sat.

Ch'uga, în mod vizibil, nu se simțea în largul lui.

—Stăpîne, nu știu nimic despre această pulbere galbenă, spuse el neliniștit, și nici nu trebuie să vorbesc despre ea, pentru că așa mi-a dat ordin Sandi. Într-o zi, un bărbat a ajuns pînă la cea de-a treia viroagă și a adunat pămînt de acolo. Dar Sandi l-a urmărit peste tot și pînă la urmă l-a prins. Mai bine îți vorbesc despre pasta cea misterioasă și despre felul în care noi o pregătim. Mai întîi luăm seu de capră, pe care îl punem să fiarbă într-o oală mare,

împreună cu poame de...

Domnul Odwall începu să caște.

—O să-mi spui mîine.

Aflase acum tot ce voia să știe. Era vorba de a treia viroagă, situată la patru mile de sat. În aceeași noapte, în timp ce satul dormea, se furișă din coliba sa, cu un sac de pînză în spinare, în care se afla o lopată și pășind în vîrful picioarelor, pentru ca omul de pază să nu-l simtă. Traversă o pădurice, ajunse la *Rîpe*, parcurgînd drumul pînă la cea de-a treia viroagă. Solul era moale, friabil, cedînd cu ușurință la săpat.

Atinse repede ceea ce bănui a fi stratul aluvionar. Își umplu pe jumătate sacul, îl săltă pe umeri, constatînd că-l va putea duce cu ușurință pînă în sat. Acolo avea să facă, în liniște, operațiile de spălare. Era pe punctul de plecare cînd, întorcîndu-se, zări, la lumina lunii, o umbră. Era bătrîna căpetenie.

—O ko, spuse Ch'uga întristat. Mi-a scăpat o vorbă care nu trebuia și am să-i transmit lui Sandi știrea aceasta proastă. Stăpîne, acum golește-ți sacul.

—Nu golesc nimic.

Apoi, folosind dialectul bomongo, se strădui să-i explice prezența sa acolo. După care făcu un pas, încercînd să treacă prin fața bătrînului și să plece. Acesta îl apucă de braț, cu blîndețe, însă ferm.

—Stăpîne, nu pleci de aici.

Odwall încercă să se desprindă, dar era foarte greu, astfel încărcat. Așa că lăsă jos sacul și-l împinse pe bătrîn. În momentul acela observă strălucind vîrful suliței îndreptate în sus în chip de avertisment și, fără să mai gîndească, îl lovi cu lopata. Lovitura își ajunse ținta și bătrînul se prăbuși în țărînă. Odwall blestemă clipa în care-și pierduse cumpătul și îngenunchind, îl întoarse pe șef cu fața în sus. Sîngera din belșug. La vederea trupului acela înțepenit, aventurierul se simți cuprins de frică. Dacă ar fi fost prins, cu siguranță Sanders nu l-ar fi cruțat... Funia spînzurătorii se și legăna înaintea ochilor săi.

Scoase din buzunar o batistă, îi legă rana cu ea, atît cît era în stare să o facă, după care, aruncîndu-și sacul pe umăr, scăldat în sudoare, se întoarse în sat, își luă valiza și porni pe drumul care ducea către Coastă. Timp de trei zile, fără hamali, se chinui sub căldura arzătoare a soarelui tropical, în fiecare moment așteptînd să audă pași în spatele său, dormind mai mult treaz și clătinîndu-se sub povara comorii.

În sfîrșit, la capătul acestui calvar, ajunse la locul unde îi lăsase pe vîslași. Fără vreun moment de răgaz, aruncă sacul pe fundul bărcii și căzu ca un bolovan pe bancă. Adormise chiar mai înainte ca vîslașii să fi început să intoneze melopeea cu care-și ritmau loviturile de vîslă. Cînd s-a trezit, era lumină. Barca era legată de un pom și pe țărm strălucea un foc viu făcut de vîslași. Întinse mîna după sacul care-l costase atît de scump, dar acesta nu mai era acolo.

Strigătul său sălbatic de furie îl făcu pe șeful vîslașilor să alerge într-un suflet.

—Stăpîne, dar nu era decît pămînt. Atîrna greu, făcînd să se afunde barca, pentru că apele, aici în apropiere de întîlnirea cu fluviul Isisi, sînt învolburate, așa că a trebuit să-l aruncăm peste bord.

Odwall începu să se plimbe de ici-colo ca un nebun, blestemîndu-l pe Sanders, blestemînd totul, cu excepția propriei sale nebunii.

Schelet ieși în întîmpinarea sa de îndată ce barca fu semnalată. La vederea celuilalt înțelese că s-a petrecut ceva.

—Dragă bătrîne astrolog, strigă oarecum alarmat. Aveți febră, scumpe bătrîn secretar. Lăsați-mă să vă dau puțină chinină.

—Cînd trece primul vapor?

—Trece, nici o grijă, bătrîne arche..., în sfîrșit, știți cuvîntul ăla... Ați găsit ruinele romane? Chestia aia... mîinile lui Schelet se mișcau cu repeziciune, încercînd să completeze absența cuvintelor.

—Da, da, am găsit, răspunse celălalt nerăbdător.

Își dădu seama, deodată ceva mai liniștit, că vestea noii sale crime nu ajunsese încă la Cartierul General. Poate că Ch'uga nici nu era mort, indigenii aceștia au capul tare.

—Nu vreți să-l așteptați pe Comisar? Mîine sosește...

—Mîine! aproape urlă Odwall. Nu, nici vorbă, trebuie să plec neapărat astăzi. Spuneți că vaporul se oprește, sigur?

Schelet îi arătă cu un gest larg marea. Un vas german aruncase ancora, iar de pe punte tocmai se cobora o barcă.

Plecarea domnului Walter Bagen, secretarul Societății Arheologice a Africii Centrale, îi provocă o oarecare decepție lui Schelet, care sfîrșise de adunat un adevărat munte de informații cu privire la o ipotetică ocupație a regiunii de către greci. Această supoziție se baza pe existența unei coloane corintice, ce servea drept reazem pentru veranda Rezidenței și care, pentru a spune adevărul pînă la capăt, fusese adusă acolo de către predecesorul

lui Sanders.

Domnul Odwall nu se simți în largul său decît după ce malurile joase ale Teritoriilor dispărură la orizont.

Vaporul nu oprea în nici un port pînă la Plymouth. Avea deci timp suficient ca să poată inventa o poveste cu care să-i satisfacă orice curiozitate celui ce-i pusese la dispoziție fondurile bănești pentru expediție.

Domnul Wilberry era cît se poate de convins, în timp ce se îndrepta spre Jermyn Street, că i se va prezenta expozeul unui eșec. Fiind un om de afaceri versat, știa perfect să interpreteze o scrisoare care începea astfel: *M-am întors, după cum vedeți, și deși rezultatele călătoriei mele nu sînt chiar cele pe care le-aș fi dorit...*

—Am să vă spun exact totul, începu Odwall, după ce omul de afaceri cu fața stacojie se instalase în singurul fotoliu suficient de mare pentru a-l putea cuprinde.

Lucru ciudat, povestea spusă de călătorul nostru era, în fapt, adevărată. Explicația eșecului nu trebuia căutată în altă parte.

—Ghinion, spuse domnul Wilberry, care știa ce înseamnă să pierzi bani. Totuși, eu cred că dacă i-ai fi dat o sumă fumușică de bani bătrînului, acesta cu siguranță te-ar fi ajutat.

Odwall scutură sceptic din cap.

—Nu vă puteți da seama ce influență fantastică are animalul de Sanders asupra oamenilor din regiune.

Vorbind, își aduse dintr-o dată aminte de ceva.

—Iată un lucru care s-ar putea să vă intereseze.

Se duse în dormitor, de unde reveni cu o ulcică de pămînt indigenă și, îndepărtînd hîrtia uleioasă care o acoperea, dădu la iveală unguentul.

Domnul Wilberry își încreți sprîncenele.

—Un depilator, spuse. Oare este eficace?

—Vreți să știți dacă e eficace? reluă Odwall rîzînd. Oala este acum pe jumătate goală. Am folosit unguentul în timp ce mă aflam pe mare ca să nu mă mai rad.

Wilberry întinse mîna, apucă oala și, luînd puțină grăsime pe vîrful degetelor, își unse puful de sub ureche. După care șterse locul respectiv cu batista. În locul unde fusese aplicat unguentul pielea rămăsese complet curată.

Domnului Odwall i se tăie respirația.

—Ai formula alifiei ăsteia?

—Nu, nu m-a interesat... dar puteți să o dați la analiză.

—La analiză! auzi... Este un produs vegetal, imbecilule!

Analizele nu indică totul. S-a oferit cumva să-ți dea formula de preparare?

—Da, dar nu i-am dat nici o atenție, pe mine mă interesa doar aurul...

Wilberry își frămînta cu disperare mîinile unse.

—Dumnezeule mare! urlă, ca scos din minți, întorcîndu-se cu privirea în flăcări spre aventurier. Imbecilule! Gugumanule! Creier găunos, strigă în culmea furiei. Vroiai aur? Uite, îl aveai aici. Ridică oala în dreptul ochilor celuilalt.

—Înțelegi ce ai aici?... Ce-am fi putut avea! Dacă aș fi fost acum în posesia formulei aș fi ruinat Sheffield-ul. O lamă de ras nu s-ar mai fi vîndut... Oh, nebun fără minte ce ești!...

—Dar, dar... începu să se bîlbîie celălalt.

—Dar, dar, repetă Wilberry, imitîndu-l, pradă furiei. Alifia asta valora un milion de lire, valora zece milioane... Aș fi văzut întreg Sheffield-ul tîrîndu-se umilit la picioarele mele... Formula unguentului ar fi distrus lama de ras și, odată cu ea, toate companiile care o fabrică. Vroiai aur?... Na-ți aur! Sub nasul tău de prost și n-ai fost în stare să-l vezi.

Nici Schelet și nici Sanders, lucru ciudat, nu au făcut vreo legătură între moartea prematură a bătrînului șef și vizita secretarului unei mari societăți de arheologie. Sanders porni în căutarea acelui alb și-și dădu seama, după descrierea făcută, că Odwall revenise în locurile acelea și apoi plecase din nou.

—Nu-mi dau seama dacă în semn de doliu , sau datorită cine știe cărei alte cauze, Oamenii-Pleșuvi nu mai sînt pleșuvi, spuse Sanders la cină, în seara întoarcerii sale. Foloseau, se pare, un fel de medicament pe care-l prepara bătrînul șef, care nu le-a transmis secretul. Acum, că sărmanul bătrîn s-a dus, Oamenii-Pleșuvi au redevenit cît se poate de normali. Ar trebui să faci o comunicare în acest sens societății tale arheologice, Schelet...

Schelet urmă sfatul primit, dar scrisoarea expediată de el îi fu returnată cu următoarea mențiune: *Plecat fără adresă.*

CAPITOLUL VII

INSULELE BUCURIEI

Vasul *Zaire* se oprise într-o zi în una din *Insulele Bucuriei*. Erau toate nelocuite. Cu toate că se găsea apă, iar vegetația era abundentă, nu se zăreau nici maimuțe, nici șobolani, ba chiar nici șerpi.

Portughezii instalaseră, în alte timpuri, un post pe una din aceste insule. Se vedeau ruinele cenușii ale unui mic fort și cîteva urme ale șederii lor.

Schelet își propuse să petreacă vreo două săptămîni pe acolo ca să adune plante pentru un ierbar. La vremea respectivă, ultima sa pasiune era botanica; umpluse tot felul de caiete cu flori și ierburi uscate, mai toate identificate cu denumiri inexacte.

Nu a reușit însă să se țină de cuvînt, iar *Insulele Bucuriei* au continuat să servească doar ca puncte de reper pentru ambarcațiunile care traversau zona. Insulele născuseră propriile lor legende, care s-au transmis pe fluviu în sus, ajungînd la populații ce nu văzuseră niciodată marea.

După una dintre aceste legende, acolo își avea casa de vară M'shimba-M'shamba. Potrivit alteia, insulele erau locuite de o rasă de sclavi care țeseau pînză pentru albi.

Oamenii din Kano spuneau că Mahomet coborîse într-o zi pe cea mai mare dintre insule și avusese acolo un vis, că lumea întreagă se va converti la învățăturile sale. Trebuie adăugat că oamenii din Kano considerau insulele un loc plin de mistere.

Soldații negri Hussa sînt mahomedani, ei respectă toate practicile rituale ale religiei lor, în afară de faptul că femeile nu poartă văluri. Abiboo îi spuse într-o zi Comisarului Sanders că acesta este obiceiul membrilor tribului Fula, care, prin voința Emirului, au titlul de seniori de Kano. Dar, deși nu-și țin închise femeile, sînt, în schimb, foarte riguroși cît privește fidelitatea acestora. Așa că, într-o zi, pe cînd se întorcea din pădure, soldatul Ben Abdul, văzîndu-și tînăra și frumoasa nevastă zbătîndu-se în brațele lui Achmet, gornistul, se aruncă asupra chipeșului

băieţandru şi, cu siguranţă s-ar fi întîmplat un omor, dacă zgomotul luptei dintre cei doi nu l-ar fi alertat pe sergentul Abiboo. El a folosit ca argument un bici din piele de rinocer.

Raportul de zi al locotenentului Tibbetts se ţinea dimineaţa, la orele 7. În faţa lui a fost adus gornistul vinovat, prezentîndu-i-se oribila lui faptă. Femeia nu a depus mărturie, în locul ei a vorbit bărbatul, povestind totul cu multă volubilitate. După ce a terminat, Schelet, potrivindu-şi monoclul, a dat următoarea sentinţă:

—Va fi ţinut la carceră şapte zile. Toate însemnele de pe uniforma sa, care atestă că a fost un bun soldat, vor fi îndepărtate şi în timpul cît va sta la carceră nu va primi soldă.

Achmet intră deci într-una din celulele aflate în spatele corpului de gardă, muncind acolo la curăţatul cînepei şi beneficiind de o raţie alimentară foarte redusă.

—Mai bine să-l expediem pe prostălăul ăsta la Marele Cartier General, sugeră Sanders, măsură cu care căpitanul Hamilton se declară cu totul de acord.

Dar nu este chiar atît de uşor să fie schimbat un om din postul lui. A fost necesar să se trimită mai întîi un raport (în trei exemplare) la Administraţie şi să se completeze un chestionar, iar toate aceste treburi au luat timp. Nepopularul Achmet a ieşit din închisoare şi a revenit la goarna sa. Lucrurile păreau să se fi liniştit, pentru că Ben Abdul, soţul ofensat, era un om de treabă, incapabil de represalii. Nevasta lui, însă, nu părea convinsă. Se numea Fahmeh. Cu trăsături de tip mai degrabă arab, brună, în ochii unui european putea trece drept atrăgătoare, cu nasul său fin şi drept şi ochii frumoşi.

Fahmeh se ocupa cu menajul locotenentului Tibbetts şi îi spăla lenjeria.

—Stăpîne, îi spuse într-o dimineaţă, în timp ce făcea curat, acest Achmet mă priveşte mereu cînd mă vede trecînd şi ochii lui sînt tare drăgăstoşi. Mi-e frică.

—Femeie, dacă tu nu l-ai privi nu te-ai putea simţi ofensată, căci e scris în cartea sfîntă că ofensa nu există decît atunci cînd afli despre ea.

Femeia îşi încreţi sprîncenele.

—Toate femeile mă arată cu degetul. Mă întreabă de ce omul meu nu-l bate. Atîta vreme cît nu va pleca de aici nu voi fi fericită, pentru că-l urăsc.

—Totul la timpul său, filozofă tînărul ofiţer.

Schelet avea el însuşi propriile griji. Lucra foarte mult.

Numeroasele instrumente se acopereau de praf, armoniumul rămînea închis, cimpoiul care-i fusese oferit de un administrator credul atîrna neglijent pe peretele cabanei (Fahmeh nici măcar nu-l ștergea de praf, crezînd că este rămășița unui monstru marin din familia caracatițelor).

El studia acum cu ardoare un curs de drept. O circulară foarte amănunțită, emisă de Marele Cartier General, recomanda *tuturor ofițerilor care îndeplinesc o funcție administrativă, sau ofițerilor care ar putea fi chemați la un moment dat, în absența autorităților legale, să îndeplinească astfel de funcții*, să se consacre studiului dreptului. Li se oferea, pentru a-i încuraja în această întreprindere, un spor microscopic de soldă, dacă ajungeau să-și însușească materia respectivă.

Aceasta a fost de ajuns pentru a-l arunca pe Schelet în brațele prea primitoare ale Școlii de Drept, Jurisprudență și de Medicină Hat, ale cărei anunțuri umpleau paginile de publicitate în cele mai importante ziare.

Învățați Dreptul, îndemna poruncitor anunțul. Schelet a trimis o scrisoare pentru a obține informații și, drept răspuns, a primit un braț de prospecte, o scrisoare care începea cu *Dragă prietene*, precum și un buletin de înscriere de pe care nu lipsea decît semnătura lui pentru a face să-i ajungă pe masa de lucru misterele dezvăluite ale legii.

—De ce folos ți-ar putea fi legile Statelor Unite?... Dumnezeu știe! spuse Hamilton, găsindu-l pe subordonatul său adîncit într-un studiu despre *Personalitatea Juridică*. Mai bine ai încerca să adîncești cele zece porunci.

Schelet se lăsă pe spatele scaunului cu o plictiseală afectată și închise ochii.

—Bătrîne domn ofițer, începu el cu o răbdare ofensatoare, de ce trebuie să bombăni mereu? Acest gen de activitate este într-adevăr prea profund pentru domnia voastră, bătrîne scump ofițer. Pot să pun pariu că nu știi nici măcar că este ilegal să pretinzi că ai fi altcineva decît cel ce ești în realitate...

—M-ai dat gata.

—Și pot să pun de asemenea pariu că nu știi, sărmane domn ignorant, ce s-ar întîmpla cu mine dacă ți-aș scrie că eu sînt Sanders, deși eu nu sînt Sanders, iar tu ai crede că eu sînt Sanders și, drept urmare, mi-ai completa un cec. Ei bine, ce s-ar întîmpla cu mine?

—Eu știu ce s-ar întîmpla cu mine, replică Hamilton.

În cursul aceleiași zile căpitanul îi împărtăși lui Sanders neliniștile sale.

—Niciodată nu l-am văzut pe Schelet studiind cu atîta ardoare. Umblă ca prin vis și mă gratulează cu Înălțimea Voastră[44]. Nu credeți că ar fi bine, domnule, să triați scrisorile care sosesc la Rezidență, eliminîndu-le pe toate cele care poartă inscripția *Școala de Drept și Medicină Hat*?

Sanders surîse.

—Nu cred că pot să fac acest lucru, dar am să stau de vorbă cu Schelet.

Înainte de a fi reușit să o facă, s-a întîmplat un lucru ciudat. Caporalul corpului de gardă raportă că îl văzuse pe Schelet plimbîndu-se pe terenul de instrucție, în mijlocul nopții. Cabana sa se afla de cealaltă parte a cîmpului de instrucție, exact în fața corpului de gardă, iar în timpul nopților foarte calde, în care nu se putea dormi, santinelele vedeau adesea un tînăr înalt, îmbrăcat într-o pijama cu dungi viu colorate, plimbîndu-se în lung și-n lat, prin fața cabanei.

Santinela îl zări îndreptîndu-se spre depozitul unității, o construcție urîtă cu acoperișul de tablă, în care erau păstrate efectele militare, fără să acorde nici o importanță acestui fapt. Îl menționă, totuși, din întîmplare, caporalului care, la rîndul său, tot din întîmplare, i-l relată lui Hamilton.

—La ce oră se întîmpla asta? îl chestionă interesat căpitanul.

—Trei ore înainte de a se face ziuă, Domnia Voastră.

—Ce naiba făceai în miezul nopții?

—Eu, domnule? răspunse Schelet. Dormeam, domnule, în general, asta e ceea ce fac în timpul nopții, bătrîne Ham.

Hamilton îl privi cu uimire.

—Bravul meu băiat, astă noapte pe la orele trei bîntuiai pe terenul de exerciții.

Schelet îl privi uluit.

—Eu, domnule? Puțin aer pentru sărmanul bătrîn căpitan, și-a pierdut respirația, replică el cu înțelegere. Soarele, bătrîne domn, căldura, sărmane bătrîn căpitan...

—Vrei să spui că nu tu erai cel ce bîntuia prin împrejurimi la trei noaptea, în pijamaua ta imposibilă?

—Nu, domnule. Cît privește pijamaua...

—Să nu vorbim de ea la masă, zise Hamilton.

44) Formulă uzuală de politețe folosită în justiția britanică. (n.trad.)

—Ai fost vreodată somnambul, Schelet? întrebă Sanders.

—Cînd eram copil, admise Schelet, asta s-a petrecut cu mulți ani în urmă.

Sanders nu luă incidentul în serios. Mai tîrziu, îi spuse totuși lui Hamilton:

—Lucrează mult, așa se explică faptul că umblă prin somn. Nu poate păți nimic; ar fi bine totuși să-i spui sergentului să stea cu ochii pe el.

În noaptea aceea nu s-a întîmplat nimic. Dar în noaptea următoare, Hamilton, neputînd dormi din cauza căldurii, își scoase patul de campanie pe verandă, în speranța că țînțarii nu vor observa absența plasei din jurul patului. După o luptă acerbă de o oră, renunță, se ridică cu o bravă înjurătură, se duse în sufragerie și-și făcu o limonadă. Se întoarse, complet treaz și, renunțînd să mai instaleze plasa de țînțari în jurul patului, se așeză pe unul din marile fotolii de pe verandă, aprinzîndu-și o țigară.

Era o noapte cu lună plină. De acolo de unde se afla, zări strălucirea oțelului de la baioneta santinelei, care-și făcea rondul, precum și vîrful aprins al țigării pe care omul o fuma. Hamilton zîmbi. Cu ani în urmă, la începutul carierei, l-ar fi chemat pe soldat la el și l-ar fi pedepsit pentru acest act de indisciplină, dar între timp învățase că anumite încălcări ale regulamentului țineau de omenescul lucrurilor și că a aplica în asemenea cazuri sancțiuni nu servea la nimic.

Deodată observă o siluetă, îmbrăcată în pijama, traversînd careul de adunare al unității și dispărînd în cabana lui Schelet. Așteptă cinci minute, apoi, cedînd curiozității, se ridică, își luă lanterna și se îndreptă spre terenul de instrucție. Schelet lăsase ușile și ferestrele deschise. Hamilton lumină înăuntru cu lanterna, și-l văzu pe subordonatul său adîncit într-un somn greu sub plasa din jurul patului. În momentul în care fascicolul de lumină i se opri pe față, Schelet mormăi ceva, întorcîndu-se pe cealaltă parte.

Hamilton se duse la santinelă, a cărui țigară fumega încă, pe jos, martor mut al greșelii lui.

—Nu, domnule, nu l-am văzut pe Tibbetts ieșind din căsuța lui, răspunse santinela întrebării puse de Hamilton, dar există și o ușă în spate pe care eu nu pot s-o văd, iar Tibbetts vine și pleacă neîncetat, din cauza asta n-am putut să strig *stai*!, Tibbetts are un rang înalt.

—El a aruncat țigara asta? întrebă ofițerul, ironic.

—Domnia Voastră, numai el putea s-o facă. Cine altcineva ar

fi fumat?!

Hamilton consideră că nu e înțelept să insiste. Poșta pentru Rezidență sosi a doua zi și printre scrisori (la care se adăugau colete groase cu antetul Școlii de Drept și Medicină Hat) se afla și ordinul de transfer la Cartierul General al gornistului Achmet. Hamilton de-abia avu timpul să pună hîrtiile acestuia în ordine, știut fiind că orice soldat este însoțit de o solidă documentație, și de a le trimite rapid la bordul vasului. Treburile acestea îl ocupară atît de mult, încît nu a avut timpul să stea de vorbă cu somnambulul. Schelet, în momentele sale de criză, era un sprijin de slabă nădejde. Întotdeauna reușea performanța de a înscrie infracțiunea săvîrșită de indigeni pe foaia lor medicală, iar durerea de gît pe foaia matricolă, la rubrica abaterilor disciplinare. De-abia în seara zilei se prezentă ocazia de a fi atacată problema.

—Dumnezeu să binecuvînteze drăgușul meu bătrîn sufletel, ripostă Schelet uluit. Să umblu dormind! Îți bați joc de mine, Ham!

—Nu eram destul de aproape, dacă aș fi fost ți-aș fi tras o palmă ca să te trezesc din somn.

—Ca să mă omori, probabil, spuse Schelet indignat. Omor de gradul trei[45], bătrînul meu scump ofițer. Să nu faci niciodată asta, Ham. Stăpînește-ți pornirile.

Departe de a fi alarmat de excentricitățile ce-i fuseseră dezvăluite, Schelet părea mai curînd mîndru. Vorbi despre tot felul de întîmplări din tinerețe, să-ți facă părul măciucă, ba chiar povesti cu lux de amănunte o lungă și impresionantă istorie despre felul în care se plimbase de-a lungul unui parapet înalt .

—Moartea, bătrîne domn, mă privea drept în față.

—Moartea are toată simpatia mea, răspunse cu răceală Hamilton, dar pentru moment te avertizez că s-ar putea să ai unele neplăceri. Nu cred că ai fi foarte încîntat dacă te-aș da în paza unui gardian...

—Poți să fii sigur că nu! scrîșni din dinți Schelet.

—În orice caz, continuă Hamilton, trebuie să vezi ce faci ca să încetezi cu vagabondajele astea nocturne. Te-aș sfătui să-ți presari pioneze pe podeaua camerei...

Schelet scoase niște sunete de protest.

—Sau, dacă vrei, leagă-ți degetul cel mare de la picior de pat. O să te demoralizeze neputința de a te ridica și în felul acesta

45) În sistemul de drept anglo-saxon gravitatea infracțiunilor de omor se exprimă în grade. (n.trad.)

o să te dezobișnuiești.

Schelet ridică din umeri.

—O să mă străduiesc domnule, replică morocănos.

Revenind în cabana sa, o găsi acolo pe Fahmeh, femeia lui Ben Abdul, care desfășura plasa contra țînțarilor, vîrînd capetele sub salteaua patului.

—Inima mea este acum fericită, Tibbetts, îi spuse. Achmet a plecat cu vaporul cel mare și nu-mi va mai ține calea.

Schelet nu avea nici un chef să se întindă la discuții în legătură cu plecarea lui Achmet sau cu nemulțumirile tinerei femei. Cu toate acestea, era curios să afle ce se spunea despre obiceiurile sale nocturne.

—Ia spune-mi Fahmeh, soldații mă văd deseori plimbîndu-mă în timpul nopții?

Ea dădu din cap, spre marea sa stupefacție.

—Da, stăpîne, eu te-am văzut în hainele frumoase de mătase pe care le îmbraci noaptea și încălțat cu cizmele galbene. Ai venit odată la coliba mea și l-ai strigat pe soțul meu. Am ieșit afară și mi-ai spus că ai treabă cu el. Din cauză că aveai o privire rătăcită am crezut că ești nebun.

Schelet se lăsă greoi pe scaunul cel mai apropiat.

—Dumnezeu să mă binecuvînteze, spuse el încet, pălind. Dumnezeule Mare și șerpi binecuvîntați, adăugă trecîndu-și degetele prin părul rar, de un blond deschis.

—În plus, continuă ea fără milă, mulți soldați te-au văzut ducîndu-te la casa de tablă și Militini[46] te-a văzut și el în noaptea asta.

Schelet îi făcu semn cu mîna să plece. Oare începea să înnebunească? Oameni tineri - inteligenți și strălucitori - înnebuniseră în timp ce se aflau în Teritorii, copleșiți de soarele arzător și de eternul albastru al cerului.

Seara, cînd veni la masă, aduse cu el un document pe care-l puse sub ochii lui Sanders, arborînd o expresie tragică.

—Aș dori să certificați hîrtia asta, scumpe bătrîne domn și Excelență, articulă Schelet cu tristețe. V-am lăsat moștenire micul meu bungalow de la Shoreham, iar lui Ham i-am dat toate puștile și celelalte lucruri ale mele.

—Ce e asta? întrebă Sanders, examinînd documentul care-i

46) Militini, Tibeti, Sandi etc, moduri în care în care indigenii schimonosesc, simplificîndu-le,numele lui Hamilton, Tibbetts și Sanders. (n.ed.)

fusese pus în față și care începea astfel:

Eu, Augustus Tibbetts, locotenent în regimentul regal Hussa, în plinătatea fakultăților mele mintale...

—Un testament?! Ce prostie! Și, de altfel, Schelet, n-aș putea figura ca martor într-un testament prin care-mi este lăsat un bun oricît de neînsemnat, fie el chiar bungalow-ul de la Shoreham. Te simți rău, cumva?

—Nu, domnule. Sînt la limită, domnule, continuă Schelet pe un ton de dincolo de mormînt. Răvășit, domnule. Bătîndu-se cu palma peste frunte, continuă. Am vedenii, domnule, și în fiecare noapte umblu peste tot, domnule.

—Ah, ești deci somnambul! Ei bine, din asta nu se moare, continuă Sanders, și cum în acel moment gornistul care-i luase locul lui Achmet tocmai dăduse apelul pentru masa de seară, îl invită:

—Stai jos și mănîncă.

.....

Colibele soldaților se întindeau pe două șiruri aproape paralele cu malul fluviului. În apropiere, nu departe de mare, ei au micile lor grădini de legume unde cresc din abundență patate, ceapă și plante făinoase. Zona aceasta a locuințelor are, mai ales noaptea, un anumit pitoresc: în permanență sînt trei focuri aprinse, se aude muzica unui banjo însoțită de bătăi din palme, precum și de tam-tam-ul unei tobe, ritmînd dansurile. În noaptea aceea Schelet instalase o capcană savant gîndită, destinată să-l trezească din somn în cazul în care, fără voia lui, s-ar fi pregătit de plimbare. Era vorba de o combinație între o pușcă veche și o coadă de mătură, potrivite într-un echilibru foarte precar deasupra ușii întredeschise.

Bărbatul care veni, în plină noapte, să-l trezească, știa, cu siguranță, de existența capcanei căci toți, bărbați, femei, copii, îl văzuseră mai devreme meșterind la ea. Așa că omul se opri în fața ușii, strigîndu-l.

—Tibbetts, repetă de cîteva ori.

La a treia strigare, locotenentul sări din pat, împinse ușa și fu aproape doborît de pușca ce-i căzuse în cap.

—Ce s-a întîmplat, omule? bombăni furios, frecîndu-se în moalele capului.

—Stăpîne, vrei să vii să vezi? A fost omorît Ben Abdul.

Schelet își trase repede mantaua pe umeri, se încălță și ieși afară, în noapte.

—Cine l-a omorît?

—Stăpîne, nimeni nu știe. Femeia lui l-a auzit scoțînd un țipăt

și cînd a ieșit din colibă l-a găsit pe Ben Abdul mort, Dumnezeu să-l odihnească!

Cineva ațîțase între timp unul din focuri. Toate colibele se goliseră și o mulțime de bărbați și femei, pe jumătate goi, se îngrămădiseră în jurul trupului întins la pămînt.

Omul fusese lovit direct în inimă; zăcea pe o parte, cu brațele întinse. Femeia lui, plîngînd, îi rugase pe bărbați să-l aducă în colibă, dar soldații nu s-au atins de el, lăsîndu-l acolo unde fusese găsit. Schelet s-a dus la Rezidență și i-a trezit pe Hamilton și pe Comisar. Apoi toți trei s-au îndreptat spre locul crimei.

Sanders era intrigat. Țara nu se afla în război, iar omul acela fusese atît de inofensiv, încît nu avea nici un dușman, în afară poate de Achmet, care se afla însă pe un vapor la o sută de mile de Rezidență. Mai mult încă, nu avusese certuri în familie, așa cum mai pretutindeni existau, se înțelegea bine cu femeia lui, pe care o bătea rareori. Părea inexplicabil.

Sanders examină arma crimei. Era o suliță cu coadă scurtă, din cele care se aflau cu zecile la Cartierul General. Soldații le cumpărau sau le furau din zona de sus a fluviului. Schelet avea vreo duzină la el.

—Foarte ciudat; aduceți-o la mine pe femeia lui, ordonă Comisarul.

Prietenele ei reușiră să o liniștească și o aduseră la Sanders, care rămăsese lîngă foc.

—Acum spune-mi mie, femeie, întrebă el cu răbdare, n-ai auzit nimic în timpul nopții?

Fahmeh ezită.

—Domnia Voastră, am auzit o voce strigîndu-l și el a ieșit atunci afară.

—Ce voce? întrebă cu bunăvoință Sanders. Tu-i cunoști pe toți camarazii bărbatului tău.

Femeia scutură din cap.

—Nu era nici unul dintre ei. După care îl privi într-un fel foarte ciudat pe Schelet, care păli ca un mort.

—A mea? articulă el cu greutate.

Femeia dădu din cap.

—Stăpîne, tu erai cel care-l striga pe bărbatul meu, aprobă ea cu o voce surdă. Și din momentul acela n-am mai auzit nimic pînă la țipătul lui.

Schelet nu mișcă. Stătea țeapăn, ținîndu-se ceva mai drept decît de obicei. Se aplecă, luînd de jos sulița, care fusese scoasă din

trupul celui ucis, și o examină la lumina focului. Pe coada ei se afla o inițială.

—E sulița mea, afirmă el, cu simplitate. Am adus-o de la N'gobi acum trei luni.

Hamilton luă sulița în mînă și o învîrti pe toate părțile. Se mînji cu sîngele cald încă, de pe suliță. Își întoarse privirea spre Fahmeh.

—Femeie, i se adresă cu asprime, n-ai fi putut să-l auzi pe Tibbetts. Astea sînt cuvinte prostești. În timp ce Tibbetts dormea, eu îl supravegheam, aflat în umbra cabanei sale, știind că are ciudatul obicei de a umbla în timpul somnului.

—În privința asta, stăpîne, eu nu știu nimic. Atîta știu că vocea lui Tibbetts l-a făcut să iasă din colibă pe Ben Abdul.

Și Fahmeh rămase neclintită pe această poziție. A fost interogată și santinela. Nu-l văzuse pe Schelet traversînd terenul de instrucție, dar mai exista o cărare, direct prin brusă, pe unde s-ar fi putut întoarce la cabana lui fără a fi văzut.

—O să discutăm despre toate acestea, spuse Sanders calm. Acum hai cu noi, Schelet, să bem ceva.

Cei trei oameni intrară tăcuți în clădirea Rezidenței, cufundată în întuneric. Hamilton aprinse lămpile și puse o sticlă mare de whisky pe masă. Fața lui Schelet era palidă și crispată. Refuză paharul, scuturînd din cap.

—Nu, mulțumesc, bătrîne Ham, spuse cu o anumită duritate în voce. După care continuă într-un monolog interogativ: Să-l fi ucis eu oare pe acest nefericit? Mărturisesc că înainte de a adormi mă gîndeam la el.

—N-ai omorît pe nimeni, strigă Hamilton furios. Ce te-a apucat? Femeia este acum pe jumătate nebună. Mîine dimineață va spune, cu siguranță, altceva. Există cineva care avea o socoteală cu Ben Abdul și a încheiat conturile. Pista asta nu vă spune nimic?

—Nimic, spuse Sanders calm.

—Credeți că eu l-am ucis, domnule? întrebă Schelet, tras la față.

Sanders se scărpină pe bărbie.

—Dacă eu cred că l-ai ucis? repetă el cu pauze mari între cuvinte. Nu, nu cred, Schelet.

În noaptea aceea nici unul dintre ei nu a putut dormi. La revărsatul zorilor Sanders veni cu o idee, pe care i-o împărtăși lui Hamilton.

—Te-ai gîndit cumva să verifici depozitul ca să vezi dacă nu lipsește nimic? În rapoarte se arată că Schelet a fost văzut intrînd acolo de două ori.

Ideea nu-i venise pînă atunci lui Hamilton și, fără nici o întîrziere, luă cheia, ducîndu-se la mica încăpere acoperită cu tablă ondulată, însoțit de sergentul Abiboo, pentru o sumară inspecție. Sumară, fiindcă de la prima vedere apărea evident că depozitul fusese vizitat de cineva foarte grăbit. Un vraf de pături fusese răvășit. Lipseau șase bucăți. În camera unde se păstrau proviziile, o ladă fusese deschisă și din ea dispăruseră zece cutii de conserve de carne și de legume. Dar asta nu era tot. Într-o mică încăpere se aflau zece rastele cu puști Lee-Enfield noi, care fuseseră trimise unității pentru ca soldații să deprindă mînuirea lor, în dotarea de pînă atunci a trupei neintrînd decît vechile puști Lee-Metford. Lipseau două din armele noi și o cutie de cartușe. În sfîrșit, se încercase forțarea vechii case de bani, în care nu se găsea nimic altceva decît rapoarte vechii și o bună provizie de hîrtie de scris.

Hamilton îi raportă lui Sanders constatările făcute.

—Un somnambul n-ar fi putut în nici un caz să fure procedînd atît de metodic, reflectă Sanders gînditor. Vom telegrafia la Cartierul General. Vaporul ar fi trebuit să ajungă în dimineața asta și dacă linia de comunicații funcționează...

Linia funcționa. O demonstră mesajul ce fusese recepționat de telegrafist. În mesaj, trimis de ofițerul comandant al trupelor, se spunea:

Soldatul Achmet nu se afla la bord cînd am ajuns. Căpitanul vasului crede că Achmet a sărit în apă mai înainte ca vasul să se fi îndepărtat prea mult de țărm.

Cei doi se priviră.

—Găsește-l imediat pe Achmet, ordonă scurt Sanders. Era, dacă-mi amintesc bine, un excelent înotător și a putut cu ușurință să ajungă în brusă.

Dincolo de plajă, brusa se întindea pe o distanță de cincizeci de mile spre nord. Era puțin locuită, datorită unui vînt puternic care o răvășea periodic. În afară de cîteva mărunte triburi care-și cîștigau viața din pescuit, în zona respectivă nu se afla nici o așezare mai importantă.

—S-a refugiat în brusă, a revenit în timpul nopții și l-a ucis pe *Ben Abdul*, spuse Hamilton.

—Dar vocea lui Hamilton? sugeră Sanders.

—Un truc vechi. Acești oameni Hussa sînt niște mimi înăscuți, iar Schelet este unul dintre subiectele lor favorite.

După care, el însuși imită perfect vocea lui Schelet, strigînd Ben

Abdul în arabă.

Explorarea întregii bruse era imposibilă, dar Schelet, însoțit de doi hăitași, cercetă plaja căutînd urme de pași. La două mile de post au găsit o succesiune de urme care duceau în brusă, unde se pierdeau. În zona aceea curgea un rîuleț și Schelet urmă cursul lui pînă într-un loc în care apa era adîncă. În porțiunea aceea crocodilii își depuneau ouăle.

Reveni la post și dădu raportul. Se suna adunarea, toți oamenii, fie că erau sau nu de serviciu, se aliniară pe cîmpul de instrucție. Hamilton îl întrebă pe fiecare în parte. Nimeni nu-l văzuse pe Achmet gornistul. Nu mințeau și Hamilton o știa. Omul nu era iubit și nimeni nu l-ar fi acoperit.

—Poate ar fi mai bine dacă ți-ai petrece noaptea la Rezidență, Schelet, îi sugeră Sanders.

Schelet însă obiectă.

—Vreau să știu exact care este contribuția mea în toate acestea, domnule, vorbi el decis. Dacă bătrînul Ham va da ordin santinelei să strige *stai*! oriunde mă va zări, aș fi foarte mulțumit.

Ochii i se închideau de somn cînd ajunse să-și desfacă plasa de țînțari și se aruncă în pat, căzînd într-un somn adînc de îndată ce își lăsă capul pe pernă.

După ce se asigură că Schelet dormea, Hamilton luă un scaun și se așeză la ușa din față a cabanei lui. Apoi dădu înconjur cabanei și sprijini de ușa din spate un bulumac solid, în așa fel încît nu putea fi deschisă dinăuntru. După ce isprăvi, reveni în fața cabanei, își puse o pătură pe genunchi și căzu într-un somn adînc.

Urletul care-l făcu să sară în picioare nu venea din cabană. Auzi voci agitate din direcția corpului de gardă. Primul său gînd a fost la Schelet. Împingînd scaunul cu piciorul, se repezi în cabană. Patul lui Schelet era gol.

O luă la fugă către terenul de instrucție, cu inima strînsă, în momentul în care sergentul de gardă venea să-l caute.

—Stăpîne, spuse omul tremurînd tot, sergentul Abiboo...

—Mort? întrebă Hamilton emoționat.

—Nu, Domnia Voastră, doar rănit. În timp ce dormea, cineva a intrat în coliba lui și i-a aplicat o lovitură de suliță; el dormea întors pe o parte...

Hamilton nu așteptă să termine, se repezi spre cartierul soldaților. Îndepărtînd mulțimea îngrămădită în fața colibei lui Abiboo, intră înăuntru.

Rana era ușoară. Abiboo, așezat pe patul din piei de animale,

era pansat cu grijă de către una din cele două neveste ale sale.

—Nu știu nimic, domnule, spuse el cu sinceritate. Am simțit durerea și m-am trezit. Înainte de a putea sări din pat, dușmanul dispăruse.

Dacă Abiboo nu văzuse nimic, o femeie care dormea într-o colibă alăturată auzise o voce care-l striga.

—Era Tibbetts, domnule, spuse ea.

—Cum mama naibii să fie Tibbetts, scrîșni din dinți Hamilton, cînd el dormea în cabana lui.

Fahmeh ieși din grupul care o înconjura.

—Domnia Voastră, l-am văzut pe Tibbetts traversînd satul ca o nălucă. Avea în mînă o suliță înroșită de sînge. A aruncat-o în fața ușii dincolo de care stăteam de veghe. Fiindcă mi-a fost frică nu am atins-o.

Sanders îi ajunsese din urmă. Cei doi bărbați s-au dus să cerceteze. Sulița zăcea în centrul uliței care trecea printre cele două șiruri de colibe. Hamilton o ridică de jos, lumină coada suliței și scoase un geamăt. Îi dădu sulița, fără nici un cuvînt, lui Sanders.

—Acum e în cabana lui? întrebă Comisarul.

—Nu, domnule, Dumnezeu știe cum a reușit să iasă.

Gorniștii au sunat alarma, iar soldații au alergat să se echipeze. Apoi porniră în grupuri de cîte doi sau trei să bată pădurea în jurul Rezidenței. Un detașment mai numeros fu trimis în grabă pe plajă. Cercetările durară toată noaptea, fără a se găsi vreo urmă.

—Nu mai înțeleg nimic, spuse Sanders cînd Hamilton reveni la răsăritul soarelui, ca să-i anunțe insuccesul cercetărilor.

—Schelet n-a putut...nu! e cu totul absurd...

Hamilton, alături de el, era imaginea vie a dezolării.

—E oribil, spuse disperat. Desigur, ar putea fi ceva bizar la mijloc...

În momentul acela zări cu coada ochiului un om alergînd spre ei. Era Abiboo, rănitul. Urcă dintr-o săritură cele patru trepte ale peronului.

—Stăpîne, spuse cu răsuflarea tăiată, Fahmeh, femeia lui Ben Abdul a plecat!

Se instaură un moment de tăcere.

—A plecat?

Omul înclină din cap.

—Da, Domnia Voastră, nimeni nu a văzut-o plecînd, dar a fost văzut Tibbetts...

—Ce? strigă Hamilton. Cine l-a văzut?

—Atunci cînd toți bărbații erau pe terenul de instrucție, replică celălalt, o bătrînă a rămas în urmă din cauza unui picior umflat... femeia caporalului Ali Fula care a fost omorît...

—Unde l-a văzut pe Tibbetts? îl întrerupse Sanders.

—În bărcuța lui, fu răspunsul stupefiant pe care Comisarul îl primi, aceea care face *cic-cic-cic*. A trecut ca o umbră pe rîulețul care duce la marile ape.

—Să mă ia naiba, spuse fără putere Hamilton.

Se repezi spre chei, sperînd că femeia se înșelase, dar nu, barca cu motor dispăruse.

Totul începea să devină un mister de nedezlegat și Sanders apucase să scrie deja trei pagini din raportul către Marele Cartier General cînd Hamilton, foarte agitat, îl chemă să coboare pe chei. Barca cu motor revenea dinspre mare, remorcînd o pirogă lungă în care stăteau ghemuite două mizerabile ființe omenești.

. . . . . .

Iată ce a povestit Fahmeh, femeia din Kano, atunci cînd a ajuns în fața lui Sanders:

—Domnia Voastră, Achmet a fost iubitul meu pentru că era tînăr și frumos, iar bărbatul meu, bătrîn și prost. Și atunci cînd Ben Abdul m-a surprins în brațele lui, am făcut în așa fel încît să creadă că-l urăsc, știind că va veni timpul cînd vom pleca împreună în *Insulele Bucuriei*, să ne construim acolo o colibă, să ne semănăm grădina și să fim veșnic împreună. Dar îl uram pe Tibbetts, pentru că îl băgase la carceră pe omul meu. Aveam o pirogă pe care o țineam într-un golfuleț și, știind că Tibbetts dormea adînc de tot, Achmet a luat cheia de la magazia depozitului, scoțînd de acolo toate lucrurile de care aveam nevoie pentru călătoria noastră pînă în *Insule*. Așa că am luat din magazie un sac de orez și un sac de sare, ață cu cîrlige fine ca să pescuim și pînză ca să ne acoperim. L-am ucis pe Ben Abdul fiindcă ura mea împotriva lui nu s-a stins nici un moment. Am vrut să-l ucid și pe Abiboo din cauza cruzimii cu care l-a bătut pe omul meu, dar dormea întors pe o parte.

Sanders nu făcu nici un comentariu. Ar fi fost o pierdere de timp inutilă. Dădu ordin ca prizonierii să fie închiși și îl chemă la el pe Schelet pentru explicații.

—Am rumegat totul în timp ce eram întins în pat, dragă bătrînă Excelență, spuse Schelet, în timp ce acel sărman bătrîn de Hamilton sforăia - ca un porc, adăugă el insolent. Ideea mi-a venit

dintr-o dată. Deducție și logică, scumpe domn și frate de arme. Știam că această bătrînă femeie rea putea să intre oricînd în cabana mea și deci că era singura persoană care ar fi putut sustrage una din sulițele mele. Mulți oameni nu au înțeles. Mai știam că în cabana mea se găseau zece sau poate douăsprezece sulițe. M-am sculat, am făcut lumină și le-am numărat. Nu mai erau decît șapte sau poate nouă.

—Sau poate douăsprezece, spuse Hamilton zîmbind.

—Lipseau trei sau poate cinci, spuse Schelet cu gravitate. Mi s-a părut o bună idee să cotrobăi puțin în coliba acestei rele persoane.

—În mijlocul nopții!... murmură Hamilton.

—Am trecut peste picioarele tale și bineînțeles că n-ai simțit nimic, reluă Schelet cu un aer de triumf. Așa că vezi, dragă Ham, nu sînt somnambul. Caraghiosul care intra și ieșea din cabana mea, îmbrăcat în propia mea pijama, era însuși Achmet. Niciodată nu mi-aș fi putut închipui să fie atît de măgar încît să-mi șterpelească pijamaua. Dar asta e altceva. M-am îndreptat spre colibele lor, mergînd pe cărarea ce trece prin brusă și, deabia ajunsesem acolo, cînd am zărit-o pe doamna Ben Abdul ieșind din coliba lui Abiboo, după care a urmat tărăboiul pe care-l știți. M-am ascuns imediat. Într-o secundă am înțeles toată istoria. Creierul meu...

—Da, știm, Schelet, spuse Sanders bine dispus. Ce s-a întîmplat după aceea?

Schelet o urmărise pe ucigașă prin pădure pînă la locul în care o aștepta iubitul ei cu piroga pregătită de drum. Piroga pornise spre mare mai înainte ca Schelet să înțeleagă ce urmăreau. În momentul în care și-a dat seama, a fugit la cheiul unde era acostată barca cu motor, pornind în urmărirea lor.

—Nu sînt somnambul, acesta este punctul care vreau să fie bine stabilit, bătrînul meu drag ofițer, spuse el, exuberant. Cînd merg sînt treaz iar cînd sînt treaz sînt extrem de abil. Dacă aveți de gînd să întocmiți un raport despre toate acestea la Cartierul General, Excelență, continuă el adresîndu-se lui Sanders, vă rog să menționați că am întreprins întreaga acțiune fără a fi asistat de cineva, ba aș putea spune mai curînd jenat de bătrînul meu superior.

Răspunsul dat de Hamilton nu poate fi tipărit.

CAPITOLUL VIII

JOCUL CU MINGEA

Doran Campbell-Cairns iubea mult animalele. Adora fluturii. Entomologiștii care-i vînau cu plasele lor nesuferite erau, pentru ea, niște persoane oribile. N-ar fi pus în viața ei frumosul său picior pe o inofensivă și folositoare rîmă, și ar fi leșinat doar la ideea de a strivi o muscă. Era o fată înaltă, cu o ținută splendidă, cu un minunat ten mat, deschis, sprîncene frumos arcuite și ochii de un albastru tot atît de limpede ca și culoarea cerului dis-de-dimineață. Fiică unică a Excelenței Sale Administratorul, venea în Teritorii să petreacă alături de el trei luni în perioada cea mai sănătoasă a anului. După care mergea la Paris, unde se instala într-un pension de domnișoare în care tinerele fete, pentru a-și desăvîrși educația, învață să se îmbrace, să-și spună părerea despre o operă, să danseze, să fie la curent cu cele mai moderne și costisitoare restaurante.

În ochii locotenentului Tibbetts, domnișoara Doran nu era un copil. El era convins că fata avea exact vîrsta ideală. Nu și-o putea imagina nici mai tînără, nici mai bătrînă. Părul ei era de aur spumos, iar buzele făcute parcă pentru a-i da amețeli unui tînăr bărbat sensibil, așa cum, de altfel, era Schelet. Cele cîteva zile petrecute de Excelența Sa la Reziденță constituiau patru pagini de culoare în cartea cenușie a existenței lui, patru trandafiri parfumați într-o brazdă de ceapă, dacă este admisibil ca niște impresii sublime să poată fi exprimate printr-o comparație atît de ridicolă.

—Schelet, îi spuse într-o dimineață Sanders, Administratorul sosește la sfîrșitul săptămînii și o aduce cu el pe fiica sa.

—Dumnezeu să-i binecuvînteze bătrîna sa inimă, murmură Schelet adîncit în acel moment în desfacerea corespondenței. Mă voi strădui să fac tot ce pot pentru a-i asigura acestei bătrîne fete o viață confortabilă...

—După cîte-mi amintesc, îl întrerupse Hamilton încrețindu-și sprîncenele și încercînd să-și forțeze memoria, este doar o copilandră. Am primit deunăzi o scrisoare de la sora mea în care mi

vorbea și despre ea. Vine de la pension.

—Niște păpuși minunate, sînt sigur, spuse Schelet, ridicînd capul. Încredeți-vă în mine, dragă bătrîne Excelență. O să am grijă să distrez cît mai bine copilul. N-ai să crezi, bătrîne Ham, dar copiii mă iubesc. Sînt cam ca bătrînul cîntăreț din fluier, de nu știu unde... De îndată ce începea să cînte... dar cred că ai citit romanul, bătrîne Ham, de ce mă plictisești cu atîtea întrebări...

—Pentru a fi exact, încă nu am făcut-o, spuse Hamilton. Iar dacă aș face-o ar fi pentru a-mi putea da seama dacă ești atît de mare imbecil pe cît pari sau dacă această superignoranță e doar de fațadă.

—Ț,ț,ț, murmură Schelet revenind la corespondența lui, bătrîn colecționar de sugari...

—Ai grijă, deci, încheie Sanders discuția, să fie montată plasa la terenul de tenis și să se repare răcitorul.

Schelet, cu inima ușoară ca un fulg, porni, fluierînd, în întîmpinarea Administratorului. Reveni încîntat și, odată în viață, mut ca un pește.

Domnișoara Doran i se alăturase, firesc, fiindcă era cel mai tînăr. Sanders i se părea oribil de sever și despre Hamilton îi mărturisi că are pe buze o expresie de cruzime.

—Perfect adevărat, tînără domnișoară, spuse Schelet, copleșit de emoție. Lucrurile pe care mi le tot trîntește acest drăguț bătrîn de...

—Vreau să spun că are aerul cuiva în stare... ei bine, în stare să te facă să suferi.

Schelet aprobă solemn din cap.

—Un tip mîrșav, dragă bătrînă tînără domnișoară, se arătă el din nou de acord cu fata. Nu are nici cea mai mică înțelegere pentru sentimentele unui camarad de arme.

O exclamație agasată scăpă printre minunatele ei buze.

—Sînteți cît se poate de stupid! domnule Schelet.

—Numele meu este Tibbetts, dar puteți să-mi spuneți Schelet, domnișoară Excelență.

—O să-ți spun așa cum am chef, răspunse domnișoara Excelență.

—O să-mi placă numele cu care mă strigați, oricare ar fi el, scumpă bătrînă persoană, replică Schelet. Iar acest răspuns îl încîntă atît de mult, încît redobîndi ceva din siguranța pe care la un moment dat o pierduse.

Patru zile în care să o vadă la micul dejun, la masă, la cină.

Patruzeci și opt de ore de minunată beție pe *Zaire*, atunci cînd îl va însoți pe tatăl ei în turneul de inspecție. Fără a mai vorbi de serile în care, sub veranda umbroasă, așezat lîngă ea, îmbrăcată în alb strălucitor, aproape că-i va putea atinge mîna. Odată chiar a atins-o cu adevărat, atunci cînd încercase să alunge un țînțar. În cea de a patra dimineață, pradă unui acces de delir - vaporul urma să plece chiar în după amiaza aceea - Schelet îi făcu o declarație.

—Problema este următoarea, tînără domnișoară Doran, se auzi vorbind cu o voce atît de străină că nici măcar el nu și-o recunoștea. Pur și simplu, m-am îndrăgostit nebunește de dumneata. Chiar sînt îndrăgostit, zău, bătrînă scumpă domnișoară. Am un unchi care are o groază de bani, vreau să spun că nu poate trăi la nesfîrșit, lucrul acesta se întîmplă cu foarte puțini oameni, dragă bătrînă domnișoară... Știu că ești foarte tînără, iar eu cumplit de bătrîn. Drăguțul dumitale de tată este un om grozav, deși nu va fi necesar să-l vedem chiar în fiecare zi...

—Despre ce vorbiți? Ochii ei luminoși îl fixau exact în pupile.

Schelet își limpezi vocea, își șterse fruntea umezită de transpirație cu o batistă de mătase, care îi plăcea nespus și pe care avea intenția să i-o ofere înainte de plecare, mai tuși o dată, privi jur împrejur, apoi, în culmea disperării, articulă:

—Dragă domnișoară, *problema*... unde ne aflăm cu problema noastră?

—Ce problemă?

—Căsătoria. Această drăguță căsătorie, scîrțîi Schelet. Ta-ta-ti-ta-ta-ta-ta...

Fata nu recunoscu marșul nupțial al lui Mendelssohn, cu toată strădania pe care o depusese Schelet.

—Căsătorie? Mi-ați făcut cumva o cerere în căsătorie?

Sprîncenele sale se ridicară în chip disprețuitor.

Schelet dădu din cap, mut de adorație, speranță și teamă.

—Este cît se poate de ridicol, spuse domnișoara Doran, care n-ar fi putut să calce pe o rîmă inofensivă și folositoare, nici să strivească o muscă sau să înțepe cu acul un fluture. Este total ridicol și stupid ceea ce-mi spuneți. Ar fi imposibil să ne căsătorim. Mai întîi sînteți îngrozitor de bătrîn. Ce vîrstă aveți?

—O sută cinci ani, spuse Schelet, făcînd un trist efort să glumească.

—Sînt sigură că aveți cel puțin douăzeci și patru de ani, spuse ea cu severitate. În plus sînteți foarte urît.

—Eu! sări indignat Schelet, cu, urît?! Nu fii absurdă, draga mea bătrînă domnișoară...

—Bineînțeles că ești foarte urît, insistă fata. Privește-ți nasul.

Schelet se strădui să-și caute nasul din priviri, fără a reuși să vadă nimic special la el, afară poate doar de faptul că era cărămiziu, la fel ca și întreaga sa față.

—Și ce are nasul meu? întrebă întărîtat. Iar dacă tot am ajuns aici, tu nici măcar nu ai nas!

Fata scoase o exclamație de durere și mînie.

—Cum îndrăznești să te legi de nasul meu?! O să-i spun tatălui meu!

—Ai face foarte bine, răspunse Schelet cu amărăciune, fiindcă în parte și el e răspunzător.

—Oh! exclamă ea încă o dată. După care continuă răutăcioasă: Mi-ar fi imposibil să mă mărit cu un bărbat care nu e atlet. Și dacă vrei să știi, îl iubesc pe Harry Glide, care este unul din cei mai buni înaintași[47] ai echipei din Cambridge.

Schelet scutură din cap nervos.

—Ai găsit genul de persoană pe care s-o iubești! Ca și cum n-ai fi tu însăți prea înaintată...

—Să ne întoarcem la Rezidență, spuse ea cu un calm amenințător.

Schelet ridică din umeri și porni alături de ea.

—Și asta după tot ceea ce am făcut pentru dumneata, articulă el, după o lungă pauză.

Fata se opri, fulgerîndu-l din priviri.

—Ce-ați făcut pentru mine?

—Ți-am arătat tot, nu-i așa? scrîșni indignat. Iar plasa la terenul de tenis cine a montat-o?

—O plasă dezgustător de uzată!

—Cea mai bună pe care o avem, răspunse hotărît Schelet.

—Și altceva, ce altceva ai mai făcut?

Schelet negăsind nimic de spus, suplini răspunsul printr-un gest rotund cu mîna.

—Ai creat globul pămîntesc? întrebă ironică. Ești cumva grădinarul șef al lui Dumnezeu?

Schelet se arătă șocat:

—Nu mai avem ce discuta, spuse, și se întoarseră la Rezidență, fără a mai schimba vreun cuvînt.

47) Referire la postul de înaintaș din jocul de rugby (n.trad.)

Administratorul se afla pe picior de plecare.

—Unde naiba ai fost, Doran? o întrebă cu blîndețe, fiindcă îi era totuși puțin frică de frumoasa lui fiică.

—Tocmai am văzut o insectă cît se poate de stranie și am urmărit contorsiunile ei curioase, spuse Doran, privindu-l din colțul ochiului pe Schelet.

—Și eu, spuse el provocator. O insectă care se dă în spectacol...

Ea se întoarse brusc pe călcîie, luîndu-și de braț tatăl și îndepărtîndu-se atît de ostentativ, încît nu s-ar fi putut ca gestul ei să nu se remarce.

—Vii cu mine pînă la plajă, Schelet? întrebă Hamilton.

Pe fața locotenentului apăru o grimasă în care se amestecau disprețul, indiferența, amuzamentul, superioritatea. Cu toate acestea, cînd vaporul alb începu să dispară la orizont, ochii i se umplură de lacrimi și un nod i se urcă în gît, iar o surdă durere se instală acolo unde i se afla probabil inima. Aproape că ar fi dorit în acel moment să se îmbete. Din nefericire, whisky-ul îi făcea rău, iar după al doilea pahar de porto adormea în mod inevitabil.

—Cum ți se pare, Schelet? întrebă Hamilton.

—Nu arată rău, zise Schelet, prefăcîndu-se indiferent. Cam precoce, dar nu pot spune că arată rău.

—Eu o găsesc frumoasă, afirmă Sanders netulburat, ridicîndu-și privirea către el.

—Da-aa, admise Schelet, dar aspectul nu înseamnă mare lucru. Inteligența este totul, bătrînă Excelență. Și așa cum spune atît de șic bătrînul Kipling, ea m-a învățat ce sînt femeile.

Se retrase devreme, refuzînd apăsat să joace pichet cu Hamilton. Cea mai mare parte a nopții și-a petrecut-o scriind un poem în stil tragic:

Tu care ai intrat în viața mea
Și căreia i-am cerut să devină micuța mea soție
Mi-ai aruncat cu dispreț, în față, nasul meu
Cerul este însă cel care ne-a creat pe toți,
Ție ți-a dat doar un năsuc
Dar eu nu cred că asta-i lipsă de noroc.

Oh! inima mea este pustie și bolnavă
În curînd voi împărtăși soarta soldatului pe cîmpul de bătaie

Atunci cînd mă gîndesc la tine
Văd fața ta de vis
Și îmi spun că, de voi fi omorît, pentru tine totuna va fi

Fie pentru tine un avertisment
Tot ce s-a petrecut ieri,
Nu frînge o inimă care bate cu putere pentru tine, iubito
Nu ai să mă mai revezi vreodată
Poate că sînt într-adevăr urît,
Dar în nici un caz atît de prost pe cît par.
P.S. Retrag tot ce am spus despre nasul tău.

Să fi ajuns sau nu această epistolă la domnișoara Doran Campbell-Cairns? Dacă da, înseamnă că a fost atît de frămîntată de remușcări încît nu a avut curajul să răspundă. Orice s-ar fi întîmplat, sigur este că lui nu i-a sosit vreun răspuns. Schelet, devenit cinic în privința femeilor, se puse pe citit jurnalele de sport, preocupare din care se născu interesul său pentru fotbal și rugby.

Un incident petrecut în satul Ugundi îi dădu prilejul să ia parte direct la un joc pe care nu-l mai practicase din timpul școlii.

Există un loc în apropiere de acest sat care se numește *Zece Leoparzi*. Lipsit de umbră și fără iarbă este înconjurat de o îngrămădeală de trunchiuri de copaci putreziți, acoperiți de ciuperci. Au fost smulși cu mulți ani în urmă, de elefanți puternici, care i-au aruncat peste tot.

Elefanții veneau în zona aceea de sute de ani. Se provocau țipînd și se luptau între ei în joacă, în acea epocă a anului în care pînă și masculii bătrîni, cei mai iritabili, nu se mai servesc de colții lor de fildeș. Elefanții tineri se angajau, de asemenea, în mici lupte, lipsite de agresivitate, sub privirea somnolentă a mamelor lor. Exact în această zonă s-au descoperit, într-o zi memorabilă, resturile mutilate a zece leoparzi. Nu este exclus ca ei să se fi aflat în urmărirea unui elefant tînăr, pentru că a fost un an de foamete (Sanders îl situa în 1703). Dar cum de se aflau împreună cei zece leoparzi, ei fiind de la natură puțin sociabili, faptul acesta a rămas un mister încă nedeslușit.

În apropierea locului cu pricina, în satul Ugundi, Comisarul Sanders era antrenat într-o întrevedere în cadrul căreia trebuia să se pronunțe asupra situației femeii Katabeli, nevasta căpeteniei

akasava, cea de a paisprezecea fiică cunoscută a regelui tribului Isisi.

M'laba, șeful satului, o cumpărase pe trei saci de sare, doi cîini dintr-o specie rară și prețioasă, precum și patru mii de bare de cupru, preț mare pentru cineva care nu dansa prea bine. Acum M'laba cerea să i se restituie prețul, pentru că femeia se îndrăgostise de altul.

Sanders a ascultat cu răbdare enumerarea iubiților mărturisiți sau bănuiți, aruncînd din cînd în cînd cîte un cuvînt mai picant cu privire la moralitatea celor din tribul Isisi; la sfîrșitul celei de a treia zile, recunoscu soțului înșelat dreptul de a-și relua sarea, ceea ce echivala cu anularea căsătoriei.

Astfel de tratative ar fi trebuit să fie terminate în aceeași zi, cazul acesta depășea însă litigiile obișnuite dintre triburi. Katabeli era născută dintr-o mamă și un tată care aveau fiecare ca rang trei semne, în timp ce M'laba avea numai două semne. Altfel spus, fețele primilor erau împodobite cu trei tăieturi laterale, în timp ce fața celuilalt era însemnată cu două tăieturi, traversată de una longitudinală, în forma crucii Sfîntului Andrei. Un observator superficial nu ar fi putut sesiza complicația ce decurgea din această diferență, dar, din punct de vedere al intereselor politice, o asemenea căsătorie reprezenta, mai întîi, uniunea a două rase rivale, iar apoi, asocierea intereselor divergente ale Ligii Alcoolice cu cele ale Societății de Temperanță. Oamenii tribului Isisi și cei ai tribului Akasava erau, de fapt, imposibil de împăcat, atît în morală cît și în viața practică.

Iar divorțul însemna un război.

—Stăpîne, spuse tatăl femeii, nu este drept, pentru că fiica mea i-a făcut un fiu acestui bărbat și aceasta-i destul pentru a-mi da dreptul să păstrez sarea. Apoi, oamenii cu două tăieturi vor rîde de mine și va fi greu să-i opresc pe tinerii mei luptători în fața acestor trufași akasava.

—Oricine rîde de tine rîde de mine, spuse Sanders. Cît privește sarea, o să-ți rămînă atît cît cîntărește copilul.

Copilașul brun și sarea fură așezați pe cele două talere ale marii balanțe de lemn și cîntăriți pînă cînd talerele ajunseră la egalitate, dar numai după ce Sanders a avut grijă să desfacă de la brîul copilului o centură de care atîrnau bucăți grele de fier.

—Domnia Voastră, dacă i se scoate centura, spuse bunicul nemulțumit, copilul va fi nenorocos.

—Iar dacă nu i-o scot tu vei căpăta prea multă sare, ceea ce

va fi un nenoroc pentru M'laba.

Judecata nu satisfăcu cele două popoare puternice, virile și combative. Și care erau ceea ce Sanders numea "cheile de boltă". Fiindcă, într-adevăr, de-a lungul multor generații fuseseră factorii principali de declanșare a unor războaie. Între oamenii akasava, însetați de sînge și cruzii riverani ai fluviului Isisi avuseseră loc nenumărate războaie, care antrenaseră și alte popoare. Sanders a revenit la Cartierul General extrem de preocupat.

În anul acela recoltele fuseseră bune, iar recoltele bune conduc adeseori la război. Peștele, de asemenea, fusese din belșug și oamenii se îmbogățiseră între cele două sezoane de ploaie. Sanders era atît de neliniștit încît dădu dispoziție la jumătatea drumului ca vasul să fie oprit; voia să se întoarcă, spunîndu-și că, după ce va ajunge din nou acolo, va găsi pe loc un mijloc de conciliere a părților. Mai reflectînd însă, renunță și-și continuă drumul. Întoarcerea sa ar fi fost un semn de slăbiciune, sporind prin aceasta chiar importanța contestațiilor posibile.

În tot acest timp Schelet abandonase cursurile prin corespondență, iar plictiseala îi crescuse într-o asemenea măsură încît începu să vorbească disprețuitor pînă și de ziarul ce apărea în orașul său natal și care publica, invariabil, tot ceea ce primea de la el, oricare ar fi fost subiectul abordat.

Iar Schelet lipsit de o manie oarecare semăna cu o vacă bolnavă. Posac și fără vlagă, lăsînd să-i scape cîte un gîlgîit stins ce exprima dezgustul de viață și de tot ce-i aducea ea. Sanders era însă prea ocupat pentru a se neliniști de starea lui Schelet.

În astfel de momente făcea un consiliu cu cei doi ofițeri, consiliu la care era chemat să participe și Ahmet, principalul său spion. Acum pe Ahmet îl lăsase în urma lui să culeagă informații. Așadar, nici o decizie nu a fost luată mai înainte de întoarcerea acestui incomparabil furnizor de știri, care, după ce și-a îndeplinit misiunea, a coborît fluviul într-o pirogă purtată de vîslași plătiți. Ahmet îi prezentă comisarului un tablou cît se poate de negru al situației.

—Stăpîne, va fi război, începu el, pentru că femeia și părinții ei sînt foarte întărîtați împotriva lui M'laba, iar în ochii poporului său femeia are dreptate. Sandi, tu știi bine, acesta este obiceiul la cei din Isisi: o femeie poate să aibă legături cu condiția să nu iasă scandal, pentru că ei consideră acesta un fapt natural. Și de asemenea știi că nu-și repudiază femeile decît numai dacă sînt leneșe sau gătesc așa de prost încît pe bărbat îl doare înăuntrul

lui. Am văzut sulițe noi în sat, iar M'laba și-a trimis omul de încredere în regiunea N'gombi, cu pește și sare ca să mai cumpere și alte sulițe.

—Trebuie împiedicat acest război, spuse Sanders, fără a se trage nici un foc de armă.

Îl privi pe Schelet cu un aer gînditor.

—M-ar tenta să te trimit acolo, printre ei, Schelet. Cred că prezența ta ar împiedica aproape sigur complicațiile. Dacă poți să-i ții în frîu pînă la venirea ploilor, nu se vor mai bate.

Schelet avea deja un plan făcut și, spre surprinderea lui Hamilton, Sanders îl acceptă fără discuție, ba chiar cu un anume entuziasm.

—Mi se pare incredibil, spuse acesta, să-i faci pe diavolii ăștia să joace rugby, dar merită să încerci, Schelet. Pentru mai multă siguranță, totuși, ia-l și pe Bosambo cu tine, voi fi mai liniștit dacă o să ai vreo cîteva zeci de sulițași Ochori în jurul tău.

Drept urmare, Schelet se îmbarcă pe *Zaire* și fu lăsat în punctul numit *Zece Leoparzi*, care constituia un fel de zonă neutră între triburile Akasava și Isisi.

Sosi la vreme. Schelet își putu da seama singur de ce se pregătește, pentru că, în timp ce oamenii săi înconjurau cu un gard de spini campamentul instalat, el se duse să se plimbe în satul Ugundi. Tinerii luptători făceau exerciții sub privirile admirative ale populației feminine. Sosirea lui Schelet a fost neașteptată. M'laba, căpetenia (un mare șef, satul numărînd două mii de suflete) nu aflase nimic, locul numit *Zece Leoparzi* fiind rar vizitat de oamenii din sat.

—Această ceartă a luat naștere, stăpîne Tibbetts, din îngîmfarea femeii mele și a tatălui ei. Și noi sîntem însă un popor mîndru, se zice că oamenii akasava stăpîneau țara de la munții cei înalți pînă la marile ape.

Schelet se așeză pe un taburet sculptat, în fața colibei șefului, iar tinerii luptători încetară să mai danseze dansuri războinice și să sară, retrăgîndu-se la o parte cu un aer stîngaci.

—Îmi placi prea mult, M'laba, ca să te văd spînzurat de vîrful unui arbore din cauza acestei nebunii care a intrat în tine, spuse Schelet. Am o idee bună, care mă îndeamnă să țin un sfat la *Zece Leoparzi*.

După care se duse în satul Isisi, la cinci mile depărtare. De data aceasta era așteptat. Vasul *Zaire* trecuse pe lîngă sat urcînd fluviul și nu se vedea nici o urmă de pregătire de război. Femeile

pisau grînele, iar tinerii își povesteau tot felul de isprăvi grozave, care nu aveau însă nimic de-a face cu războiul. Totuși, cîteva amănunte semnificative îi atraseră atenția lui Schelet. Katabeli, femeia divorțată a șefului akasava, se bucura de onoruri în mijlocul familiei, ceea ce era un lucru neobișnuit în astfel de cazuri. Gleznele îi erau împodobite cu brățări de aramă, la fel ca și frumoasele ei brațe, dovedind atenția de care se bucura.

—Nu ne gîndim la război, spuse șeful, bătrînul ei tată, căci ar însemna să-l supărăm pe Sandi. Dar dacă acești cîini de akasava ne vor ataca, ne vom apăra satul, pentru că ei tratează cu cruzime femeile și copiii. De altfel, stăpîne Tibbetts, nu trebuie uitat că oamenii isisi ocîrmuiau țara de la *Munții Spiritelor*...

Schelet îl ascultă cu răbdare, după care fixă data sfatului, alegînd momentul potrivit pentru ca cel mai bun aliat al său să ajungă acolo.

Bosambo, chemat cu un mesaj trimis printr-un porumbel, sosi cu trei pirogi, fiecare din ele cu douăzeci de vîslași, care deîndată ce au pus piciorul pe pămînt s-au și transformat în luptători, prin simpla schimbare a vîslei cu sulița și pavăza. După formulele de curtoazie, Schelet își expuse intențiile și cele două sate fură invitate să se prezinte la sfat, lăsîndu-și acasă sulițele.

Cei din tribul Akasava luară loc la stînga, cei din tribul Isisi la dreapta, iar între ei o solidă formație de sulițași Ochori, cu Bosambo în frunte, la o jumătate de duzină de yarzi de Schelet.

Locotenentul Tibbetts avea puțini rivali în ce privește talentele de orator indigen. Vorbea dialectul bomongo mai cursiv decît Sanders și cunoștea bine simbolistica fluviului.

—Ascultați-mă voi toți, începu Schelet. O să vă vorbesc despre niște vrăji care au făcut din țara mea o țară mare, căci acolo popoarele nu se înfruntă cu mînie, ele luptă unele împotriva altora doar prin curaj și oricine cîștigă primește o înaltă recompensă. Așa că eu doresc, șefi ai triburilor Akasava și Isisi, să-mi alegeți fiecare cîte cincisprezece oameni solizi, mlădioși și iuți de picior. După care vom proceda astfel...

Ca să traduci practica jocului de rugby în bomongo era o dovadă nu tocmai neînsemnată de talent. Schelet reuși atît de bine, încît oamenii care sosiseră acolo doar cu gîndul la omorîrea adversarilor s-au întors acasă gîndindu-se numai la această magie: să lupți fără vărsare de sînge.

Spre seară, lui Schelet îi sosi, printr-un vîslaș de la Cartierul General, o scrisoare trimisă de Sanders și alături, minunea

minunilor: un plic imens, pe care era scris cu litere mari: *Locotenent Tibbetts din Regimentul Regal Hussa.* Instinctul lui i-ar fi dezvăluit numele expeditoarei chiar dacă nu ar fi avut în albumul lui de autografe semnătura ei într-o caligrafie cu caractere înalte și pline de strălucire.

Dragă domnule Tibbetts, poemul dumitale pur și simplu m-a emoționat. Cît de savant trebuie să fii! Am fost pentru dumneata, o știu acum, o ființă rea, oare mă vei ierta vreodată? Nasul dumitale e foarte frumos, după părerea mea. Îmi amintește mult de nasul dragului de Napoleon Bonaparte! Mai scrie-mi, te rog. Voi fi aici toată luna aceasta.

Schelet îi scrise. I-a prezentat proiectul pe care-l concepuse pentru înăbușirea conflictului, făcu aluzii voalate la pericolul teribil în care se afla. Evocă, manifestînd amare remușcări, propria sa "grosolănie" și își exprimă speranța că îi mergea tot atît de bine ca și lui, pentru moment.

Antrenamentul celor două echipe rivale continuă săptămînă după săptămînă. La început au existat unele mici dificultăți, mai curînd datorită însuflețirii jucătorilor decît problemelor de tehnică, căci atît unii cît și ceilalți deveniră pasionați după joc.

—Ieri, spuse un "înaintaș" akasava, cînd ne-am alăturat capetele ca să strecurăm mingea pe sub picioarele noastre, unul din cîinii ăștia din Isisi m-a ciupit de fund. Așa că astăzi mi-am luat cu mine un cuțitaș.

Din fericire, Schelet a descoperit "cuțitașul" și l-a fugărit pe entuziastul jucător, cu lovituri de picioare în fund, de jur împrejurul cîmpiei *Zece Leoaparzi*, terenul de joc.

Șarjele de atac au provocat unele neplăceri.

—O, omule! strigă Schelet exasperat, dacă atunci cînd îl ataci pe cel ce fuge cu mingea îl mai muști de picior, o să pun să ți se tragă cîteva bastoane.

—Stăpîne, pledă delincventul, cînd l-am trîntit la pămînt am căzut peste el și mi-a fost atît de la îndemînă să-l mușc!

Bosambo cu oamenii săi priveau uluiți aceste stranii manevre.

—Stăpîne, jocul ăsta seamănă cu un război fără suliițe, comentă Bosambo. Și atunci, cum se va sfîrși?

Schelet îi explică planul său. Meciul va avea loc în prezența celor două sate, pînă atunci excluse cu totul de la ce se petrecea. S-a căzut de acord că tribul care va pierde va accepta înfrîngerea. Timpul trecea, ploile nu erau prea departe și zvonurile despre război deveniseră atît de slabe încît de-abia mai puteau fi auzite

de la o tabără la cealaltă.

Acordul lui Sanders era un sprijin prețios pentru tînărul ofițer, dar prima sa bucurie adevărată a fost o nouă scrisoare, scrisă în grabă, însoțită de o casetă mică, sosite odată cu Comisarul. Doran Campbell-Cairns era pe punctul de a părăsi Coasta.

Găsesc că ești pur și simplu minunat, spunea ea. *Scrie-mi te rog la Paris* (dar nu dădea adresa). *Papa găsește ideea dumitale admirabilă. Îți trimit o cupă pe care am cumpărat-o cu proprii mei bani. Nu este cu adevărat de aur,dar papa spune că aurul se va șterge de-abia peste cîțiva ani. Iartă-mă, te rog, de tot ce am spus despre nasul dumitale.*

Schelet i-ar fi iertat orice, iar cînd, mai tîrziu, tînăra fată s-a logodit cu vlăstarul unei nobile familii, el nu i-a purtat deloc pică.

Cupa era magnifică. O asemenea cupă trebuie să fi costat o sută de lire. Mai tîrziu a descoperit eticheta pe soclul cupei și a fost foarte surprins că un asemenea articol strălucitor să fi putut fi vîndut la un preț așa de mic.

În dimineața meciului Sanders a prezidat discuțiile, desfășurate într-o ambianță aproape cordială.

—Ești cu adevărat un băiat remarcabil, Schelet, îi spuse tînărului, încîntat. Și, mulțumesc lui Dumnezeu, barometrul coboară mereu, adăugă el inconsecvent.

Toți cei din tribul Akasava, aflați pe o rază de optzeci de mile, se adunaseră pe vasta cîmpie. Erau masați pe pantele line care duceau către pădurile Isisi, fiind admirabil desfășurați în acest amfiteatru natural.

—Sînt prea mulți, după părerea mea, și, mai ales, sînt numai bărbați, spuse Sanders privind în jurul lui.

Stătea jos, în fața unui mic cort, iar în fața sa se afla cupa de aur, care strălucea în razele palide de soare, furișate printre nori.

Comisarul își trimise soldații în mijlocul spectatorilor, să vadă dacă nu erau înarmați. Aparent nu aveau nimic la ei, în afara bastoanelor lungi, cu care mergeau la drum.

Meciul a început pe o căldură toridă. În momentul în care Schelet a fluierat începutul partidei și cei din Isisi au atacat, a izbucnit o furtună de răcnete și s-a iscat o asemenea agitație, încît Sanders însuși se lăsă prins.

Urmărind jocul, constată că asista la o partidă de rugby de o bună factură medie. Înaintașii jucau foarte bine, fazele de atac se succedau vioi. Lucrul a început să se strice atunci cînd L'mo, un akasava solid, trîntind un înaintaș isisi, îi sări cu genunchii pe

umeri. Doi spectatori ieșiră din mulțime și-l loviră pe L'mo în cap. Cu toate acestea, incidentul a rămas fără urmări și partida a continuat.

Primul gol a fost încasat de Isisi în aplauzele furtunoase ale aiuriților spectatori isisi.

Un al doilea incident s-a produs tot datorită lui L'mo. A placat, trîntindu-și adversarul dar, fără a se mulțumi doar să-i ia balonul, l-a apucat de urechi, tîrîndu-l spre mijlocul terenului, pînă cînd a intervenit Sanders.

Jocul a continuat încă două minute, poate și mai puțin. După care un akasava, sărind asupra unui nefericit adversar, care era cu mingea în dinți, începu să-l strîngă de gît, încet și în mod științific. Mulțimea se dezagregă. În momentul acela interveni Sanders.

—Înapoi!

Schelet fugi spre linia subțire de soldați Hussa și careul de luptători ai lui Bosambo.

—Slavă Domnului că nu au suliițe, spuse Sanders.

În fața lui se agita o pădure de bastoane. Peste tot începuseră încăierările. Grupe de akasava contra celor isisi.

—Baionetele la armă, ordonă Schelet cu răsuflarea tăiată.

Lamele strălucitoare ale baionetelor își făcură cu greu drum prin mulțimea dezlănțuită, reușind să o despartă în două părți inegale.

Și exact în acel moment, binecuvîntata ploaie începu să cadă, însă nu doar ca o mică aversă, ci ca un torent, o cataractă, revărsîndu-se dintr-o dată din cerul întunecat. Oamenii lui Bosambo își făceau loc la dreapta și la stînga, dar acum nu mai era nevoie.

Triburile se retrăgeau în grupe mari, pansîndu-și rănile din mers și cîntînd.

—Asta a fost salvarea noastră, spuse Sanders.

Căută din priviri masa pe care fusese expus magnificul premiu al meciului. Acum, în locul mesei nu mai era decît un maldăr de sfărîmături, iar cupa dispăruse.

—Sper că a fost luată de cîștigător, spuse Sanders cu un surîs ironic. Apropo, cine a cîștigat?

Schelet n-a putut să-i răspundă. Dacă s-ar fi aflat în piroga lui Bosambo, în timp ce aceasta se îndrepta spre Ochori, ar fi fost în stare s-o facă. Bosambo îi aducea Fatimei, soarele sufletului său și unica lui nevastă, o splendidă cupă de aur.

—Sandi mi-a dăruit-o, datorită puterii mele și iscusinței pe care

am dovedit-o într-un joc pe care Tibbetts l-a adus și i-a învățat pe cei din triburile Akasava și Isisi, dar pe care numai eu îl joc bine. Am să beau din ea berea pe care tu o prepari pentru mine, o! turturica mea, lumina ochilor mei!

CAPITOLUL IX

ÎNȚELEPTUL

Rareori, o dată într-un secol poate, se văd răsărind din mulțimea de șarlatani și simulanți, magicieni atît de iscusiți, încît amintirea lor persistă mai mult decît cea a regilor și prinților. Unii dintre ei mor tineri, puterile lor rămînînd ignorate. Alții ajung la maturitate fără să fi avut prilejul să-și valorifice darurile cu care au fost înzestrați sau păstrează cu strășnicie secretul lor. Iar alții, rămînînd neînțeleși, sînt automat clasați în categoria nebunilor.

Viața lui T'chala, înțeleptul din Ochori, era simplă și fără ocolișuri, el fiind fiul unic al unui om bogat în turme de vite, sare și bare de cupru, moneda curentă în acea parte de lume. T'chala își iubea semenii, nu făcea nimănui rău, și dacă nu putea profeți cuiva un lucru bun, nu o mai făcea de loc. Era, s-ar putea spune, un sfînt. Sanders însuși, care privea cu ochi bănuitori orice individ afirma că posedă puteri supranaturale, păstrînd o frînghie de spînzurat sau cătușe pentru toți cei care uzau de reputația lor pentru a face rău, vorbea cu respect și nu trecea niciodată prin Ochori de Sus, fără a se opri la colîba înțeleptului spre a-l asculta filozofînd.

—Ce lucruri stranii vezi tu, T'chala? îl întrebă într-o zi.

—Stăpîne, văd noaptea morții trecînd pe lîngă mine, de la stînga la dreapta, mulțime de fețe albe, negre, galbene... Nu mi-e frică, pentru că sînt aievea, căci moartea e realitatea, iar viața doar visul unui om bolnav.

—Și ce mai vezi?

—Stăpîne, există lucruri care apar la ordinul meu și îmi vorbesc. Dar sînt cuvinte de nebun și tu mă vei trimite la bătrînii insulei, acolo unde se află fratele meu.

—Ce-ți spun?

T'chala reflectă un moment, cu bărbia sprijinită în palmă.

—Îmi spun că adevărul este mai presus de orice în lume. Tot răul vine de la sămînța minciunii: războaie, omoruri, durerea și moartea.

—Îl vezi tu pe M'shimba-M'shamba și o mică șopîrlă verde? îl întrebă cu viclenie Sanders.

T'chala surîse.

—Aceasta este marea nebunie a celor ce trăiesc, să dea zeilor imaginea oamenilor și lucrurilor de care se tem. Gîndul meu este că zeii nu trăiesc și nu se ascund în pămînt, în apele adînci sau în cer, ci că pămîntul trăiește în zei. Acum, Sandi, tu îmi vei zice că sînt nebun.

Sanders zîmbi cu blîndețe.

—Eu te cred foarte înțelept, T'chala, mai înțelept decît oricare altul din cei pe care-i cunosc.

Îi dărui sare și o conservă de fructe, care lui T'chala îi plăcea foarte mult.

Puțin după aceasta T'chala s-a îmbolnăvit de friguri. Fiindcă era un om de o mare sfințenie, și pentru că era în legătură cu spiritele, cei din sat, care-l iubeau, au hotărît că era mai bine să-l lase să moară, de frică să nu-i supere pe zeii apropiați. În consecință, nu i-au mai adus hrană și nici apă, astfel că în mod sigur ar fi ajuns să se alăture procesiunii care trecea prin fața ochilor săi, în fiecare noapte, dacă M'lema, nevasta căpeteniei, din spirit de contrazicere și fiindcă era o femeie arogantă, nu i-ar fi adus pe ascuns mîncare și apă de băut.

M'lema era fata celei mai bătrîne neveste a unui om de condiție joasă, numit N'kema, nume dat tuturor oamenilor de rînd. Înaltă și frumoasă, ea avea o soră mai mică, O'fara, nici înaltă și nici frumoasă, care a fost fericită să se mărite cu un pescar în vîrstă. Acesta trăia într-o colibă izolată, aflată la malul unei lagune numită *Barba* din cauza stufului și a ierburilor care-i împodobeau suprafața.

O'fara făcea tot ce-i cerea acest bătrîn. Usca și afuma peștele pe care el îl prindea, muia maniocul și îl pisa ca să facă pîine din el, cultiva grădina în care creșteau legume făinoase și-i pregătea masa. Era prea bătrîn ca să facă dragoste, dar încă destul de viguros ca să o bată atunci cînd nu era mulțumit. Gîndea că ea se va obișnui să trăiască astfel, considerîndu-se norocoasă că el nu-i dă nici o atenție.

O'fara a așteptat un an întreg, după care întîlni un tăietor de

lemne simpatic, tînăr și mulțumit de viață. Veni o zi în care existența legăturii ajunse la urechile căpeteniei districtului, om bogat care o luase de nevastă pe sora lui O'fara. O'fara s-a prezentat la sfat purtînd pe șold un copil, iar bătrînul pescar a dat amănunte care au stîrnit rîsete deochiate. Oamenii din tribul Ochori sînt din rasă canibală, și au darul să rîdă cu mare ușurință. Căpetenia a pronunțat divorțul și, cum în joc nu era nici o zestre, nimeni nu a avut de suferit în afară de O'fara. A căutat adăpost la sora sa M'lema, care i-a arătat însă ușa.

—M-ai făcut de rîs pe mine și pe bărbatul meu, strigă la ea cu o voce atît de acră, că micuțul, care moțăia pe șoldul mamei, deschise ochii, privind-o pe mătușa sa, fără să înțeleagă. Ești o femeie rea și nu ai ce căuta în coliba mea.

O'fara se duse în pădure, ocupînd o veche colibă, nelocuită, care, din cauză că adăpostise altădată un cadavru, fusese abandonată. A trăit aici și copilul aici a învățat să meargă. Era foarte îndemînatică la pescuit și prindea cu ușurință peștele. Pînă în noaptea în care a fost surprinsă de pescari. A luat-o la fugă, dar unul dintre ei, mai sprinten, cu toate zigzagurile ei abile, a reușit s-o prindă la malul fluviului.

—Eh, femeie, îi spuse, acum știu ce demon a speriat peștele și pentru ce frații mei și cu mine trebuie să mergem și să căutăm pînă la Isisi ca să prindem ceva.

Îi legă încheietura mîinii de gleznă (femeia era prea secătuită de puteri ca să se mai zbată) ceilalți bărbați sosiră și ei, și fiecare o bătu cu centura lui de piele, după care se așezară la sfat pentru a stabili ce vor face cu ea. Răstimp fatal pentru hotărîrea ce se pregăteau s-o ia, fiindcă în acest timp silueta albă a vasului *Zaire* trecu prin dreptul falezei. Iar Sanders, care avea niște ochi foarte buni și un binoclu și mai bun, observînd scena care se desfășura pe mal, dădu ordin să se lanseze o barcă la apă.

—Stăpîne, femeia aceasta a speriat peștele din rîu și este o ființă foarte rea, pentru că fiind nevasta lui K'raviki, pescarul, și-a bătut joc de el făcînd asta și asta...

—O ko! se miră foarte politicos Sanders.

O'fara se ridică țeapănă, plină de urmele loviturilor primite.

—Spune-mi, omule, îl întrebă Sanders pe șeful pescarilor, de cîte ori ai dat în femeia asta?

Cel întrebat dădu, neliniștit, un răspuns la întîmplare.

—Vei primi tot atîtea lovituri și încă o dată pe atît, vorbi cu blîndețe Sanders.

Pocni din degete și Abiboo, sergentul, își dădu jos tunica și își suflecă mînecile.

Sanders intră în pădure, luă copilul femeii și îi aduse pe amîndoi pe vas. O oră mai tîrziu sosea în satul în care se afla sora lui O'fara, care era atît de încărcată la glezne și brațe cu brățări, încît mergînd zornăia, și se întîlni cu soțul acesteia, Sabaya.

—Iată-te, șef al satului, îl salută Sanders. Vorbind, luă puțin și gustă din sarea pe care acesta o ținea în căușul palmelor. Ți-o aduc pe femeia aceasta cu copilul ei. Se va instala în satul tău și nimeni n-o va alunga.

Șeful nu era deloc mulțumit. Nevasta lui, mai puțin respectuoasă, începu să se răstească.

—O'fara este o femeie ușuratică și Sandi nu știe că pe vremea cînd era nevasta lui K'raviki pescarul...

Sanders observă că femeile clătinau din cap aprobativ.

—Aduceți-mi o strachină de lapte de capră, spuse el, iar apoi, cînd i s-a adus, continuă: Fiecare nevastă să bea din laptele ăsta. Dacă nu are alt iubit decît pe soțul ei, laptele va rămîne alb, dacă are un iubit, laptele se va înnegri.

M'lema își retrase mîna pe care o întinsese.

—Stăpîne, asta e vrăjitorie și mie mi-e frică.

Sanders întinse strachina cu lapte către celelalte femei. Înspăimîntate, acestea se traseră înapoi. Pe fața lui Sanders se așternu un zîmbet ironic.

—Neveste fără pată, după cum văd, spuse el în batjocură. Care dintre voi este cea virtuoasă?

Copilașul cu ochii mari pe care O'fara îl purta pe șold scoase un gungurit și Sanders îi duse la buze strachina cu lapte.

—Rămîne alb, căci este fără de păcat.

Apoi îl privi pe șef drept în ochi.

—Ce facem cu O'fara? îl întrebă.

Bărbatul, furios, răspunse:

—Să rămînă, stăpîne Sandi. Pun chezășie cu capul meu că va fi în siguranță. Cît privește pe femeia mea, acum știu ce știu și voi afla încă și mai multe...

Privirea rece a lui Sanders o întîlni pe a sa.

—Mă întorc într-o lună pentru sfat, șef al satului. Aș vrea ca atunci să te așezi alături de mine. Dar dacă judeci înaintea mea, să știi că voi face dreptate.

Avertisment care fu deajuns pentru Sabaya. El se mulțumi să-și certe nevasta cu bățul.

În noaptea aceea, bărbatul ei fiind plecat cu alți oameni la vînătoare de maimuțe în pădure, M'lema se duse să-și întîlnească iubitul, un tînăr în ochii căruia ea era o zeiță. Bărbatul, un akasava cu frica lui Dumnezeu (căci fusese crescut de misionari), o cunoscuse pe M'lema în timp ce era predicator laic.

—Du-te, îi spuse femeia, fără să te vadă nimeni la T'chala, înțeleptul care locuiește în capătul satului. El mă iubește, fiindcă atunci cînd era bolnav i-am dus mîncare și lapte de capră. O să mă ajute. Spune-i că Sandi m-a umilit din cauza sorei mele O'fara. Să-i facă o vrajă ca să se usuce și să moară, și ea și copilul tăietorului de lemne.

Tînărul akasava, care se numea Bologa, fu alarmat.

—Acesta e un gînd rău, îi spuse. Lasă femeia să rămînă în sat, sufletul ei se va duce în ziua binecuvîntată în care oile vor fi despărțite de capre, așa cum ne-a învățat bunul Dumnezeu.

Femeia nu stătu la discuții. Îi ordonă. Supunîndu-se, iubitul se duse la T'chala, pe care-l găsi așezat în pragul colibei sale, sub răcoarea nopții care se lăsa, privind undeva departe, înaintea lui, meditînd asupra adevărului.

Cu fața nemișcată, inexpresivă, îl ascultă pe Bologa vorbindu-i.

Iubitul se întoarse repede la M'lema.

—E nebun, îi spuse, nu mi-a vorbit decît despre adevăr și minciună, iar cînd l-am întrebat dacă vrea să facă ce i-am cerut, mi-a spus că e un lucru rău și că răul nu este pentru un om ca el.

—Întoarce-te la cîinele bătrîn, insistă femeia și spune-i să nu-i pomenească nici un cuvînt din ce i-ai spus tu lui Sandi, cînd va veni. Acum îmi pare rău că nu l-am lăsat să moară.

Bologa se întoarse la T'chala și-i transmise ce-i spusese femeia.

—Dacă mă întreabă, o să-i spun, zise T'chala cu simplitate. Pentru că o minciună este ca un șarpe care se împarte pe din două, transformîndu-se în doi șerpi, iar dacă nu sînt omorîți ajung să umple lumea întreagă.

M'lema, înnebunită, nu văzu decît o singură ieșire din această situație. Noaptea, pe cînd T'chala dormea, Bologa, iubitul, care făcea parte dintre Fantomele Galbene, coborî la rîu, în locul unde terenul este argilos, frămîntă un bulgăre mare de lut și, urcînd la coliba bătrînului, i-l îndesă pe față, rămînînd culcat peste el pînă cînd nu mai simți nici o tresărire. Așa, își spuse M'lema, acum s-a sfîrșit cu înțelepciunea. Cu toate acestea, a doua zi dimineață, în loc să vadă o mulțime în doliu în jurul colibei bătrînului, îl zări

stînd la soare, cu mîinile împreunate, fixînd cu privirea, în depărtare, adevărul.

Iubitul ei află noutatea și, cenușiu de spaimă, ar fi fugit în pădure dacă T'chala nu i-ar fi trimis vorbă că vrea să-l vadă. Veni deci în fața lui, înfricoșat.

—Bologa, eu te văd, vorbi cu gravitate bătrînul. Din cauză că ești un om rău, nimeni însă din sat nu te va mai vedea.

Bologa, mort de frică, străbătu satul și, ajungînd lîngă un grup de prieteni, printre care se afla și fratele său, îi strigă:

—O ko! Mi s-a întîmplat un lucru îngrozitor...

Fratele lui nu ridică privirea și nu-i răspunse. Nimeni nu părea să-l fi zărit. Se aplecă, atingînd umărul celuilalt, dar mîna îi era ușoară ca un fulg, nu avea nici substanță nici greutate. Strigă tare, însă nimeni nu-l auzi.

—Ei, voi toți! urlă.

Nici unul dintre capete nu se întoarse.

Alergă ca un smintit pe ulița satului pînă la M'lema care, așezată în fața colibei ei, veghea o oală ce fierbea pe foc.

—M'lema, se văicări cu lacrimi în ochi, bătrînul mi-a făcut o vrajă!

Femeia nu ridică ochii, iar cînd el o apucă de braț cu un urlet de spaimă, mîinile i se încleștară în gol.

Aceasta a fost povestea pe care a spus-o atunci cînd a fost dus pe mica insulă unde se aflau cei ce-și pierduseră mințile.

—Lucrul cel mai curios, spuse Sanders cînd i s-au relatat toate acestea, este că cei ce l-au văzut pe Bologa jură că el nu s-a mișcat din fața colibei lui T'chala, unde a rămas aproape o oră. Atunci cînd a fost luat înnebunise, desigur.

—Poți să te duci să-l vezi, Schelet, data viitoare cînd ai să mergi la Ochori, poate reușești să scoți de aici ceva de înțeles.

Exista obiceiul, din timpuri străvechi, ca atunci cînd cineva, bătrîn sau tînăr, își pierdea mințile, să i se scoată ochii, dacă nu era deja orb, și apoi să fie abandonat într-o zonă în care bîntuiau leoparzii. Comisarul Sanders interzisese o asemenea practică. Nu puțini au fost bătrînii care au protestat împotriva acestei inadmisibile intervenții, ce leza libertatea persoanei, chiar dacă ei înșiși ar fi putut fi supuși, mai tîrziu, aceleiași practici.

Bosambo, căpetenia tribului Ochori, își conducea țara cu o mînă de fier. Vai de cel ce ar fi îndrăznit să înfrîngă dispozițiile lui! Era un excelent mărșăluitor. Depășea pe cei mai buni alergători dintre soldații săi. Nu se despărțea niciodată de scutul lui de nuiele, ca

și de șase mici sulițe, care-și atingeau întotdeauna ținta. Astfel încît, atunci cînd a făcut cunoscut ordinul stăpînului său că bătrînii nu mai pot fi supuși vechiului obicei, cei tineri au murmurat, dar s-au supus.

O nouă regulă a fost instituită cu privire la tratamentul aplicabil celor în vîrstă. Li se construi un mic sat pe o peninsulă largă, care se întindea spre mijlocul fluviului și nu era legată de mal decît printr-o fîșie îngustă de pămînt. În fiecare dimineață, oameni anume desemnați aduceau hrană mulțimii de nevinovați; au fost puși paznici pe istm, ca să împiedice traversarea lui de către bietele ființe decrepite. Planul nu era rău și luase naștere în inventivul creier al locotenentului Tibbetts. Comparat cu o veche metodă, prezenta totuși următorul dezavantaj: permitea nebunilor să se întîlnească între ei și să-și împărtășească ce urau cel mai mult pe lume. Iar concluzia comună a fost că urau un tînăr deșirat, care purta monoclu chiar și în timp ce dormea.

—Acest om, începu Bologa, e doar un adolescent, dar a ajuns, datorită puterilor sale magice, un personaj important; el ne-a tratat cu multă cruzime, fiindcă ne-a băgat aici, în închisoare. Or, pe vremea tatălui meu, noi îi duceam pe bătrîni în pădure, unde erau liberi, și făceam în așa fel încît să nu vadă sălbăticiunile care rătăcesc noaptea.

Ascultătorii săi îl aprobară. Erau șapte bătrîni, așezați împreună cu Bologa într-un semicerc în jurul unui foc mare. Cu toții erau sătui. Guvernul era generos, iar unii dintre ei aveau și rude care le aduceau de mîncare. Vorbiră fără răgaz despre Schelet, pînă tîrziu în noapte. Doi dintre bătrîni au adormit, alți doi erau adînc preocupați de convorbirile lor cu duhurile care-i vizitau, dar ultimii trei au ascultat atent pînă la sfîrșit.

—Voi sînteți bătrîni și slabi, el e tînăr și în putere. Dar și eu sînt puternic, nu-i așa? Iar forța unită a opt căței nu-i vine de hac leopardului?

I-au trezit, cu greutate, pe cei ce dormeau și le-au expus planul lor: să-l prindă pe Schelet în timpul uneia din inspecțiile pe care le făcea, să-l lege și să-i aplice șase tratamente, fiecare dintre ei avînd în această privință ideea sa originală. Hotărîrea ar fi putut foarte bine să le iasă din cap; din păcate, însă, Schelet pică chiar a doua zi, cu un zîmbet afectat pe fața lui colțuroasă și cu o rază de soare strălucindu-i în monoclu.

—Ah, iată-vă, bătrîne suflete. Sosise singur, lăsînd vasul *Zaire* să se aprovizioneze cu lemn la trei mile distanță de peninsulă.

Fericiți și mulțumiți, plini de vigoare!

Omul de pază nu se afla la postul lui atunci cînd Schelet trecuse pe acolo, fiind plecat în satul cel mare pentru a asista la serbarea unei căsătorii, astfel că nu l-a putut vedea pe tînăr nici la dus, nici la întors.

Schelet a înțeles ce pericol îl paște în momentul în care s-a simțit strîns de gît de un braț nervos, în timp ce o pereche de genunchi osoși îl împingeau cu putere din spate. Dacă s-ar fi aflat afară, în aer liber, ar fi putut fi văzut, dar era în marea colibă a nebunilor, unde inspecta amenajările pe care le făcuse cu scopul ca pacienții să se simtă cît mai bine.

Și astfel, Schelet ar fi putut să-și încheie cariera într-un mod de-a dreptul penibil dacă, din întîmplare, n-ar fi trecut tocmai atunci pe rîu piroga mare, de război, a lui Bosambo, regele tribului Ochori. Cîntecul vîslașilor ajunse la urechile nebunilor și, ca niște copii, renunțară imediat la treaba lor, grăbindu-se să ajungă la malul apei, să privească minunata barcă cu pînză roșie (o perdea ce separase altădată cabina lui Sanders de biroul lui), înaintînd în bătaia tobelor, la care ei înșiși s-au alăturat bătînd din palme, și care imprima ritmul celor douăzeci și patru de vîslași,izbind într-o cadență perfectă luciul apei.

Bosambo ar fi trecut mai departe dacă nu ar fi observat că nebunii erau înarmați. Acostă, sărind cu ușurință pe țărm.

—Oh, oameni-spirite, ce s-a întîmplat? întrebă Bosambo.

—Stăpîne Bosambo, spuse Bologa, Tibbetts se află în coliba noastră și noi vrem să-i facem asta și asta și asta...

Toți ceilalți îl aprobară dînd din cap și fiecare se grăbi să-și expună planul.

Din trei sărituri Bosambo fu în colibă, tăie frînghia cu care fusese legat locotenentul aproape sufocat, și-l trase afară.

—Stăpîne, ce să fac cu acești bătrîni demenți și nebunul cel tînăr, care este mai nebun decît ei toți? Și-au pierdut judecata și le-ar fi mai bine morți. Spune-mi doar un cuvînt și îi voi chema în colibă, iar pe măsură ce fiecare va intra îl voi omorî, fără ca măcar să-și dea seama.

—Ești un nătărău de bătrîn asasin, replică Schelet indignat.

Iar Bosambo radie de mulțumire.

—Eu, creștin ca și tine, ca Marki-Luki-Ioani. Merg la cer odată, tu mergi la cer odată... cum te simți?

După care începu să mimeze cum îl va primi pe Schelet într-o lume mai bună, unde se vor întîlni.

Lui Schelet îi fusese cu adevărat frică, cea mai cumplită frică din toate cele pe care le încercasc vreodată. Hidoșenia situației în care se aflase îi lăsase o impresic mai vie decît oricare alt pericol, fie el cît de grav, prin care trecuse.

În tot timpul drumului de întoarcere s-a gîndit la felul în care l-ar putea recompensa pe Bosambo. Acesta, consultat, răspunse cu o sinceritate totală.

—Stăpîne, dă-mi bani. De fiecare dată cînd zăresc obrazul marelui rege pe o monedă, inima mea bate mai tare pentru el.

Dar Schelet vedea altfel lucrurile.

—Pentru ce, îi sugeră cinicul său superior (iar căpitanul Hamilton putea fi de un cinism desăvîrșit), pentru ce nu i-ai trimite o adresă de mulțumiri, cu o caligrafie frumos ornamentată sau un serviciu de tacîmuri de pește? Ori o pendulă de marmoră, cu sau fără îngeri aduriți?

—Să nu amestecăm religia în chestia asta, dragă bătrîne domn, îl rugă cu gravitate Schelet; Bosambo...

Se lovi cu palma osoasă peste frunte și, o secundă mai tîrziu, sări treptele de la intrare și se repezi spre terenul de exerciții bătut de soare. Se întoarse curînd, roșu și surîzător; ducea sub braț cîte un pachet de reviste ilustrate. Le puse pe masă.

—Știu ce vrei să-i dai, zise Hamilton. Un gramofon plătit în rate: cinci șilingi acont și cîte zece șilingi pe lună.

Schelet clătină din cap.

—Un curs prin corespondență?

—Tot n-ai ghicit, bătrînă ghicitoare.

—Ia stai! Hamilton își duse mîna la frunte. Nu cumva un costum de gata? Sau o lanternă de buzunar, apeși pe buton și iese soarele?

—Scumpul meu bătrîn ofițer căpitan și prieten...

Sanders ridică ochii de pe ziarul *Times* și întrebă:

—Ceva legat de pictură, Schelet?

Locotenentul Tibbetts rămase cu gura căscată.

—De unde știți... Excelență?

Sanders începu să rîdă domol.

—Cu trei săptămîni înainte să pleci pe fluviu mi-ai tot făcut aluzii la decorația casei mele, spuse el caustic, iar de-atunci mă ot gîndesc cum să evit dezastrul.

—Pictură? zise Hamilton, neîncrezător.

—Pictură cu șablonul, bombăni Schelet și se afundă în lectură. Caută pînă la cină ca să găsească anunțul:

Înfrumusețați-vă interiorul.

Un om din Missouri cîștigă astfel zece mii de dolari pe săptămînă.

Puteți face la fel.

Nu este o jucărie.

E o sursă de cîștig.

—Fapt este, Ham, mărturisi Schelet, că am comandat deja utilajul nr.3, în speranța, dragă bătrîne domn, că arta nu te va lăsa indiferent.

—Dacă fac bine socoteala, spuse Sanders mohorît, cred c-ar fi mai înțelept să-i dăm utilajul lui Bosambo. Nu mă îndoiesc că-l va folosi cum se cuvine. Și cînd o să te duci în Ținuturi, treci pe la T'chala și dă-i o cutie de conserve. Cu voia Domnului, acolo se află singura minte trează din tot ținutul Ochori.

—Oamenii iscusiți se prăbușesc ușor, zise Hamilton.

Sanders mișcă din cap.

—Cu T'chala e altfel. Dac-ar fi alb, ar fi o personalitate. E un adevărat filozof.

—Spune-mi de ce îi e frică unui om, spuse cinicul Hamilton, și o să știu cum să-l judec.

—Nu-i e frică de nimic, zise Sanders.

—Exact ca mine, murmură Schelet.

Patru săptămîni mai tîrziu, îi explica marelui șef fascinat arta și practicarea șabloanelor. Se aflau pe puntea vasului *Zaire*, după ce îl lăsaseră pe Sanders la tribul Isisi. Schelet avea, deci, o zi întreagă înaintea lui.

—Stăpîne, e o minune, suflă Bosambo. Periuța ta dansează pe hîrtiuțele astea galbene și apare imaginea unei flori frumoase, așa de adevărată că-i simți chiar și parfumul.

—Și omul călare, murmură Schelet. Nu-l uita. Și moara de vînt, bătrînul meu sălbatic.

—Acum toți cei din Ochori or să vadă ce mare vrăjitor sînt, zise Bosambo. Nici chiar T'chala, înțeleptul, nu poate desena o floare cu ochii închiși.

Lucrurile acestea se petreceau pe timpul cînd oamenii ochori, invocînd tot felul de motive, nu-i plătiseră căpeteniei lor tot impozitul. Caprele erau bolnave, grîul nu se făcuse, peștele dispăruse.

Adevărul era că se răspîndise printre oamenii ochori o epidemie de rezistență pasivă, iar mișcarea se generalizase pînă-ntr-atît, că Bosambo șovăia să întrebuințeze forța pentru a obține de la poporul său recalcitrant drepturile Guvernului și mai ales

drepturile lui.

Toată săptămîna Bosambo se ocupă de copiat desene cu șablonul, experimentînd și meditînd; în sfîrșit, într-o noapte, marea lui tobă *lokali* trimise un mesaj în tot ținutul, convocînd căpeteniile și notabilii la un mare sfat.

Veniră nu prea bucuroși, gata să se împotrivească inevitabilelor cereri de impozite suplimentare, încîntați cînd oamenii de încredere ai lui Bosambo îi înștiințară că nu e vorba de problema taxelor.

Bosambo, tronînd pe scaunul lui de protocol sub acoperișul de paie al colibei sfatului, vorbi astfel ascultătorilor săi ghemuiți împrejur:

—Voi toți, ascultați! răgi el. Sandi, prietenul meu și Tibbetts, care-mi e ca un frate, au ținut sfat cu mine. Sandi a zis: "În tribul ochori sînt oameni buni și răi. Înseamnă-i pe cei buni, ca atunci cînd îmi arunc privirea la ei să-i cunosc și să-i răsplătesc; acesta-i ordinul marelui rege, tatăl meu."

Oamenii ochori, bănuitori și curioși, înțelegeau teoria însemnelor: șefii cei mici nu purtau la gît medalii de argint, mărturie a măreției lor? Un bătrîn, păcătos notoriu care trecuse de două ori pe lîngă spînzurătoare, se ridică și salută.

—Bosambo, spuse el, bine ai vorbit. Știi că-l iubesc pe Sandi, cu toate cele ce se bîrfesc despre mine. Înseamnă-mă, ca să mă întorc în cetatea mea și să arăt poporului meu minunea asta.

—Așa voi face, Osaku, zise Bosambo cu promptitudine, iar cei patru sute de matako pe care o să mi-i plătești pentru această onoare și pe care o să-i trimit stăpînului Sandi, n-o să însemne mare lucru pentru un om bogat ca tine.

Osaku mîrîi la aceste vorbe, dar posibilitățile care se întrevedeau erau ispititoare. Se tîrgui și propuse trei sute de matako; culcat pe burtă, îl lăsă pe Bosambo să-i picteze cu șablonul o splendidă moară de vînt pe omoplatul stîng.

Bosambo lămuri și decoră oamenii pînă seara. Unii dintre notabili nu aduseseră bare de aramă cu ei și cerură credit, dar vicleanul stăpîn al poporului ochori nu se lăsă înduplecat. "Problema decorării, spuse el în răspuns, nu putea fi tratată decît pe bază strict financiară".

Apărură și sceptici; majoritatea, totuși, văzuse înfăptuirea miracolului și-i urmase pe cei însemnați și binecuvîntați, examinînd îndeaproape trandafirii, morile de vînt și olandezii cu pantaloni largi care împodobeau pielea semenilor lor; așa că se grăbiră spre case, ca să-și aducă bogățiile.

Au venit și mulți care n-au fost decorați. T'chala înțeleptul făcu drum de zece mile prin pădure ca să vadă însemnele, dar clătină din cap cînd îl zări pe Bosambo.

—Semnele astea sînt făcute pentru cei slabi la cap, fără minte, stăpîne Bosambo. Or, eu sînt înțelept și cunosc viața și moartea și știu că viața e un vis, iar moartea realitatea. Nu caut nici răsplată, nici pedeapsă.

—Ție ți-l voi face pentru că te iubesc, promise Bosambo, care vroia să aibă aprobarea înțeleptului, pentru ca, atunci cînd Sanders va veni să-i ceară socotelile, să poată invoca mărturia lui. În plus, aceste semne magice îți vor da viață lungă și o mare siguranță.

Dar T'chala zîmbi cu gravitate și plecă.

A treia zi sosi micul șef, bărbatul lui M'lema; își aduse cu el nevasta. În schimbul a cinci sute de matako și a unui sac cu sare, i se făcu favoarea să i se picteze o pată roșie, strălucitoare, pe burtă. Dar, cînd o împinse înainte pe emoționata lui nevastă, Bosambo își șterse sudoarea de pe frunte și-și puse jos pensula surmenată.

—N-o voi însemna pe femeia asta, zise el, deși cunoștea dragostea nebună pe care i-o purta căpetenia; n-o s-o fac, pentru că stăpînul nostru Sandi a vorbit rău de ea.

—Bosambo, insistă căpetenia, e femeie și ca atare e lipsită de orice bun-simț. Iar eu îți voi da o mie de matako și două capre dacă-i pui semnul cel mai bun, pentru ca Sandi, văzînd-o, să-i vorbească cu îngăduință.

Bosambo se tîrgui ca să mai obțină o capră, o căpătă și o decoră pe M'lema într-un fel nou.

—Bosambo, protestă șeful, cum o să poată vedea oamenii semnul ăsta minunat? Doar ea nu e o N'gombi, să umble fără veșminte cuviincioase!

Bosambo recunoscu justețea argumentului și repetă desenul pe ceafa femeii.

Mai tîrziu sosi și O'fara, sărmana fără prieteni, iar Bosambo, care nu era un sentimental și pe deasupra mai rămăsese și fără vopsele, o trimise printr-un gest în neantul din care venise.

—Aceste înalte mistere nu sînt pentru de-al de tine, O'fara. Du-te la tăietorul tău de lemne și spune-i să-mi aducă un sac de sare sau altă comoară din pămînt, din cele pe care le îngroapă oamenii pădurii.

Tristă, O'fara se întoarse deci în sat, la singurătatea ei. Acolo îl găsi pe T'chala, înțeleptul, care medita asupra adevărului, și se

așeză la picioarele lui și-i povesti despre sărăcia ei. T'chala era neobișnuit de distrat.

—Am văzut un semn ca un copac mare, pe care Bosambo l-a pus pe pieptul unui bătrîn ca să-i dea viață lungă, spuse el visător, privind-o pe fată. Ce nevoi ai tu, femeie, cărora Bosambo să le dea răspuns? Ești tînără - deci ai totul. Or, eu sînt un om tare bătrîn și nu trec niciodată pe lîngă un mormînt, fără să mă opresc și să mă gîndesc la groapa ce mă așteaptă. Viața vine și se duce ca soarele. De-abia a venit dimineața, că s-a și făcut noapte... un copac mare, roșu, cu ramuri în toate părțile...

Ea continuă să se plîngă că n-a știut cum să-l înduplece pe șef s-o însemne, ca să capete bunăvoința lui Sandi.

—Nu asta vreau eu, o întrerupse el, cam nerăbdător pentru un om așa de sfînt, căci Sandi mă iubește pentru înțelepciunea mea și eu sînt mult deasupra oamenilor de rînd... Viața e un vis, dar, cu toate astea, există oameni cărora le place să viseze. Iar moartea e reală, dar cine dorește realitatea, cînd există visele?

Veștile ajunseră și pe limba de pămînt unde locuiau nebunii, iar Bologa, supărat de nedreptatea care i se făcuse, văzu în asta îndeplinirea promisiunii omului lui Dumnezeu. O idee măreață ivindu-se în mintea lui, se grăbi s-o pună în aplicare. Trecu tîrîș pe lîngă paznicul adormit în noaptea neagră și, croindu-și drum pînă la satul pescarilor, fură o barcă și coborî pe fluviu. Sosind în ținutul lui, constată că poporul akasava era în fierbere, dintr-un capăt al țării în celălalt. Nu văzu vasul *Zaire* lunecînd spre nord cu toată viteza și scuipînd nori de fum pe coș. Punțile îi erau pline de soldați și, în jurul celor două tunuri, obuzele erau îngrămădite rînduri-rînduri, căci mirosul războiului ajunsese pînă la nasul fin al domnului Comisar Sanders.

Povestea însemnelor se răspîndise de-a lungul fluviului ca un foc de paie și fiecare trib interpretase în felul lui favoarea făcută tribului Ochori.

Bologa se duse la căpetenia poporului akasava și îi expuse teoria lui:

—*Omul - Dumnezeu* mi-a zis: unii vor fi însemnați ca oi, iar alții în chip de capre. Și care-s oile, dacă nu tribul Ochori? Căci știi bine că, înainte să vină Bosambo, erau niște lași. Și aici e misterul: toți cei pe care i-a însemnat astfel vor fi stăpînii poporului nostru și noi vom fi sclavii lor, așa cum a prezis *omul - Dumnezeu*.

—Asta e un sfat rău, zise regele akasava, posomorîndu-se. Să mergem la oi și să le ucidem.

Sanders era doar la douăzeci de mile depărtare, cînd regele akasava adună o mie de sulițași în orașul său și, într-o noapte neagră și ploioasă, urcă pe fluviu pînă la primul sat mare ochori.

Toba *lokali* bătu alarma în zori și Bosambo alergă în ajutorul moșiei lui atacate. Aruncă cea mai bună trupă la atac contra satului fumegînd și-i alungă de-acolo pe akasava, urmărindu-i pînă la pirogile lor. *Zaire* apăru în timp ce vîsleau spre mijlocul fluviului.

Bosambo, trezit din beția luptei, inspectă ruinele, întovărășit de Sanders. O singură colibă rămăsese în picioare și, în fața ei, stătea O'fara, cea ce nu fusese însemnată.

—Stăpîne, nu m-au omorît pentru că n-aveam semnul magic pe mine. Au ucis-o pe M'lema și pe căpetenie, bărbatul ei, căci au tăbărît asupra noastră înaintea zorilor și oamenii dormeau.

—Unde e T'chala? Asta-i coliba lui, zise Sanders. Sînt sigur că acest om înțelept a scăpat de măcel.

Ea se întoarse fără un cuvînt și intră în colibă. Sanders o urmă.

T'chala era mort. Mînerul de aramă al cuțitului care-l ucisese ieșea dintre ramurile unui copac roșu, pictat cu stîngăcie pe pieptul lui.

—Am făcut pictura asta magică pentru că așa mi-a cerut el. Mi-a adus lemn de camfor și ulei și mi-a arătat cum era făcut copacul magic, căci avea o mare teamă de moarte, spuse O'fara.

CAPITOLUL X

CÎNTĂREAȚA

Dacă locotenentului Tibbetts îi venea o idee genială cu privire la educație, o așternea imediat în scris. Nu prea mai era văzut pe la Rezidență, nimeni nu-l mai auzea vorbind, devenea foarte taciturn la masă, ca să nu spunem direct iritabil. Era preocupat de elaborarea unui proiect pentru traducerea în dialectul bomongo a poeziilor pentru copii din tinerețea sa. Schelet ca educator nu știa ce este odihna. Dacă nu dobîndea pentru el noi cunoștințe, era fericit să împartă altora rezultatele studiilor sale.

Rimele care au văzut lumina zilei nu au avut decît un succes modest:

Miri-Miri avea o căpriță
Cu blană albă
Cînd Miri-Miri se plimba de-a lungul rîului
Căprița venea după ea
Drăguța o urma pretutindeni pe Miri-Miri.

Aceasta era traducerea aproape literală a frumoasei poezii "Mary avea un mieluşel" şi Schelet a depus o muncă eroică pentru a-i învăța această poezioară pe copiii tribului Isisi, Akasava şi Ochori.

—Stăpîne, i s-a plîns într-o zi lui Sanders unul dintre şefii din tribul Isisi, Tibbetts a venit să țină sfat cu copiii noştri, umilindu-ne în acest fel pe noi, oamenii maturi. I-a pus să spună ceva despre o capră albă şi tu ştii, Sandi, capra albă aduce ghinion. De aceea, de îndată ce se naşte una, noi o omorîm. Iar de cînd copiii noştri au învățat cîntecul acesta de vrajă, recoltele noastre sînt slabe şi arborii de cauciuc s-au uscat. Unul dintre copii a murit de tuse, altul a căzut în rîu.

Schelet nu a avut mai mult succes cînd a fost vorba să-i învețe "Tom, Tom, cîntărețul la flaut". Oamenii s-au plîns atunci că îi învață pe copii să fure purcei.

—Cred că ar fi mai bine dacă ai lăsa grija educației lor în sarcina misionarilor. Partea proastă la oamenii noştri e că prea iau toate lucrurile de bune.

Drept urmare, traducerile în dialect bomongo au fost abandonate, iar Schelet a început să caute ceva nou.

—Băiatul ăsta e neobosit, spuse Hamilton. Dacă aş avea energia lui aş pune în mişcare o maşinărie. Toată dimineața mi-a citit glumele din *Snappy Stuff*, o publicație care apare în Statele Unite, din cîte am înțeles. Iar Schelet se inspiră din aceste mizerabile fițuici americane. Ieri, de exemplu, mi-a spus "*linge-blidă*". Asta a fost cum a mai fost, dar dacă-l aud spunîndu-mi încă o dată "*băiețaş*", o să caut un mijloc cît mai puțin dureros să-l suprim.

Notițele din ziarele de mare tiraj, prea scurte pentru a putea cuprinde o relatare completă, exercită o atracție periculoasă asupra unei anumite categorii de cititori. Schelet lăsa întotdeauna la urmă lectura paginii intitulate *Lucruri îndeobşte ignorate*; pentru el, aceasta era desertul zilei. Stînd la masa de lucru, sub lampa lui brevetată, care lumina atunci cînd nu fumega, Schelet afla astfel că:

Totalul Datoriei Naționale, socotit în penny, ar înconjura de trei ori globul pămîntesc dacă monezile ar fi puse cap la cap.

Există mai mulți acri[48] *în Yorkshire decît cuvinte în Biblie.*

Autorii dramatici din Anglia încasează în fiecare an drepturi de autor în valoare de 500.000 lire.

Cerneala a fost inventată...

Și așa mai departe.

Poate că erau simple invenții. Sigur este că, nu se știe cum, Schelet ajungea să cadă întotdeauna pe paragraful care-i dădea idei în legătură cu posibilitatea obținerii unor drepturi de autor.

Într-o duminică după amiază, Sanders și cei doi ofițeri se vînturau pe peronul Rezidenței, în așteptarea unei furtuni, care amenința încă de dimineață și pe care o doreau din tot sufletul. La un moment dat, Schelet se ridică brusc de pe scaunul său.

—Ham, bătrînă moluscă, am să scriu o piesă.

Schelet își alegea deobicei astfel de momente pentru a face anunțurile cele mai neașteptate cu putință. Căldura și lipsa de aer, într-o zi sufocantă, nu-l transformau într-o ființă vegetativă și nici nu erau de natură să submineze forța sa vitală.

Hamilton își întoarse spre el fața înecată de transpirație, aruncîndu-i o privire rugătoare.

—Așteaptă să se mai răcorească, Schelet, îl imploră el. Fii băiat bun și ține-ți gura pînă începe să plouă. Mi se pare că a început să tune...

—Ploaia e încă departe, susură Schelet, și parcă nu se apropie, dragul meu bătrîn dramaturg.

Hamilton scoase un geamăt.

—Mă gîndesc, de ce acțiunea nu s-ar desfășura în Teritorii? întrebă Schelet. Uite care este tema. Un tînăr și frumos locotenent - acesta este eroul, Ham - este detestat de către urîciosul său căpitan. Cînd se întîmplă o încurcătură, întotdeauna locotenentul cel drăguț deznoadă itele, iar cel care culege meritele este bineînțeles bătrînul urîcios de comandant. Mă urmărești, Ham?

Hamilton închise ochii, gemînd din nou.

—Într-o bună zi, sosește o drăguță de bătrînă doamnă, Ham. Ochi frumoși, păr frumos, talie suplă și, cum era de așteptat, se îndrăgostește de tînărul locotenent. Mă asculți, Ham?

Ham își ținea ochii închiși.

—Mă asculți, dragul meu bătrîn domn?

Hamilton scoase un nou geamăt.

—Dar acest tînăr ofițer, atît de drăguț, este un om de onoare.

48) Unitate de măsură reprezentînd 4047mp. (n.trad.)

El știe că - ah! uitasem să-ți spun, Ham - că tatăl frumoasei domnișoare nu-l iubește pe bătrînul ofițer și că ea, adică această bătrînă domnișoară, nu este cu adevărat fiica sa. Mai există în această intrigă și un trădător: căpitanul Dark[49]. Și acum, spune-mi, cum crezi tu că tînărul subordonat o va salva pe fată?

—Care fată?

—Cea despre care-ți vorbesc. O fantomă îl avertizează...

—Ce-a făcut păunul? murmură căpitanul.

Schelet scoase niște sunete în chip de protest.

—Fantomă, am zis FANTOMA. El are un dar fizic, drăguțul de subordonat...

Hamilton deschise ochii.

—Se ocupă de fizică?

—Ț!ț!ț, Ham. Ce tot spui?... Nu ești deloc atent. Tînărul ofițer putea zări strigoi și lucruri d-astea. Știa cum să le cheme, scumpe bătrîn ofițer... Schelet pocni din degete: Ei, fantomă, fantomă, mă auzi?! și ele apăreau. Cu piesa asta am să fac avere, Ham. Pînă acum nu s-a scris ceva cu un erou fizic.

—Psihic, broscoiule, bombăni Hamilton. Vrei să mă lași să dorm? te rog...

Un fulger alb izbucni deasupra pădurii din spatele Rezidenței, urmat de un uruit surd care creștea necontenit și apoi de un zgomot formidabil. Hamilton deschise ochii.

—Suflă, spuse el. Îl simți?... minunatul ăsta de vînt.

Praful de pe terenul de instrucție se ridica în mici vîrtejuri. Ropotul ploii ajunse la ei mai înainte ca primele picături să fi căzut.

Sanders ieși din toropeala lui, scoase din portțigaret o țigară groasă de foi; ochii săi obosiți surîdeau într-una.

—Acest bătrîn răutăcios tată, Ham, vrea ca fata să-l ia de bărbat pe celălalt și bineînțeles frumosul locotenent o știe și nu vrea să mai aibă de-a face cu ea.

—Hai să intrăm înăuntru, ființă limbută, spuse Hamilton ridicîndu-se anevoie în timp ce ploaia începea să cadă. Și dacă ai de gînd să pui asta în piesă am să-ți sparg capul tău gol.

A gîndi însemna, pentru Schelet, a acționa. Mai înainte ca furtuna să fi trecut, el așternuse pe hîrtie luminoasa sa idee.

Scena I. O Rezidență binecunoscută.

(Intră locotenentul Harold Darcey).

Locotenent H.D. - Ah! nimeni - nimeni. Cu adevărat. Acest

49) Întunecatul (n.trad.)

blestemat de loc e pustiu. E timpul să-mi torn un whisky cu sifon. (Își toarnă un whisky cu sifon). Ah, nu am nici un moment de pierdut. Studiile mele, studiile mele... Studiile mele înainte de orice.

(Intră Dorman Macalyster, o tînără și frumoasă fată, ochi încîntători etc.)

D.M. - Oh! nu știam că ești aici, locotenent Darcey. Oh! de-ai ști cît te iubesc.

Locotenent H.D. - Asta nu se va putea întîmpla niciodată, dragă bătrînă Dorman, căile noastre sînt atît de îndepărtate una de cealaltă! Ești promisă altuia. Adio! Eu sînt o ființă fizică. Știu că această iubire nu se va putea împlini niciodată.

D.M. - Oh! nu mă părăsi, Harold. Trebuie să-ți împărtășesc un secret. Tatăl meu nu este tatăl meu, am fost un copil găsit, m-a adoptat cînd eram încă în leagăn.

(Intră căpitanul Dark)

Căpitanul Dark - Ah! Ce cauți aici, singură cu bărbatul ăsta?! Blestemat să fii Harold, o să te distruc, destrug, distrug...

Era aproape de miezul nopții. Hamilton se pregătea să se ducă la culcare, cînd Schelet îi aduse actul întîi, în întregime.

—Citește-l, Ham, îi spuse, puțin emoționat. Spune-mi ce crezi. Părerea ta sinceră, Ham. Mie mi se pare cea mai bună piesă pe care am scris-o vreodată.

—Cite ai scris pînă acum? îl întrebă superiorul lui, surprins.

—Asta-i prima, bătrîne critic.

Hamilton răsfoi paginile manuscrisului, pătate cu cerneală.

—Am s-o citesc în pat, îl asigură.

Căpitanul își luă răgazul să citească piesa a doua zi dimineață.

—E stupidă, fu constatarea sa a doua zi la micul dejun. Ortografia, pe alocuri, se arată aproape normală, dar aceasta e singura ei calitate.

Schelet rînji.

—Ha, ha... Te recunoști, bătrîne căpitane Dark. Desigur, bătrîne acrit, nu-ți face plăcere. Dar cînd o să citești și actul doi...

—N-o să existe nici un act doi, spuse Hamilton ferm.

—Nu-l cunoști pe bătrînul Schelet.

Veto-ul a fost opus într-un chip neașteptat. Sanders a obiectat cu blîndețe și politicos la dezvoltarea, în continuare, a intrigii.

—Dacă începi să scrii că savanții americani sînt refuzați să intre în Teritorii, iar așa ceva se tipărește, o să fii dat afară. Textul e foarte dramatic, însă faptele sînt neadevărate.

Schelet începu să scrie din nou intriga celui de al doilea act.

Dacă un tînăr dramaturg ia de la capăt cel de al doilea act, în general nu mai continuă. Cît privește expediția americană...

Toți ofițerii britanici sînt înclinați să se arate cam aroganți față de străini și nepoliticoși față de conaționalii lor. Comisarul Sanders nu era iubit de profani fiindcă detesta orice amestec și era de piatră față de orice străin. S-ar fi putut pune un afiș mare la intrarea în Teritorii: "Intrarea interzisă, exceptînd afacerile".

Reușise, mai mult decît zece comisari la un loc, să-i întoarcă din drum pe cei veniți pentru explorări, prospecțiuni sau, pur și simplu, ca traficanți. Misionarii îl atacaseră în predicile lor și au înălțat rugăciuni ofensatoare la adresa lui. S-au întocmit rapoarte împotriva sa, s-au publicat notițe în ziare, chiar și articole de pagina întîi, cît se poate de neplăcute. Cu toate acestea, politica sa era aprobată tacit de guvern, chiar dacă uneori se afla în conflict cu autoritățile.

O astfel de situație s-a ivit, mai ales, în cazul expediției Cress-Rainer, sosită din Statele Unite cu sprijinul oficial al ambasadorului britanic. Expediția își propusese studierea faunei din Teritorii, care poseda, fără îndoială, o mare diversitate de mamifere ciudate și de insecte încă neclasificate. Dar Sanders le-a trîntit ușa în nas și a avut dreptate. Era în timpul primului război mondial, care, din sud, străbătea și aici în Teritorii, ajungînd aproape pînă la porțile Rezidenței. Atitudinea lui a dat loc unui scandal, dar pînă la urmă Sanders a avut cîștig de cauză și expediția a trebuit să ia drumul Angolei.

Cu toate acestea, Sanders îi aprecia pe americani și, în ciuda așa zisului antagonism în care se afla cu *operele de caritate*, ținea mult la o misionară, cetățeană americană de origine germană. Și-ar fi dat jumătate din soldă pentru a o menține sub protecția sa pe această femeie simplă și în vîrstă.

Atunci cînd doamna Kleine, din Cicinnati, și-a luat rămas bun de la populația Isisi, despărțirea a fost foarte grea, dînd loc unor mari regrete. *Mama-sfîntă*, atît de iubită, a fost însoțită de tot poporul, cu pirogile, în primele treizeci de mile ale călătoriei sale. Creștină cu bun simț și cu înclinații practice, dotată cu toate calitățile strămoșilor ei, a părăsit țara Isisi fiindcă munca sa, aici, intrase în rutină, devenind prea simplă. A plecat într-o fundătură de țară numită Ojubi, preferînd să trăiască și să moară într-un loc unde albii ajungeau rareori. Acolo, indigenii manifestară față de ea o afecțiune încă și mai puternică decît cea arătată de cei din Isisi. Era renumită în cele trei principale triburi, cărora le cînta

cu vocea ei gravă de contralto o mulțime de cîntece religioase. Atunci cînd sănătatea i-a slăbit și s-a hotărît să se reîntoarcă în Statele Unite, poporul din Ojubi a ținut un sfat mare după care, într-o dimineață, discipolul ei favorit, cu fața șiroind de lacrimi, a intrat în coliba ei și ucis-o cu o lovitură de suliță, aplicată cu o asemenea precizie și viteză încît doar pleoapele i s-au zbătut o clipă.

Sanders se afla la o distanță de optzeci de mile de locul acela cînd a aflat vestea, transmisă prin *lokali*. Ajunse în satul Ojubi după un marș forțat prin mlaștini și pădure, la ora matinală la care floricelele plantate de doamna Kleine se deschideau în toată splendoarea lor.

Se așeză, obosit, plin de praf și ținu acolo, în fața colibei, sfatul.

—Stăpîne, spuse cel ce o ucisese, *Mămica* era pentru noi foarte frumoasă și bună, așa că am omorît-o pentru ca duhul ei cel bun să rămînă veșnic printre noi.

Acest punct de vedere nu era doar al celui ce o omorîse, ci al tuturor, chiar și al celui mai mare peste oamenii din sat și din împrejurimi.

Sanders nu a fost șocat și nici mînios, ci doar mîhnit la gîndul că această viață atît de folositoare fusese prea devreme curmată. Îl spînzură deîndată pe ucigaș, care a mers la moarte intonînd un cîntec religios trist, însoțit de aprobarea concetățenilor săi.

Șeful satului, la rîndul lui, a fost trimis în satul în care oamenii umblă cu lanțuri la picioare. S-au mai luat și alte măsuri. Lucrurile sărmanei doamne Kleine au fost împachetate și trimise în orașul ei natal. În fine, în ultima zi, Sanders l-a luat de-o parte pe noul șef și i-a dat cîteva sfaturi.

—Poporul tău a săvîrșit un lucru îngrozitor. Cu atît mai groaznic cu cît nu-și dă seama, cel puțin, că a greșit. Ei bine, va trebui ca lumea întreagă să afle că Ojubi sînt un popor de proști mai mărginiți chiar decît se crede.

—Stăpîne, nu a fost o prostie s-o trimitem pe *Mămica* la ceruri. Iar noi știm bine lucrul acesta, fiindcă în noaptea trecută mulți din tinerii noștri au auzit-o cîntînd frumoasele ei cîntece în pădure. Pentru că ea însăși ne-a spus că oamenii nu mor cu adevărat, spiritul lor rămîne veșnic; și atunci, cum poate fi omorît cineva?

Comisarul nu avusese timp și nici nu era dispus să intre în abstracțiuni teologice. Nu dădu vreo importanță poveștii despre vocea care cînta în pădure, invenție inevitabilă în situația dată. Se duse la cei din tribul Isisi pentru a le da el vestea și a înăbuși

astfel în față orice tentație la represalii din partea lor. A făcut bine, pentru că știrea ajunsese la ei și un grup mic, dar bine ales, se și pregătea să pornească spre Ojubi ca să le dea o lecție, deși trei sute de mile de apă și pădure despărțeau cele două triburi.

Mai fuseseră puse la punct și alte proiecte neplăcute, cu privire la șeful tribului Ojubi, printre care acela de a-l duce pe Insula Șerpilor, acolo unde locuia femeia nebună.

În punctul în care fluviul primește apele rapide ale rîului Kasava, se găsește o insuliță în formă de pară, numită, cu bun temei, a șerpilor. În această insuliță trăiesc mulți șerpi, netulburați de nimeni, care stau agățați ca niște ciorchini în sumedenia de arbori presărați peste tot.

Insula avea un singur locuitor, o femeie care iubea șerpii, liliecii și alte animale ciudate pe care numai ea le cunoștea. Se numea Lobili și era o străină venită în aceste locuri în anul în care Sanders fusese în concediu în Anglia.

Femeia era bogată, nu în turme, sare sau bare de aramă, ca ceilalți oameni din țară ci, după cît se zvonea, în arginți. Nimic nu l-ar fi împiedicat pe Sanders să se ducă la ea, totuși existau motive temeinice ca să n-o facă. Insula se găsea într-o zonă a fluviului agitată de curenți puternici și vîrtejuri care făceau foarte dificilă acostarea. Era destul să știe că ea trăia pe insulă și își închipuia că venise acolo de undeva de pe coastă, avînd motive serioase să rămînă în ținutul acela. Sanders se mulțumea cu rapoartele pe care i le trimiteau șefii din vecinătate și din care căpăta toate informațiile posibile.

Printre altele, Sanders a mai aflat că femeia fuma pipă și că locuința ei era o colibă frumoasă, ridicată de oameni din tribul Isisi pe care reușise să-i determine să se aventureze în acest loc înfiorător. Că își plătea taxele către șeful regiunii și că era suficient să ridice o mînă, ca anumiți șerpi să cadă jos, morți. Sanders avea rezervele lui în ce privește acest miracol, care este atribuit tuturor celor care se ocupă de vrăjitorii.

Sanders a avut prilejul să vorbească cu ea chiar în ziua în care a zărit-o pentru prima oară. De pe puntea vasului *Zaire* a observat o siluetă cu un păr lung, cenușiu, care pescuia cu undița pe malul rîului. În gură avea o pipă și, în timp ce el trecea, ridică mîna în chip de salut.

Sanders se ducea în satul Isisi, situat în dreptul insulei, să facă acolo o anchetă, Obisi, fiul unui mic șef local, fiind scos din apă pe jumătate mort, cu un cucui mare în frunte. Omul era un

îîrîie-brîu bine cunoscut, care trăgea în vînat cînd se afla atît de aproape de el încît ar fi putut să-l ochească și întins în pat. În timpul pescuitului stătea pe vine în pirogă, spunîndu-i primei lui neveste, care-l însoțea, cînd să arunce suliița în pește. Nu-și consuma energia decît pentru un singur lucru: era un hoț nerușinat, care petrecuse un an în satul cu lanțuri. Obisi se afla într-o stare proastă, fruntea îi era peste măsură de umflată și însemnată cu o mică rană.

—Stăpîne, eram pe insula unde trăiește nebuna, gemu el, a venit la mine și mi-a spus cuvinte foarte urîte, iar cînd i-am răspuns, a ridicat mîna și în clipa aceea am simțit o durere teribilă la cap.

—La ce oră te-ai dus în insulă? întrebă Sanders.

Omul ezită.

—Stăpîne, asta s-a întîmplat în timp ce se lăsase întunericul nopții, mi-era teamă să nu mă vadă prietenii mei vorbind cu nebuna.

Sanders îi cunoștea bine pe indigeni. El vorbea fără ocolișuri, mergînd direct la țintă.

—Ai fost să furi, îl acuză pe Obisi.

Celălalt negă, cu un gest mașinal.

Sanders îi examină rana. Aspectul ei îl intrigă. El cunoștea, desigur, cazurile de vrăjitorii. De data aceasta, însă, exista ceva misterios, care ar fi trebuit aprofundat. Acostă cu destulă greutate pe insulă, înaintînd cu precauție pe cărarea bătătorită, cu revolverul în mînă (detesta șerpii), pînă la coliba în fața căreia era așezată bătrîna femeie. O persoană cu umerii largi, care după aspect nu făcea parte nici din tribul Akasava, nici din tribul Isisi.

Îl aștepta liniștită, cu mîinile pe genunchi.

—Lobili, iată-te. Mi s-a povestit o istorie ciudată despre tine.

Îi repetă cuvintele pe care le auzise de la Obisi și pe care ea le ascultă fără să-l întrerupă.

După ce Sanders termină de vorbit, femeia spuse:

—Stăpîne, acest om este mai rău decît un hoț. A venit în timpul nopții și cred că unul dintre șerpii care atîrnă pe ramurile copacilor l-a rănit.

Explicația era plauzibilă.

—De ce trăiești singură aici, Lobili? Ești doar o femeie și pe această insulă sînt animale groaznice.

—Pentru mine nu sînt groaznice.

Scoase, printre buze, un slab șuierat. În momentul următor, Sanders văzu cu groază un cap plat, în formă de as de pică, arătîndu-se la colțul ușii și șuierînd amenințător. Comisarul se

întoarse rapid, cu pistolul în mînă.

—Stăpîne, nu te teme, nu-ți poate face rău. I-am scos otrava. Ochii căprui ai femeii păreau să surîdă ușor. După care, pocni din buze și șarpele dispăru. Sînt unii cu mult mai răi; vorbind, arătă cu un gest spre malul din față. Există un loc în pădure unde trăiesc șerpi foarte mari, care omoară un om zdrobindu-l sau dintr-o simplă lovitură dată cu capul. Tot acolo trăiesc și oameni care fac răul doar pentru rău.

Sanders îi aruncă o privire rapidă. Nu o întrebă mai mult, femeia făcînd aluzie la un subiect pe care nici un indigen nu-l abordează.

Reveni în sat, interesîndu-se în legătură cu anumiți străini care s-ar fi aflat în inima pădurii.

Cei din Isisi supravegheau vasul *Zaire*, plini de teamă. Vasul urca și cobora pe fluviu, oprindu-se în dreptul cătunelor de pescari; Comisarul vizită insule puțin frecventate aflate în mijlocul fluviului, precum și colonii izolate. Și, de pretutindeni, Sanders auzea aceeași poveste. Oameni care dispăruseră în mod misterios. Pescari plecați în pirogele lor, care nu se mai întorseseră. Odată, o femeie intrase în pădure și acolo dispăruse.

Sanders simțea că nu numai satele, la vedere, îl pîndeau, dar și că din pădure ochi invizibili urmăreau pretutindeni vasul *Zaire*.

Cînd, în sfîrșit, vaporul porni în josul fluviului, depărtîndu-se cu adevărat, mulți dintre cei din tribul Isisi se liniștiră.

Sanders acostă la cheiul cel mic, dînd ordin ca motoarele să rămînă sub presiune, iar vasul să fie gata în orice moment de plecare. Nu-i spuse nimic lui Hamilton nici despre Obisi, rănitul, nici despre femeia cu șerpi.

—E o întrunire de canibali la Isisi, vorbi el. Și nu au trecut decît șase luni de cînd l-am spînzurat pe D'fira-fuso.

Hamilton scoase un șuierat de enervare.

—Porcii, zise cu o voce joasă.

Tribul Isisi, tribul N'gombi și o parte din Akasavi sînt canibali, nu au ascuns niciodată acest lucru. Omul este carne, la asta se reduce tot. Luptătorii luptau și mai bine după masa care încorona victoria lor. Încet, dar sigur, legea nouă înfrîngea această practică. Mulți fuseseră spînzurați de pomi înalți, ca să fie bine văzuți, alții puși în lanțuri și la munci forțate în beneficiul guvernămîntului, biciul și funia schimbaseră obiceiurile triburilor. Cu toate acestea, din cînd în cînd apărea cîte o bandă rătăcitoare de sectanți credincioși vechilor obiceiuri.

—Schelet va pleca pe *Zaire*, cu vîlvă mare, pentru a asista la

niște tratative de căsătorie, tocmai se pregătește una la Ochori. Va lua cu el cît mai puțini oameni, ca să nu sperie păsărelele noastre. Noi îl vom urma în șalupă cu toți oamenii de care dispunem. Apropo, Hamilton, vor trebui și niște mitraliere.

Schelet porni, deci, pe fluviu în sus, luînd cu el piesa pe care o terminase, aventurile lui Harold și ale sinistrului căpitan Dark.

Navigația este o artă pe care locotenentul Tibbetts nu a stăpînit-o niciodată foarte bine. Fluviul era înșelător, mai întotdeauna în adîncuri era altceva decît părea să indice suprafața. Iar bancurile de nisip aveau supărătorul obicei de a apare acolo unde, cu o zi înainte, se afla un canal adînc.

Mersul contra curentului era destul de ușor.

Voiajul acesta al lui Schelet a fost marcat de un amănunt exasperant și neobișnuit. De obicei, la fiecare douăzeci de mile, de-a lungul fluviului, grămezi mari de lemne sau trunchiuri de copaci se aflau permanent la dispoziția lui Sandi. Oamenii care tăiau lemnul erau scutiți de orice alte taxe - o săptămînă de muncă, acesta era prețul plătit de ei. Tăierile se făceau pe rînd, lemnul fiind încărcat la bord, cel mai adesea, cam la un an după ce fusese tăiat și depozitat.

De data aceasta, la prima oprire Schelet nu a găsit provizia de lemne. Și-a făcut socoteala să înnopteze acolo, cel mai apropiat loc de depozitare aflîndu-se la o distanță de douăzeci de mile mai departe. Noaptea cădea și navigația, în întuneric, este dificilă și periculoasă. Schelet expedie un soldat în pădure, care începea să se întunece, ca să-l cheme pe șeful micului sat ce avea misiunea de a furniza lemnul. Omul se arătă foarte vorbăreț.

—Stăpîne, spuse, chiar Sandi a încărcat acum două luni lemnul depozitat de noi, iar tinerii mei au fost bolnavi, foarte slăbiți de friguri și nu au putut să doboare alți arbori...

Schelet tăie scurt explicațiile. Pe *Zaire* se afla un carnet în care era înscris foarte precis numărul depozitelor de lemne din care se făceau aprovizionările. Cel de acum purta numărul 57, iar *Zaire* nu mai făcuse o escală aici de aproape optsprezece luni.

—Ești un mare mincinos, spuse Schelet foarte contrariat. După care continuă în bomongo: O să tai și să stivuiești de două ori mai mult lemn decît am nevoie, mai înainte de întoarcerea mea. De asemenea, o să te pun să plătești și impozitul, atîția pești, înșirați pe sfoară, și atîta sare. Totul să fie gata pînă la întoarcerea mea.

Șeful, cam speriat, își încrucișă brațele pe piept, ținîndu-se de

coaste, gest semnificînd culmea nenorocirii.

—Stăpîne, vei avea peștele și de asemeni sarea, dar lemnul nu pot să ți-l dau, fiindcă tinerii mei sînt bolnavi și, Doamne, sîntem rău speriați de duhurile care sălășluiesc pe aici, după cum știi și Domnia Ta.

—Oh, imbecilule, răspunse Schelet enervat. Ce duhuri există în lume?

În momentul acela văzu, într-o străfugerare, eroul piesei sale și fantoma, răsăriți pe hîrtia din cabina sa.

—Sînt multe duhuri pe aici, Tibbetts, spuse șeful încet. Din cauza lor, tinerilor mei le este frică să intre în această parte a pădurii. Pentru că se aude și vocea *mămichii* cîntînd...

—*Mămica* să cînte... Schelet o cunoscuse și un fior îi străbătu șira spinării. Micul șef observă efectul produs de vorbele sale și insistă:

—Noi auzim deseori cîntecele ei frumoase, atunci cînd se plimbă prin pădurile întunecoase, și de multe ori sîntem îngrijorați pentru ea din cauza Ucigașilor...

Omul se trădase. Tînărul ofițer îl văzu chircindu-se de frică.

Schelet în stare de repaos sau în viața privată era cu totul altul decît Schelet în timpul serviciului. Ochii săi albaștri deveniră de oțel. În momentul acela nu mai știa decît de un singur lucru, datoria.

—Vorbește, îi spuse cu blîndețe, vorbește-mi de cei care trăiesc în pădure și mănîncă oameni.

Acum înțelegea pentru ce lipsea lemnul, le era frică de Ucigași, care-i surprind pe cei izolați, luînd drept pradă micile grupuri de tăietori de lemne.

—Oh, și așa am spus prea multe, gîfîi șeful, a cărui față devenise cenușie. Lasă-mă să vorbesc cu oamenii mei, stăpîne.

Schelet aprobă dînd din cap. Se întoarse la vapor, îi trimise un porumbel lui Sanders, după care îl chemă pe Mahmet Ali, caporalul, cu cei șase soldați.

—Doi oameni vor rămîne pe vapor, stînd lîngă frînghiile care-l leagă de țărm. Yoka și ajutorul său vor menține cazanul sub presiune. Iar tu și cei patru oameni mă veți urma pe pămînt, fiecare cu cincizeci de cartușe la el. Oriunde merg eu, voi veniți după mine.

Coborî pe mal, unde șeful îl aștepta să-i vorbească.

—Lucrurile stau așa, Tibbetts. Ucigașii trăiesc în pădure, cale de jumătate de noapte de aici. Sînt atîția cîte degete am eu la cele două mîini. Iar tu, cu frumoșii tăi soldați, îi vei putea prinde pentru

că, este adevărat, nouă ne e frică. Ucigașii au mai fost odată, în timp ce trăia tatăl meu și l-au dus cu ei pe fratele meu...

Schelet ascultă cu multă răbdare tragica poveste.

—Ai să mergi în fața mea, îi spuse, și dacă ești cumva un om al ucigașilor, punîndu-mă în primejdie pe mine și pe soldații mei, ai să ajungi în iad chiar în noaptea asta.

Exista un drum bătut prin pădure. Schelet își aduse aminte că îl folosise, pe o anumită distanță, pe cînd urmărea un alb care încălcase legea. Restul timpului și-l petrecu instruindu-și soldații, așteptînd nerăbdător vești de la Sanders. Dacă pierdea ocazia, vînatul avea să-i scape.

Așteptă noaptea. Era răcoroasă, înstelată, și, cînd se lăsă întunericul, se puse în mișcare cu micul lui detașament. Kibili, șeful, mergea înainte, iar Schelet imediat în urma lui. Au înaintat așa , în tăcere, preț de o oră. Din cînd în cînd Schelet scotea busola din buzunar și privea cadranul luminos.Era aproape imposibil, în marș, să poată fi determinat cu precizie punctul în care te afli, dar, după indicațiile busolei, și-a dat seama că se depărtase de nord, îndreptîndu-se printr-o buclă largă către est. Departe de a pătrunde în pădure, urmărea fluviul pe o linie aproape paralelă. Verifică aceasta în timpul unei pauze de odihnă. În fapt, se îndreptau spre așezarea principală a tribului Isisi. Băgă busola la loc în buzunar și își scoase pistolul, ținînd degetul cel mare pe piedică.

Un moment se întrebă dacă n-ar face mai bine să se întoarcă pe *Zaire*. Sanders, care nu era decît la zece ore în urma lui, trebuia să fie în acel moment foarte aproape de locul de depozitare al lemnelor. Dacă se oprea mai înainte, avea să trimită, cu siguranță, un cercetaș în pădure ca să vadă ce se întîmplă.

Pădurea era foarte tăcută. Schelet, simplu muritor, își aduse aminte, pentru o clipă, de duhuri și frisonă.

—La drum, ordonă el aproape în șoaptă, și coloana se puse în mișcare.

Se mai opriră încă o dată după o oră. Începuseră să pătrundă în interiorul pădurii, rămînînd totuși foarte aproape de fluviu. *Zaire* ar fi putut să vină în urma lor, dacă ar fi știut de la început direcția de mers. Începuse să-și piardă încrederea în ghid, fără să ajungă totuși să-l bănuiască, încă. Poate că o luase pe drumul cel mai sigur care conducea la bîrlogul *Oamenilor-Roșii*.

După încă două ore de mers ajunseră la un urcuș.

—Stăpîne, de cealaltă parte se găsește ascunzătoarea

Oamenilor-Roșii, murmură ghidul.

Era scăldat în sudoare, datorită în cea mai mare parte fricii pe care o încerca.

Schelet îl chemă pe Ali Mahmet.

—Oamenii să-și încarce armele, vorbi el într-o răsuflare. Auzi zăngănitul pregătirii armelor... se întoarse spre ghid și nu-l mai văzu. Tăcut ca și pădurea, dispăruse.

Schelet armă pistolul.

—Umăr lîngă umăr, Ali Mahmet, îi strigă, încercînd să ia poziție lîngă omul cel mai apropiat.

În același moment auzi o înjurătură guturală în arabă și zgomotul făcut de izbitura unei baionete... cineva îl apucă de glezne și căzu greoi, atît de greu încît i se tăie repirația. Trase de două ori în trupul de deasupra lui, simțindu-l cum se convulsionează, după care fu lovit cu ceva în cap, și-și pierdu cunoștința.

Cînd și-a revenit se afla în picioare, sîngele îi curgea de-a lungul obrazului. Cineva îl ținea, nu mai avea pistolul, iar la picioarele lui un om țipa zvîrcolindu-se de durere.

—Să-i ducem în locul unde sînt omorîți, spuse o voce, apoi o alta îl strigă pe Kibili, folosind numai dialectul N'gosobo.

—E mort, spuse cea de a treia voce, Tibbetts l-a ciopîrțit cu pușca cea mică, aceea care face ha-ha.

Cel care vorbise primul mormăi ceva, după care grupul se puse în mișcare. Schelet ascultă pașii, reuși imediat să-i distingă pe unii de alții. Oamenii săi erau încă vii. Liniștit, lăsă să-i scape un suspin de ușurare, apoi, reflectînd ce puține motive avea ca să fie liniștit, rînji. Mîinile îi erau legate atît de strîns încît în curînd aveau să înceapă să se umfle. Dacă ar fi putut să-i convingă să-l dezlege, avea un mic browning în buzunarul interior al cămășii.

—Oh, omule, strigă el, de ce mă ții legat, doar ai arma mea care face ha-ha și voi sînteți mulți.

—Un om legat nu-și taie mîinile, sună sinistrul răspuns.

Încercă să ajungă cu mîna la buzunar, dar frînghia tare cu care era legat îi trecea printre picioare, legîndu-i la spate și coatele.

Ajungînd la o creastă, Schelet văzu în depărtare fluviul, precum și lumina unui foc îndepărtat.

—Tibbetts, în noaptea asta ai să mori, auzi o voce. Un cățeluș a crezut că urmărește leopardul și de fapt leopardul îl urmărea în tot acest timp.

Se făcu tăcere; călăuza necunoscută se opri brusc.

—Aud ceva... spuse ghidul.

Cu toţii îşi încordară auzul. Un vîrf de oţel ascuţit se sprijinea în gîtul lui Schelet.

—Nu, nu e nimic.

Aproape în acelaşi moment răsunetul unei voci se ridică din mijlocul pădurii, o voce de femeie care cînta:

În timp ce păstorii păzeau turmele
Stînd toţi, pe pămînt
Îngerul Domnului coborî,
De jur împrejur lumina slava lui.

Vocea răsuna foarte aproape, limpede, de o suavitate de neînchipuit.

Schelet îngheţase. Niciodată nu o auzise pe *mămica* Kleine, dar aceasta, fără nici o îndoială, era o voce americană.

—Ce-i asta? se auzi un glas răguşit.

—Duhul *mămichii-Isus*, veni răspunsul.

Ascultară din nou, dar nu se mai auzi nimic în afară de bătaia inimilor.

—Am ajuns. Să aprindem focul.

Schelet auzi hîrşîitul frunzelor umede date la o parte. Un cerc roşiatic apăru la vedere şi peste cărbunii ascunşi fu aruncat un braţ de rămurele uscate, făcînd să izbucnească flăcările.

Schelet văzu atunci nu zece, ci patruzeci de *Oameni-Roşii*, cei mai mulţi dintre ei din tribul N'gombi. Unul dintre ei se bucura de o autoritate deosebită. Ei îi spuneau Obisi.

Schelet cercetă din priviri restul detaşamentului. Constată că era mai mult sau mai puţin intact şi se întrebă pentru ce fuseseră cruţaţi.

Obisi, ghicindu-i gîndurile, îi dădu explicaţia.

—Capra vie trăieşte, pe cea moartă trebuie s-o duci în spate.

—...Carne pe picioare, spuse Schelet în engleză, încîntat de gluma sa macabră.

—Pe tine, Tibbetts, o să te omorîm fiindcă eşti alb şi nimeni n-o să te cumpere.

Luă din mîinile unuia dintre oameni o armă în formă de seceră, cu o lamă largă.

—Asta... începu el, şi se prăbuşi.

Schelet auzise zgomotul obiectului care-l izbise pe Obisi, dar nu se aşteptase să-l vadă căzînd. Unul dintre oameni urlă de spaimă, alergă la el şi-l întoarse cu faţa în sus.

—Vrăjitorie! strigă şi îşi căută cu mîna cuţitul, cînd...

Poc... Căzu în genunchi, ținîndu-se de coaste și strîmbîndu-se îngrozitor.

De undeva se trăgea asupra cărării din pădure, trei siluete goale se iviră, luminate deodată de flăcările focului și strigînd ceva. Schelet înțelese ce spuneau și fu cît pe-aci să leșine.

—Pune-mi o vorbă bună Tibbetts, gîfîi un om lîngă el, tăindu-i frînghia cu care era legat. A avut noroc că s-a aplecat să taie ultimele legături și astfel glonțul care-i era destinat a trecut pe lîngă el.

—Totul e-n ordine, urlă Schelet, zărindu-l pe Sanders cu pistolul în mînă.

—Domnul fie lăudat... spuse Sanders.

Și atunci a intervenit supranaturalul.

Vocea suavă a cîntăreței se ridică deodată din adîncul pădurii întunecate:

Să-i mulțumim cu toții Dumnezeului nostru.

Sanders cerceta din priviri umbra pădurii.

—Pentru numele lui Dumnezeu! spuse cu o voce înăbușită și atunci se petrecu incidentul cel mai stupefiant al nopții.

Lobili, femeia cu șerpi apăru, apropiindu-se cu pași mici.

—Oh, Lobili! exclamă Sanders. Ea rîse, un rîs domol, fericit.

—Mă tem că nu mai trebuie să-mi spui așa. Sanders fu cît pe-aci să cadă din picioare, căci bătrîna negresă vorbea perfect englezește. Sînt doctor Selina Grant, de la universitatea Gregorytown, și profesor de biologie. Aveam nevoie cu orice preț de cineva în țara asta, domnule Sanders. Culoarea mea mi-a fost de mare ajutor. Totuși, a trebuit să-mi întăresc bine inima înainte de a lua hotărîrea, la vîrsta mea, să consimt a purta veșmîntul băștinașilor acestei țări.

—Dumnezeule mare! vorbi Sanders cu o voce cavernoasă și ciupindu-se ca să se convingă că nu visează. Ești... sînteți negresă...?

Ea dădu din cap, surîzînd.

—Sigur, așa m-a făcut Dumnezeu. Tatăl meu era doctor la Charleston iar mama mea de rasă pură *bantu*. Am învățat bomongo în șase luni de la un misionar care se afla în concediu în Anglia. Sînt aici de trei ani și dacă n-aș fi cîntat rătăcind pe ici, pe colo, aș fi uitat cum sună limba americană. Domnule Sanders, trebuie să vă spun că am cea mai frumoasă colecție de ophidieni[50] neclasificați din lumea asta. Trebuie să veniți în insula mea și să-mi inspectați "interiorul".

50) Subordin al clasei reptilelor, conținînd toți șerpii. (n.trad.)

Sanders își scoase cascheta, întinzîndu-i mina.

—O strîngere de mînă, doctore, îi spuse.

Doctor Selina Grant își vîrî pistolul cu aer comprimat în cordonul fustei și-i strînse bărbătește mîna.

—Scuzați-mă, doamnă doctor. Schelet își regăsise vocea - dumneavoastră erați persoana pe care am auzit-o cîntînd?

—Bineînțeles.

—Și bătrîna pușcă cu aer comprimat tot...?

—Pistol cu aer comprimat. A fost singura mea armă și mi-a fost de mare ajutor. Pariez că nici unul dintre voi nu are o țigară, zise ea. Să fumezi tot timpul pipă este un obicei prea primitiv pentru Selina.

Schelet găsi prin buzunare o țigară pe care i-o aprinse.

—Sînteți prima doamnă indigenă căreia i-am făcut acest mic serviciu.

Și într-adevăr, această aventură a fost cea mai stranie din viața lui.

SFÎRȘIT

CUPRINS

Magia fricii 5
Mătura nouă 25
Un om bun 42
Femeile vorbesc 59
Sfînta 73
Omul care ura orașul Sheffield 86
Insulele bucuriei 100
Jocul cu mingea 115
Înțeleptul 128
Cîntăreața 141

edgar wallace

MISTERUL VRĂJITOAREI AFRICANE

Nickerson Haben și-a ucis soția, dar a reușit să-și ascundă crima, pînă în ziua cînd a privit în ochii tinerei vrăjitoare africane...

Și multe alte întîmplări misterioase se petrec în lumea stranie a unei colonii engleze din Africa, plină de personaje ciudate și de fapte neobișnuite.

colecția POLIȚIST

Preț lei 188 + 2 t.l.

190

ISBN 973-95915-0-7